

erant in via respiciēte ad notum. Ostiū in ca-
pite vie: q̄ via erat ante vestibulū separatū p̄ viā
orientalē ingredientibus. Et dixit ad me. Gazophylatia
aquilonis et gazophylatia austrī que
sunt ante edificiū separatuz. hec sunt gazophy-
latie sc̄rā in q̄bus vescūtur sacerdotes q̄ appro-
pinq̄at ad dñs in sc̄tāsc̄toꝝ. Ibi ponēt sancta
sanctoꝝ: et oblationē p̄ pctō et p̄ delicto. Locus
em̄ sanctus est. Cū aut̄ ingressi fuerint sacerdo-
tes: nō egredient̄ de sanctis in atriū exterius.
Et ibi reponent vestimenta sua in q̄bus minis-
trant: q̄ sancta sunt. vestient̄q̄ vestimētis alijs:
et sic p̄cedent ad pplm̄. Cūq̄ p̄p̄lesset mē-
suras dom̄ interioris eduxit me p̄ viā porte q̄
respiciebat ad viā orientalē: et mensus est eam
vndiq̄ p̄ circūitū. Mensus est aut̄ p̄traventuz
orientalē calamo mēsure q̄ngentos calamos:
in calamo mēsure p̄ circūitū. Et mēsus est cō-
tra ventū aquilonis q̄ngentos calamos. In cala-
mo mēsure p̄ gyrū. Et ad ventū australe mē-
sus est q̄ngentos calamos. In calamo mēsure
p̄ circūitū. et ad ventū occidentalē mēsus est
q̄ngentos calamos: in calamo mēsure. Per q̄t-
tuor̄ ventos mēsus est murū ei⁹ vndiq̄ p̄ cir-
cūitū. longitudinem q̄ngentoz cubitoꝝ: et la-
titudinem quingentoz cubitoꝝ diuidentes in-
ter sanctuarium et vulgi locū.

¶ C. S. Vidit p̄pheta claritatē dei. arguit iu-
deos de idolis suis. p̄cipit ostendere figurā et
descriptionē dom̄. de mēsure altaris holocau-
storum. de ritu ei⁹ et sacrificijs eiusdē. **XLIII**

Eduxit me ad portā q̄ respiciebat ad
viā orientalē. Et ecce gl̄ia dei israel i-
grediebatur p̄ viā orientalē. et vox
erat ei quasi vox aquarū multarū. et
terra splendebat a maiestate ei⁹. Et vidi visio-
nem s̄m̄ speciē quā viderā q̄n̄ venit vt dispdes-
ret ciuitatē. et sp̄s s̄m̄ aspectū quā viderā iur-
ta fluuiū chobar. Et cecidi sup̄ faciem meā. Et
maiestas dñi ingressa est templū p̄ viā porte q̄
respiciebat ad orientē. Et eleuauit me sp̄s: et
introduxit me in atriū interius. Et ecce reple-
ta erat gloria dñi: dom̄. Et audiui loquētē ad
me de domo. Et vir q̄ stabat iuxta me: dixit ad
me. Fili boīs loc⁹ solij mei: et loc⁹ vestigiōꝝ pe-
dū meoz: vbi habitō in medio filioꝝ israel in
eternū. Et nō polluet vltra dom⁹ israel nomen
sanctū meū: ipsi et reges eoz in fornicationib⁹
suis et in ruinis regū suoz. et in excelsis q̄ fabri-
cati sunt limē suū iuxta limē meū. et postes su-
os iuxta postes meos. et mur⁹ erat inter me et
eos. Et polluerūt nomē sc̄m̄ meū in abomina-
tionib⁹ q̄s fecerūt p̄pter qd̄ cōsumpsi eos i fra-
mea. Nūc q̄ repellat̄ p̄cul fornicatōez suā et rui-
nas regū suoz a me. et habitabo in medio eoz sp̄-
Tu aut̄ fili boīs oñde domus israel tēplum et
p̄fundant̄ ab iniquitatibus suis. et metiatur fa-
briant̄: et erubescat̄ eē oib⁹ q̄ fecerūt. Figuras
dom⁹ et fabricē ei⁹ et it̄ et it̄ et oēm descripti-
onem ei⁹ et vniuersa p̄cepta ei⁹ cunctūq̄ ordinē

eius et oēs leges ei⁹ ostende eis. et scribe in ocu-
lis eoz vt custodiant oēs descriptiōes ei⁹ et
p̄cepta illius et faciāt ea. Ista est lex domus in
summitate mōtis. Oēs fines eius in circūitu
sc̄m̄sc̄toꝝ est. Hec est ergo lex dom⁹. Iste aut̄
mēsure altaris in cubito verissimo: q̄ hēbat cu-
bitum et palmū. In sinu ei⁹ erat cubit⁹: et cu-
bitus in latitudine. et definitio ei⁹ vsq̄ ad labiū
ei⁹: et in circūitu palm⁹ vnus. Hec q̄ erat fossa
altaris. Et de sinu t̄re vsq̄ ad crepidinē nouis-
simā duo cubiti. et latitudo cubiti vni⁹. et a cre-
pidinē miore vsq̄ ad crepidinē maiore q̄tuoꝝ
cubiti: et latitudo cubiti vni⁹. Ipe autē ariel q̄t-
uoꝝ cubitoꝝ et ab ariel vsq̄ ad sursum cornua q̄t-
uoꝝ. Et ariel duodecim cubitoꝝ in longitudie
p̄ duodecim cubitos latitudis: q̄drangulatum
eōs laterib⁹. Et crepido q̄tuoꝝdecim cubitoꝝ
longitudinis per quattuordecim cubitos la-
titudinis in quattuor angulis ei⁹ et corona in
circūitu ei⁹ dimidiū cubiti et sin⁹ ei⁹ vni⁹ cubiti p̄
circūitū. Gradus autē ei⁹ vsq̄ ad orientē. Et dixit
ad me. Fili boīs. hec dicit dñs de⁹. Ibi sunt
rit⁹ altaris: in quocūq̄ die fuerit fabricatus vt of-
ferat sup̄ illud holocaustū et effundat sanguis.
Et dabis sacerdotib⁹ et leuitis q̄ s̄t de semie sa-
doch: q̄ accedunt ad me: ait dñs de⁹ vt offerat
mibi vitulus de armēto p̄ pctō. Et assumes de
sanguie ei⁹ pones sup̄ q̄tuoꝝ cornua ei⁹ et super
q̄tuoꝝ angulos crepidinis et sup̄ coronā in cir-
cūitu: et mundab̄ illud et expiabis. Et tolles vitu-
lū q̄ oblat⁹ fuerit p̄ pctō: et cōbures eū in se-
parato loco dom⁹ extra sanctuarium. Et in die
sc̄da offeres bircuz capraz imaculatū p̄ pctō: et
expiabunt altare sicut expiauerit i vitulo. Cūq̄
p̄pleueris expiās illō: offeres vitulus de armē-
to imaculatus: et arietē de grege imaculatus: et
offeres eos in p̄spectu dñi. Et mittēt sacerdo-
tes sup̄ eos sal: et offerēt eos in holocaustū do-
mio. Septē dieb⁹ facies bircū p̄ pctō quotidie
et vitulū de armēto et arietē de pecorib⁹ imacu-
lato offerēt. Septē dieb⁹ expiabūt altare: et
et mundabūt illud et implebūt manus ei⁹. Explet⁹
āt septē dieb⁹: i die octaua et vltra faciet sacer-
dotes sup̄ altare holocausta v̄a: et q̄ p̄ pace of-
ferunt: et placat⁹ ero vobis: ait dñs deus.

¶ C. S. De porta clausa et ne incircuncisi in-
trent sanctuarium. de sanctimonia et heredita-
te leuitarum. **XLIII**

Et conuertit me ad viā porte sanctu-
arij exterioris: que respiciebat ad ori-
entem: et erat clausa. Et dixit domin⁹
ad me. Porta hec clausa erit et non a-
perietur: et vir non transiet per eam: quoniam
dominus deus israel ingressus est per eam. et
rit⁹ clausa p̄ncipi. Princeps ipse sedebit i ea
vt comedat panem coram domino. Per viā
porte vestibuli ingredietur. et p̄ viā ei⁹ egre-
dietur. Et adduxit me p̄ viā porte aquilonis
in cōspectu domus et vidi. et ecce impleuit gl̄ia
dñi domū dñi. Et cecidi in faciem meam: et dixit
ad me dñs. Fili boīs pone cor tuū et vide

oculis tuis: et auribus tuis audi omnia que ego lo-
 quor: ad te de vniuersis ceremoniis domus domini:
 et de cunctis legibus eius. Et pones cor tuum in vni-
 uersis templi per omnes erit sanctuarium: et dices ad eraspe-
 rantem me domum israel. Hec dicit dominus deus. Suf-
 ficiant vobis omnia scelera vestra domus israel. eo quod
 inducitis filios alienos in circuitibus corde: et in-
 circuitibus carne ut sint in sanctuario meo. et pol-
 luant domum meam et offerunt panes meos adipe-
 m et sanguinem: et dissoluitis pactum meum in omnibus
 sceleribus vestris: et non seruastis precepta sanctua-
 rij mei. et posuistis custodes obseruationum me-
 arum in sanctuario meo vobismetipsis. Hec dicit
 dominus deus. Quis alienigena in circuitibus corde
 et in circuitibus carne non ingredietur sanctua-
 rium meum omnis filius alienus qui est in medio fi-
 liorum israel. Sed et leuite qui longe recesserunt a me
 in errore filiorum israel: et errauerunt a me post ido-
 la sua: et portauerunt iniquitatem suam: erunt in sanctua-
 rio meo edisturi et ianitores portarum domus et mi-
 nistri domus. Ipsi mactabunt holocausta et victi-
 mas populi: et ipsi stabunt in prospectu eorum ut mini-
 strent eis. Pro eo quod miserauerunt illis in conspec-
 tu idolorum suorum: et facti sunt domui israel in of-
 fendiculum iniquitatis: idcirco leuaui manum meam
 super eos: ait dominus deus. et portauerunt iniquitatem suam
 Et non appropinquabunt ad me ut sacerdotio fun-
 gantur mihi: neque accedent ad omne sanctuarium
 meum iuxta sanctas portas: sed portabunt confusiones
 suas et scelera sua que fecerunt. Et dabo eos ianito-
 res domus et in omni ministerio eius: et vniuersis que
 fieri in eo. Sacerdotes autem et leuite filij sadoch
 qui custodierunt ceremonias sanctuarij mei cum
 errarent filij israel a me. ipsi accedent ad me ut
 ministrent mihi: et stabunt in prospectu meo ut of-
 ferent mihi adipe et sanguinem: ait dominus deus. Ipsi
 ingredientur sanctuarium meum: et ipsi accedent ad
 mensam meam ut ministrent mihi et custodiant ce-
 rimoniae meas. Cumque ingredientur portas atrij
 interioris. vestibibus lineis induentur: nec ascen-
 det super eos quicquam lanceus quem ministrant in portis
 atrij interioris et intrinsecus. Vitte lineae erunt
 in capitibus eorum: et feminalia lineae erunt in lumbis
 eorum et non accingentur in sudore. Cumque egredien-
 tur atrium exterius ad populum erunt se vestimen-
 tis suis in quibus ministrauerunt. et reponent ea in
 gazophylatio sanctuarij: et vestient se vestimen-
 tis alijs. et non sanctificabunt populum in vestibibus
 suis. Caput autem suum non radent: neque comam nu-
 trient: sed tondentes attondent capita sua. Et
 vinum non bibet omnis sacerdos quem ingressurus est
 atrium interius. Et viduam et repudiatam non ac-
 cipient viros: sed virgines de semine domus
 israel. Sed et viduam que fuerit vidua a sacerdote
 accipient: et populum meum docebunt quod sit iter san-
 ctum pollutum: et inter mundum et imundum osten-
 dent eis. Et cum fuerit controuersia stabunt in iudi-
 cijs meis et iudicabunt. Leges meas et precepta
 mea in omnibus solennitatibus meis custodiet: et sab-
 bata mea sanctificabunt. Et ad mortuum hominem
 non ingredientur ne polluentur nisi ad patrem et ma-

trem et filium et filiam et fratrem et sororem que alterum
 virum non habuerit in quibus contaminabuntur. Et
 postquam fuerit emundatum: septem dies numeras-
 buntur ei: et in die introitus sui in sanctuarium ad-
 atrium interius ut ministret mihi in sanctuario. of-
 feret pro peccato suo: ait dominus deus. Non erit autem
 eis hereditas: ego hereditas eorum. Et possessio-
 nem non dabitis eis in israel. ego enim possessio
 eorum. Victimam et pro peccato et pro delicto ipsi comedent
 et omne votum in israel ipsorum erit. Et primitiua omnium
 primogenitorum et omnia libamenta et omnibus que offerun-
 tur: sacerdotum erunt. Et primitiua ciborum vestrorum da-
 bitis sacerdoti: ut reponat benedictionem domus
 sue. Omne mortuum et captum a bestiis de animalibus
 et de pecoribus non comedent sacerdotes.

C. S. De loco sanctificato in quo sunt sancta
 sanctorum et habitatio sanctorum. de iusticia ponderis et
 mensure. de quantitate primitiarum. de duabus primitiis
 solennitatibus primitiis mensis que non sunt in lege. de obla-
 tionibus pasce perbecostes et cenophagie. **XLV**

Cumque repertis terras diuidere sortito:
 separate primitias domino sanctificatum de
 terra longitudine viginti quatuor milia.
 et latitudine decem milia. Sanctifica-
 tum erit in omni termino eius per circuitum. Et
 erit et omni parte sanctificatum quingentos pro quin-
 gentos. quadrifaria pro circuitu. et quinquaginta cubi-
 tibus in suburbana eius pro gyrum. Et a mensura ista
 mensurabis longitudinem viginti quatuor milium: et la-
 titudinem decem milium. Et in ipso erit templum sanctum
 sanctorum sanctificatum de terra erit sacerdotibus mini-
 stris sanctuarij qui accedunt ad ministerium domini. Et e-
 rit eis locus in domos et in sanctuarium sanctitatis. Vigi-
 ti quatuor autem milia longitudinis et decem milia latitu-
 dinis erunt leuitis qui ministrant domui. Ipsi possi-
 debunt viginti gazophylatia. Et possessionem ci-
 uitatis dabitur quatuordecim milia latitudinis: et longi-
 tudinis viginti quatuor milia secundum separationem sanctua-
 rij omni domui israel. Principium quoque hic et inde in separa-
 tione sanctuarij et in possessione ciuitatis et in facie se-
 patris sanctuarij: et in facie possessionis vobis a la-
 tere maris usque ad mare: et a latere orientis us-
 que ad orientem. Longitudinis autem iuxta vniuersam par-
 tem a termino occidentali usque ad terminum orientalem.
 de terra erit ei possessio in israel. Et non depopula-
 buntur ultra principes populum meum: terra dabitur do-
 mu israel secundum tribus eorum. Hec dicit dominus deus. Suffi-
 ciat vobis principes israel. iniquitatem et rapi-
 nas intermitte: et iudicium et iusticiam facite. Sepa-
 rate confinia vestra a populo meo: ait dominus
 deus. Statera iusta et ephus iustum et batus iustus
 erit vobis. Ephus et batus equalia et vniuersis mensu-
 re erunt: ut capiatur decima pars eorum batus: et
 decima pars eorum ephus. Iuxta mensuram eorum
 erit equa libratio eorum. Siclus autem viginti obo-
 los habet. Porro viginti sicli et viginti quatuor sicli
 et quindecim sicli unam faciunt. Et be sunt
 primitiis quas tolletis. sextam partem ephus de
 choro frumenti: et sextam partem ephus de cho-
 ro bordet. Mensura quoque olei. Batus olei: de-
 cima pars eorum est: et decem bati eorum faciunt.

quia decem bati implent choros. Et arietem unum de grege ducentorum de his que nutriuit israel in sacrificium et in holocaustum et in pacifica: ad expiandum pro eis: ait dominus deus. Omnis populus terre tenebit primitias his principi in israel. Et super principem erunt holocausta et sacrificium et libamina in solennitatibus et in kalendis et in sabbatis: in uniuersis solennitatibus domus israel. Ipse faciet pro peccato sacrificium et holocaustum et pacifica: ad expiandum pro domo israel. Hec dicit dominus deus. In primo mense una mensis sumes vitulum de armamento immaculatum: et expiabis sanctuarium. Et tollet sacerdos de sanguine quod erit pro peccato: et ponet in postibus domus: et in quatuor angulis crepidinis altaris: et in postibus porte atrij interioris. Et sic facies in septima mensis pro uno quoque qui ignorauit et errore deceptus est: et expiabis pro domo. In primo mense quartadecima die mensis erit vobis pasche solennitas. Septem diebus azyma comedent. Et faciet princeps in die illa pro se et pro uniuerso populo terram vitulum pro peccato. Et in septem diebus solennitate faciet holocaustum domino: septem vitulos et septem arietes immaculatos quotidie septem diebus: et pro peccato bircum caprarum: et sacrificium episcopi per vitulum: et episcopi per arietem faciet: et oleum bin per singula episcopi. Septimo mense quinquadecima die mensis in solennitate faciet. sicut supra dicta sunt per septem dies: tam pro peccato quam pro holocausto et in sacrificio et in oleo.

C. L. S. De sacrificiis sabbati et neomense: pro quas portas intrare debebunt et tunc principes et populi ad orandum deum. et de spontaneo holocausto principis. quis princeps possit dare. et de distinctione coquinatum.

Ca. XLVI

Hec dicit dominus deus. Porta atrij interioris que respicit ad orientem erit clausa septem diebus in quibus opus fit. Die autem sabbati aperiet. Sed et in die kalendarij aperiet et intrabit princeps per viam vestibuli porte foras et stabit in limine porte. Et facient sacerdotes holocaustum eius et pacifica eius et adorabit super limen porte: et egredietur. Porta autem non claudet usque ad vesperam. Et adorabit populus terre ad ostium porte illius in sabbatis et in kalendis coram domino. Holocaustum autem hoc auferet princeps domino in die sabbati: set agnus immaculatus et arietem immaculatum: et sacrificium episcopi per arietem. In agnis autem sacrificium quod dederit manus eius et oleum bin per singula episcopi. In die autem kalendarum vitulum de armamento immaculatum: et set agnus et arietes immaculati erunt: et episcopi per vitulum. episcopi quoque per arietem faciet sacrificium. De agnis autem sicut inuenerit manus eius oleum bin per singula episcopi. Cum ingressurus est princeps per viam vestibuli porte ingrediatur: et per eandem viam exeat. Et cum intrabit populus terre in conspectu domini in solennitatibus qui ingredietur per portam aquilonis ut adoret egrediatur per viam porte meridiane. Porro qui egreditur per viam porte me-

ridiane: egrediatur per viam porte aquilonis. Non reuertetur per viam porte per quam ingressus est sed e regione illius egredietur. Princeps autem in medio eorum cum ingredientibus ingredietur: et cum egredientibus egredietur. Et in nudinis et solennitatibus erit sacrificium episcopi per vitulum et episcopi per arietem. In agnis autem erit sacrificium sicut inuenerit manus eius: et oleum bin per singula episcopi. Cum autem fecerit princeps spontaneum holocaustum aut pacifica voluntaria domino: aperiet ei porta que respicit ad orientem et faciet holocaustum suum et pacifica sua sicut fieri solet in die sabbati et egredietur claudeturque porta postquam exierit. Et agnus eiusdem anni immaculatum faciet holocaustum quatuor diebus domino. Semp mane faciet illud et faciet sacrificium super eo catamane mane: set tam partes episcopi: et de oleo tertiam partem bin. ut misceat simile. Sacrificium domino legitimum: iuge atque perpetuum. Faciet agnus et sacrificium et oleum catamane mane holocaustum sempiternum. Hec dicit dominus deus. Si dederit princeps domum alicui de filiis suis: hereditas eius filiorum suorum erit: possidebunt eam hereditarie. Si autem dederit legatum de hereditate sua uni suorum suorum erit illi usque ad annum remissionis et reuertet ad principem hereditas autem eius filijs eius erit. Et non accipiet et princeps de hereditate populi per violentiam et de possessione eorum: sed de possessione sua hereditatem dabit filiis suis ut non dissipet populus meus uniusquisque a possessione sua. Et introduxit me per ingressum qui erat ex latere porte in gazophylatiam sanctuarij ad sacerdotes: qui respiciebant ad aquilonem: et erat ibi locus vergens ad occidentem: et dixit ad me. Iste est locus ubi coquent sacerdotes pro peccato et pro delictis ubi coquent sacrificium: ut non effuset in atrium exterius et sanctificet populum. Et eduxit me in atrium exterius et circumduxit me per quatuor angulos atrij. Et ecce atrium erat in angulo atrij: atriola singula per angulos atrij. In quatuor angulis atrij atriola disposita: quatuordecim cubitorum per longum et triginta per latum. Mensura unius quatuor erat. Et paries per circumitum ambiens quatuor atriola: et culine fabricace erant sub portis per gyrum. Et dixit ad me. Hec est domus culinay: in qua coquent ministri domus domini victimas populi.

C. L. S. De aquis multis que procedunt de templo de gratia baptismi. de diuisione terre quam hereditate accepit israel: et de portis ciuitatis cuius nomen est domus iude

Ca. XLVII

Et conuertit me ad portam domus et ecce aque egrediebantur subter limen domus ad orientem. Facies enim domus respiciebat ad orientem. Aque autem descendebat in latus templi dextrum ad meridiem altaris. Et eduxit me per viam porte aquilonis: et conuertit me ad viam foras portam exterioriorem. viam que respiciebat ad orientem. Et ecce aque redundantes a latere dextro cum egredere tur vir ad orientem qui habebat funiculum in manu sua et mensus est mille cubitos: et traduxit me per

aquam vsq; ad talos. Rursumq; mensus e mil-
le. et traduxit me p aquam vsq; ad genua. Et
mensus est mille ⁊ traduxit me p aqua vsq; ad
renes. Et mensus est mille torrente quem non
potui ptransire. qm intumuerat aq; p fundi tor-
rentis q non pot transuadari. Et dixit ad me
Eerte ⁊ idisti fili hois. ⁊ eduxit me. ⁊ conuertit
ad ripam torrentis. Tuq; me puertissem: ecce in
ripa torrentis ligna multa nimis ex vtraq; pte.
Et ait ad me. Hque iste q egredimur ad tumu-
los sabuli orientalis et descendunt ad plana de-
serti: intrabunt mare. ⁊ eribunt et sanabunt
aq;. Et ois aia viuens q serpit quocunq; venerit
torrentis viuet. et erunt pisces multi satis postq
venerint illuc aq; iste. Et sanabunt ⁊ viuet oia
ad q venerit torrentis: ⁊ stabunt super illa pesca-
tores. Ab engadi vsq; ad engalis siccatio sage-
narum erit. Plurime spes erunt pisciu ei⁹ sicut
pisces maris magni multitudinis nimie. In li-
toribus aut eius ⁊ in palustrib⁹ no sanabunt:
q; in salinas dabunt. Et sup torrentes oriet in
ripis eius ex vtraq; pte ome lignu pomiferu.
No defluet foliu ex eo: ⁊ no deficiet fruct⁹ ei⁹.
Per singulos menses afferet pmitiua: q; aq; eius
de scuarario egrediet. Et erunt fruct⁹ eius in ci-
bum: et folia eius ad medicina. Hec dicit dñs
deus. Hic est termin⁹ in quo possidebitis fraz
in duodecim tribub⁹ israel: q; ioseph duplices
funiculum bz. Possidebitis aut ea singuli eq; vt
frater suus: sup quam leuauit manu meam vt
dare pibus vestris. Et cadet terra hec vobis
in possessione. Hic est aut termin⁹ terre ad pla-
gam septentrionalē a mari magno via et balon
uenitibus sedada emath berotba fabarim: q
est inter terminu damasci ⁊ pfiniu emath: do-
mus thicon q est iuxta terminu auram et erit
terminus a mari vsq; ad atriu enon terminus
damasci. ⁊ ab aqlone ad aqlone termin⁹ ema-
th: plaga septentrionalis. Porro plaga orientalis
de medio auran de medio damasci et de me-
dio galaad. ⁊ de medio terre israel: iordanis di-
sternans ad mare orientale mettemini plagas
orientalem. Plaga aut australis meridiana a
thamar vsq; ad aqs ptradictiois cades: ⁊ tor-
rens vsq; ad mare magnus. Et h est plaga ad
meridie australis. Et plaga maris mare ma-
gnu ac pfinio p directuz donec venias emath
hec est plaga maris. Et diuidetis terra ista vo-
bis p tribus israel: ⁊ mittetis eam in heredita-
tem vobis ⁊ aduentis q accesserint ad vos: qui
genuerint filios in medio vrm. ⁊ erunt vobis
sicut indigene inter filios isrl. Vobiscu diuidet
possessione in medio tribuum israel. In tribu
aut qcunq; fuerit aduena: ibi dabitur possessio-
nem illi. ait dñs deus.

E. S. Hic describitur diuisio terre q; ad
intrancos.

Ca. XLVIII

E Hec noia tribuu a finibus aqlois
iuxta viam et balon pgetib⁹ emath
atrium enon terminus damasci ab
aqlone iuxta via emath: et erit ei pla-

ga orientalis mare: dan vna. Et a termino dan
a plaga orientali vsq; ad plagam maris. aser vna.
Et sup terminu aser. a plaga orientali vsq; ad
plagam maris: neptalis vna. Et sup terminu ne-
ptali: a plaga orientali vsq; ad plagam maris: manasse vna. Et sup terminu manasse: a plaga ori-
entali vsq; ad plagam maris. effraim vna. Et su-
per terminu effraim: a plaga orientali vsq; ad
plagam maris. ruben vna. Et sup terminu ruben
a plaga orientali vsq; ad plagam maris. iuda vna.
Et sup terminu iuda. a plaga orientali vsq; ad
plagam maris. erunt primitie qs sepabit⁹ vigi-
tioneq; milibus calamis latitudinis ⁊ longitudinis
sicuti singule ptes a plaga orientali vsq; ad pla-
gam maris. Et erit scuarium in medio eius.
Primitie qs sepabit⁹ dño. longitudo viginti
quinque milib⁹: ⁊ latitudo decem milib⁹. De aut
erunt primitie scuarii sacerdotum ad aqlonem
longitudinis viginti quinque milia et ad mare lati-
tudinis decem milia. Sed ad oriente latitudinis
decem milia: ⁊ ad meridie viginti quinque milia.
Et erit scuarium dñi in medio eius. Sacerdoti-
bus scuarium erit de filiis sadoch. q; custodiet
cerimonias meas. ⁊ no errauerunt cu errarent
filii isrl: sicut errauerunt ⁊ leuite. Et erunt primitie
d pmitiuis terre scuarii scuarii. iuxta terminu
leuitay. Sed ⁊ leuitis filii iuxta fines sacerdo-
tum viginti quinque milia longitudinis: ⁊ latitudinis
decem milia. Dis longitudo viginti ⁊ quinque milli-
um: ⁊ latitudo decem milium. Et no veniunt
ex eo neq; mutabunt. neq; transferent primitie tre
q; scuarie sunt dño. Quinque milia aut q sup-
sunt in latitudine p viginti quinque milia. ppbana
erunt vrb in bitaculuz ⁊ in suburbana. Et erit
ciuitas in medio ei⁹. ⁊ he mesure ei⁹. Ad plagam
septentrionalē quingenta ⁊ quattuor milia: ⁊ ad pla-
gam meridiana quingenta ⁊ quattuor milia: ⁊ ad
plagam orientale quingenta ⁊ quattuor milia. et ad
plagam occidentalē quingenta ⁊ quattuor milia.
Erunt aut suburbana ciuitat⁹ ad aqlone ducenta
quingenta: ⁊ ad meridie ducenta quingenti-
ta. et ad oriente ducenta quingenta. et ad mare
ducenta quingenta. Qd aut reliquu fuerit in
longitudine fin primitias scuarii decem milia in
oriente: et decem milia in occidente erunt sicut
primitie scuarii: ⁊ erunt fruges eius in panes
bis q fiant ciuitati. Seruientes aut ciuitati
opabunt ex oibus tribub⁹ israel. Oms primitie
viginti quinque milium p viginti quinque milia in qua-
drum sepabunt in primitias scuarii ⁊ i posses-
sionem ciuitatis. Qd aut reliquu fuerit princi-
pis erit ex oi pte primitiar⁹ scuarii ⁊ possessionis
ciuitatis e regione viginti quinque milium primitiar⁹
vsq; ad terminu orientale: s; ⁊ a mari e regioe
viginti quinque milium vsq; ad terminu maris: si-
militer in pibus pncipis erit. Et erunt primitie
scuarii ⁊ scuarium tēpli in medio eius. De
possessione aut leuitaru ⁊ de possessione ciuita-
tis in medio pium pncipis: erit in terminu
iuda et i terminu beniamin: ⁊ ad principē pti-
nebit. Et reliqs tribub⁹ erunt tales portiones.

a plaga orientali vsq; ad plagā occidentalem. beniamin vna. Et contra terminū beniamin a plaga orientali vsq; ad plagā occidentalem: symeon vna. Et sup terminū symeonis a plaga orientali vsq; ad plagā occidentalem: ysachar vna. Et sup terminū ysachar a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalem zabulon vna. Et sup terminū zabulon a plaga orientali vsq; ad plagam maris: gad vna. Et sup terminū gad ad plagam austri in meridie. Et erit finis de thamar vsq; ad aquas cōtradictionis cades: here ditas cōtra mare magnum. Hec est terra quā mittetis in sortē tribubus israel: et be pttitōes ear: ait dñs de⁹. Et hī egressus ciuitatū. A plaga septentrionali quingentos et quattuor milia mensurabis: et porte ciuitatis omnibus tribub⁹ israel. Porte tres a septentrione. Porta ruben vna. porta iuda vna. porta leui vna. Et ad plagam orientalem quingentos et quattuor milia. Et porte tres. Porta ioseph vna. porta beiamin vna. porta dan vna. Et ad plagam meridianā quingentes et quattuor milia metieris. Et porte tres. Porta symeōis vna. porta ysachar vna. porta zabulon vna. Et ad plagā occidentalem quingentos et quattuor milia. Et porte tres. Porta gad vna. porta aser vna. porta neptalim vna. Per circūstūm decem et octo milia. Et nomen ciuitatis et illa die dñs ibidem. Amen.

Explicit Ezechiel ppheta.

Incipit plog⁹ scī hieronymi i danielē pphaz Anielem pphetam iuxta septuaginta interpretes dñi saluatoris ecclesie nō legunt vtentes theodotidōis editione et hoc cur acciderit nescio. Siue enim quia sermo chaldaicus est et quibusdam pprie tatibus a nostro eloquio discrepat: noluerunt septuaginta interpretes easdes lingue lineas in translatione seruare siue sub nomie eoz ab alio nescio quo nō satis chaldeam linguā sciēte editus est liber: siue aliud quid cause extiterit ignorās. hoc vnū affirmare possum. q̄ multum a veritate discordet: et recto iudicio repudiatus sit. Sciendū q̄ppe danielē matime et esdrā hebraicis quidem litteris: sed chaldeo sermone conscriptos: et ynā hieremie pericopē sob quoq; cuz arabica lingua plurimā habere societate. Deniq; et ego adolescentul⁹ post quā rilianī et tullij lectionem ac flores rhetoricos: cū me in lingue hui⁹ pistrinū reclusisset: et multo sudore multoq; tpe vix cepissem anbelātia stridentiaq; verba resonare: et quasi p cryptas ambulans rarum desup lumen aspicerem in pegi nouissime in danielē: et tanto tedio affectus sum vt desperatione subita omnē laborez veterē voluerim ptenere. Ceterū adhortante me quodā hebreo et illud mibi crebr⁹ sua lingua ingerente. labor improb⁹ oīa vincit q̄ mibi videbar sciolus inter eos cepi rursus discipulus esse chaldaicus: et vt verū fatear vsq; ad pntes diē magis possuz sermonē chaldaicū legere et intelligere. q̄ sonare. Hec idcirco refero: vt dif-

ficulatē vobis danielis ostenderet: q̄ apud hebreos nec susanne habet hystoriā. nec bym⁹ nuz rriuz pueroz nec belis draconisq; fabulas q̄s nos: qz in toto orbe disperse sunt. vero ante posito easq; iugulāte subiecim⁹: ne videremur apud imperitos magnā partē voluminis de truncasse. Audiuī ego quendā de p̄ceptoribus iudeoz cū susanne derideret hystoriā. et a greco nescio quo eam diceret esse pfictā. illud op⁹ ponere qd̄ originē q̄ africanus opposuit: et bī mologias has apothoy chynoy chyse et apothoy pynoipyse de greco sermone descendere. Cuius rei nos intelligentiam nostris hanc possumus dare. vt verbī gratia dicamus continuo de arboze ilice dixisse cum ilico pereas: et a lentisco in lentem te comminuat angelus vel non lente pereas: aut lentus id est flexibilis ducaris ad morte: siue aliud quid ad arboris nomen conueniens. Deinde tantum fuisse ocij tribus pueris canillabatur. vt in camino estuantis incendiū metro luderent: et p ordinē ad laudem dei omnia elemēta puocarent: aut quod miraculum diuineq; aspirationis iudicij: vel draconem interfectum offa piscis vel sacerdotū belis machinas depensas que magis prudentia solertis viri q̄ pphetali essent spiritu perpetrata. Cuz vero abachuc veniret et de iudea in chaldeam raptuz discoforūm lecitaret: querebat exemplum vbi legissemus i toto veteri testamento quenq; sanctorū graui volasse corpore: et in puncto hore tāta terrarū spacia trāsisse. Cuz cum quidaz e nostris satis ad loquenduz promptulus ezechielē ad durisset in medium. et diceret eum de chaldeā in iudeam fuisse translatum. derisit hominem et ipso volumine demonstrauit ezechielē in spiritu se vidisse transpositum. Deniq; et apostolum nostrum videlicet vt eruditū virum et qui legem ab hebreis didicisset nō fuisse ausuz affirmare se raptuz in corpore sed dixisse. siue in corpore siue extra corpus: nescio: deus scit. Hīs et talibus argumentis apocryphas in libro ecclesie fabulas arguebat. Sup qua re lectoris arbitrio iudiciū derelinquens illud amoneo nō haberi danielē apud hebreos inter pphetas: sed inter eos qui agiographa conscripserunt. In tres siquidem partes omnis ab eis scriptura diuiditur. in legem: in propbetas: et in agiographa. i. in quib; et octo et in vndecim libros. de quo nō est hui⁹ temporis differere. Que autem et hoc ppheta: immo cōtra hūc librum porphyri⁹ obijciat. testes sūt methodius. eusebius et appollinaris. q̄ mult⁹ vsuū mīlib⁹ ei⁹ vefanie ridentes: nescio an curioso lectori satisfecerit. Tū obsecro vos o paula et eustochiū fundatis p me ad dñm pces: vt q̄dū in hoc corpusculo sum scribam aliqd̄ gratū vobis. vtile ecclesie: dignum posteris. presentius q̄ppe iudicij oblatratiū nō satis moueo: q̄ in vtrāq; ptem aut amore labūtur aut odio.

Explicit plog⁹. Incipit Daniel ppha.

Dan. cii. a

Dan. lii. e

Dan. cii. g

Ezech. vii. a

ij. Cor. xij. b

C. L. S. De filiis captiuis quos elegit nabuchodonosor: et docet eos litteras chaldeorum. de abstinentia.

Capitulum I

Alin. Reg. xxiii. b

¶ Anno tertio regni

Aioachim regis iudavenit nabuchodonosor rex babilonis hierusalē et obsedit eā: et tradidit dominus in manu eius ioachim regem iude: et preter vasorum domus dei: et asportavit ea in terrā sennaar in domum dei sui: et vasa intulit in domū thesauri dei sui. Et ait rex assenē preposito eunuchorum ut introduceret de filiis israhel et de semine regio et tyrānorum pueros in quibus nulla esset macula: decoros forma: et eruditos omni sapientia, cautos scia, et doctos disciplina: et qui possent stare in palatio regis: ut doceret eos litteras et linguam chaldeorum. Et constituit eis rex annonā per singulos dies de cibis suis et vinorum bibebat ipse eunuchis tribus annis postea starent in conspectu regis. Fuerunt ergo inter eos de filiis iude: daniel: ananias: misael et asarias. Et imposuit eis prepositus eunuchorum nomina: daniel: balthasar: ananie sidrach: misael: misac et asarie: abdenago. Proposuit autem daniel in corde suo ne pollueret de mensa regis: neque de vino potus eius: et rogavit eunuchorum prepositum ne contaminaret. Dedit autem deus danieli gratiam et misericordiam in conspectu principis eunuchorum. Et ait princeps eunuchorum ad danielē. Timeo ego dominum meum regem qui constituit vobis cibum et potum, qui si viderit vultus vestros macilentiores per ceteris adolescentibus coevis vestris condēnabit caput meum regi. Et dixit daniel ad malassar quem constituerat princeps eunuchorum super danielē ananiā misaelē et azariā. **L**ēpta nos obsecro servos tuos diebus decem: et dentur nobis legumina ad vescendum: et aqua ad bibendum et contēplare vultus nostros et vultus puerorum qui vescuntur cibo regio. et sicut videris: facies cum servis tuis. Qui audito sermone huiusmodi: temptavit eos diebus decem. Post dies autem decem apparuerunt vultus eorum meliores et copulētiore per omnibus pueris qui vescabantur cibo regio. Porro malassar tollebat cibaria et vinum potus eorum, dabatque eis legumina. Pueris autem his dedit deus scientiam et disciplinam in omni libro et sapientia. danieli autem intelligentiam omnium visionum et somniorum. **C**ompletis itaque diebus post quos dixerat rex ut introducerent, introduxit eos prepositus eunuchorum in conspectu nabuchodonosor. **E**unuchusque eis locutus fuisset rex: non sunt inveniuntur tales de universis ut daniel ananias misael et asarias. Et steterunt in conspectu regis: et omne verbum sapientie et intellectus quod suscitatus est ab eis rex invenit in eis decuplum super cunctos ariolos et magos qui erant in universo regno eius. Fuit autem daniel usque ad annum primum cyri regis.

C. L. S. De somnio nabuchodonosor quod fugit ab eo, de sapientibus occidendis, de oratione da-

nielis et interpretatione somnium. **¶** Cap. II

In anno secundo regni nabuchodonosor: vidit nabuchodonosor somnium et conturbatus est spiritus eius: et somnium eius fugit ab eo. Precepit autem rex ut convocarentur arioli et magi et malefici et chaldei: ut indicaret regi somnia sua. Qui cum venissent steterunt coram rege: et dixit ad eos rex. **V**idi somnium et mente confusus ignoro quid viderim. **R**esponderuntque chaldei regi syriace. **R**ex in sempiternum vine. **D**ic somnium servis tuis: et interpretationes eius indicabimus. **E**t respondens rex ait chaldeis. **S**ermo recessit a me. **N**isi edificaveritis mihi somnium et coniecturam eius: peribitis vos: et domus vestra publicabitur. **S**i autem somnium et coniecturam eius narraveritis: premia et dona et honorem multum accipietis a me. **S**omnium igitur et interpretationem eius indicate mihi. **R**esponderunt secundo atque dixerunt **R**ex somnium dicat servis suis: et interpretationem eius indicabimus. **R**espondit rex et ait. **L**erte nunc quod tempus redimitis: scientes quod recesserit a me sermo. **S**i ergo somnium non indicaveritis mihi: vna est de vobis sententia quod interpretationem quam fallacem et deceptione plenam composueritis: ut loquamini mihi donec tempus pertransierit. **S**omnium itaque dicite mihi: ut sciam quod interpretationem quam eius veram loquamini. **R**esponderunt ergo chaldei coram rege dixerunt. **N**on est homo super terram qui sermones tuum rex possit implere sed neque regem quisquam magnus et potens verbum huiusmodi sciscitat ab omni ariolo et mago et chaldeo. **S**ermo enim quem tu queris rex gravis est. nec reperies quisquam qui indicet illud in conspectu regis: exceptis diis quorum non est cum hominibus conuersatio. **Q**uo audito rex in furore infra magna precepit ut periret omnes sapientes babilonis. **E**t egressa sententia sapientes interfici ebanf. **Q**uerebaturque daniel et socii eius ut perirent. **L**uc daniel requisivit de lege atque sententia ab arioth principe militie regis: qui egressus fuerat ad interficiendos sapientes babilonis. **E**t interrogavit eum qui a rege potestate acceptat: quam ob causam tam crudelis sententia a facie regis esset egressa. **E**t cum rem indicasset arioth danieli: daniel egressus rogavit regem ut tempus daret sibi ad solutionem indicandam regi. **E**t ingressus est domum suam: ananieque et misaeli et azarie sociis suis indicavit negotium ut quererent misericordiam a facie dei celi super sacramento isto: et non perirent daniel et socii eius cum ceteris sapientibus babilonis. **L**uc danieli mysterium per visionem nocte revelatum est. **E**t benedixit daniel deum celi: et locutus ait. **S**it nomen domini benedictum a seculo et usque in seculum quia sapientia et fortitudo eius sunt: et ipse mutat tempora et etates. **T**ransfert regna atque constituit: dat sapientiam sapientibus: et scientiam intelligentibus disciplinam. **I**psa revelat profunda et abscondita: et novit in tenebris constituta. et lux cum eo est. **T**ibi deus patrum nostrorum confiteor: teque laudo: quia sapientiam et fortitudinem dedisti mihi: et nunc ostendisti

mibi q̄ rogauimus te: q̄ simonem regis apu-
sti nobis. Post hec daniel ingressus ad arioch
quem constituerat rex vt pderet sapiētes baby-
lonis sic ei locutus est. Sapiētes babylonis ne
perdas. Introduc me in cōspectu regis. et so-
lutionem regi narrabo. Tūc arioch festin⁹ in-
trodurit daniēlem ad regē: et dixit ei. Inueni
boiem de filiis trāsmigrationis iude q̄ solutio-
nem regi annūciat. Rēdit rex et dixit danieli:
cuius nomē erat balthasar. Putes ne vere po-
tes mibi indicare somniū qd̄ vidi: et interp̄ta-
tionem ei⁹? Et rēdens daniel coram rege: ait.
Mysteriū qd̄ rex interrogat sapiētes magi et
arioli et aurspices neq̄unt indicare regi: sed
est deus in celo reuelans mysteria q̄ indicauit
tibi rex nabuchodonosor: q̄ ventura sunt nouis-
simis t̄p̄tibus. Somniū tuum et visiones capiti-
tū in cubili tuo huiusmodi sunt. Tu rex cogi-
tare cepisti in stratu tuo qd̄ esset futurū post h̄
et q̄ reuelat mysteria ostendit tibi q̄ v̄tura sūt
Mibi q̄ nō in sapientia q̄ est in me plus q̄ in
cūctis viuētib⁹. sacramētū hoc reuelatū est: s̄
vt interp̄tatio regi manifesta fieret: et cogita-
tiones mētis tue scires. Tu rex videbas. et ec-
ce quasi statua vna grandis. Statua illa ma-
gna et statura sublimis stabat p̄tra te et intui-
tus ei⁹ erat terribilis. Hui⁹ statue caput ex au-
ro optimo erat. pectus aut̄ et brachia de argē-
to. porro venter et femora et ere. tybie autem
ferree: pedum q̄dam ps erat ferrea: q̄dam au-
tem fictilis. Videbas ita donec abscisus est la-
pis de monte sine manib⁹: et percussit statuas in
pedibus ei⁹ ferreis et fictilib⁹: et cōminuit eos
Tunc cōtrita sunt pariter ferrū: testa: es: argē-
tum et aurum. et redacta q̄si in fauillam estue
aree q̄ rapta sunt vento: nullusq̄ locus inuen-
tus est eis. Lapis aut̄ q̄ percussit statuas fact⁹
est mons magnus: et impleuit vniuersam trā.
Hoc est somniū. interp̄tationē q̄ eius dicem⁹
coram te rex. Tu rex reguz es et de⁹ celi regnū
et fortitudinem et imperiū et gl̄iam dedit tibi:
et omia in q̄bus habitant filij boiū et bestie
agri volucres q̄ celi dedit in manu tua et sub-
ditiōne tuā vniuersa p̄stituit. Tu es ergo caput
aureum. Et post te p̄surgit regnū aliud minus
te argenteum: et regnū tertium aliud ereum qd̄
imperabit vniuersē terre: et regnū quartū erit
velut ferreum. Quō ferrū cōminuit et domat
oia: sic cōminuet et p̄teret omia hec. Porro q̄a
vidisti pedum et digitorum p̄tem testēā figuli:
et p̄tem ferream. regnū diuisum erit qd̄ ramē
de plantario ferri oriēs. Scdm̄ q̄ vidisti ferrū
mixtum teste ex luto: et digitos pedum et par-
te ferreos et ex parte fictiles. ex parte regnuz
erit solidum: et ex parte contritum. q̄ aut̄ vidi-
sti ferrum mixtū teste ex luto: cōmiscēbuntur q̄
dem humano semine: sed nō adberēbunt sibi
sicuti ferrum misceri nō pōt teste. In diebus
aut̄ regnoz illoz suscitabit deus celi regnū qd̄
in eternum nō dissipabit: et regnū eius alteri
populo nō tradet. Cōminuet aut̄ et p̄sumet vni-

uersa regna hec. et ip̄m stabit in eternū. Scdm̄
q̄ vidisti q̄ de monte abscisus est lapis sine ma-
nibus: et cōminuit testā et ferrū et es et argen-
tum et aurum. deus magn⁹ ostendit regi q̄ ue-
ventura sunt postea: et verū est somniū et fis-
delis interp̄tatio eius. Tunc rex nabuchodo-
nosor cecidit in faciem suam: et danielē adora-
uit: et hostias et incensum precepit vt sacrificas-
rent ei. Loquens ergo rex ait danieli. Vere de-
us vesler deus deorum est et dñs regum: reue-
lans mysteria. quoniam tu potuisti aperire hoc
sacramentum. Tunc rex daniēlem in sublime
ertulit: et munera multa et magna dedit ei.
Et constituit eum principē super om̄s provin-
cias babylonis. et p̄fectum et magistrum sup-
cunctos sapiētes babylonis. Daniel autē po-
stulauit a rege: et constituit sup̄ opera provin-
cie babylonis sidrac misac et abdenago. Ipse
autē daniel erat in foribus regis.

CL. S. De statua aurea quam adorari prece-
pit rex quā q̄ nō adorauerunt pueri missi sunt
in fornacem. de oratione azarie. d̄ cantico triū
puerorum. et de liberatione eorum: et qualiter
a rege exaltati sunt

Ca. III
Nabuchodonosor rex fecit statuam
auream altitudine cubitorum sera-
ginta. latitudine cubitorū ser: et sta-
tuit eam in campo duran p̄uincie
babylonis. Itaq̄ nabuchodonosor rex misit
ad congregandos satrapas magistratus et iu-
dices: duces et tyrannos et p̄fectos: omnesq̄
principes regionū vt conuenirent ad dedica-
tionem statue quam erexerat nabuchodono-
sor rex. Tūc congregati sunt satrape magistra-
tus et iudices. duces et tyranni et optimates
qui erant in potestatibus cōstituti: et vniuersi
principes regionum vt cōuenirent ad dedica-
tionem statue quaz erexerat nabuchodonosor
rex. Stabant autem in conspectu statue quaz
posuerat nabuchodonosor rex: et prece clama-
bat valenter. Vobis dicitur populis tribubus
et linguis in hora qua audieritis sonitū tube
et fistule et cythare et sambuce et psalterij et
symphonie et vniuersi generis musicorū: cade-
tes adorate statuam aureā quam constituit na-
buchodonosor rex. Si quis autem nō p̄strat⁹
adorauerit. eadem hora mittetur in fornacem
ignis ardentis. Post hec igitur statim vt audie-
runt om̄s populi sonitum tube: fistule et cytha-
re. sambuce et psalterij: symphonie et om̄s ge-
neris musicorū: cadentes om̄es populi: tribus
et lingue adorauerūt statuam auream quā cō-
stituerat nabuchodonosor rex. Statimq̄ in ip-
so t̄pe accedentes viri chaldei accusauerūt iu-
deos: dixerūtq̄ nabuchodonosor regi: Rex in
eternum viue. Tu rex posuisti decretū: vt ois
homo qui audierit sonitū tube fistule et cytha-
re: sambuce et psalterij et symphonie: et vniuer-
si generis musicorū prosternat se: et adoret sta-
tuam auream. Si quis aut̄ nō p̄cidens adora-

s. eo.

Bñ. xl. c.

A

B

s. ij. a. s. iij. b
j. vi. b

rauerit: mittat in fornacē ignis ardentis. Sūt
 ergo viri iudei quos cōstituit super opa regi-
 onis babilonie sidrac misac et abdenago. viri
 isti cōtēpserūt rex decretū tuū. Deos tuos nō
 colūt: et statuā aureā quā ereristi nō adorant.
 Tūc nabuchodonosor in furore et ira pcepit vt
 adducerentur sidrac misac et abdenago qui cō-
 festim adducti sunt in cōspectu regis. pnciās
 q nabuchodonosor rex: ait eis. Vere ne sidrac
 misac et abdenago deos meos nō colitis et sta-
 tuā aureā quā cōstitui nō adoratis. Nūc ergo si
 estis parati. q̄cunq; hora audieritis sonitū tube
 fistule: citbare: sambuce et psalterij et sympho-
 nic: om̄isq; generis musicorū p̄sternite vos et a-
 dorate statuā quā feci. qd si nō adoraueritis: ea-
 dē hora mittemini in fornacem ignis ardētis.
 Et q̄s est deus q̄ eripiet vos de manu mea: Re-
 spondētes sidrac misac et abdenago: dixerunt
 regi nabuchodonosor. Non op̄ nos de hac re
 rēdere tibi. Ecce em̄ de⁹ noster quē colimus po-
 test eripere nos de camino ignis ardētis: et de
 manib⁹ tuis o rex liberare. Quod si noluerit. no-
 tū sit tibi rex qz deos tuos nō colim⁹: et statuā
 aureā quā ereristi nō adoram⁹. Tūc nabucho-
 donosor repletus est furore: et aspectus faciei
 illius immutatus est sup sidrac misac et abdena-
 go. et pcepit vt succenderet fornacē septuplū q̄
 succendi cōsueuerat: et viris fortissimis de ex-
 ercitu suo iussit vt ligatis pedib⁹ sidrac misac
 abdenago mitterent eos in fornacē ignis ardē-
 tis. Et confestim viri illi vincti cū brachijs suis
 et tibiarijs et calciamentis et vestib⁹ missi sunt
 in mediū fornacis ignis ardentis. Nā iussio re-
 gis vigeat. Fornax autem succēsa erat nimis
 Porro viros illos qui miserant sidrac misac et
 abdenago interfecit flamma ignis. Viri autē bi-
 tres. i. sidrac misac et abdenago ceciderunt in
 medio camino ignis ardētis colligati. Que se-
 quunt in hebreis voluminibus nō repperi. Et
 ambulabāt in medio flāme: laudātes deū et bñ-
 dicentes dño. Stans autē azarias orauit sic. A-
 periensq; os suū in medio ignis: ait. Bñdictus
 es dñe de⁹ patrū nostrorū: et laudabile et glori-
 osum nomē tuū in secula. qz iustus es in om̄ib⁹
 q̄ fecisti nobis: et vniuersa opa tua vera: et vie
 tue recte: et oīa iudicia tua vera. Iudicia enim
 vera fecisti iuxta om̄ia q̄ induxisti sup nos et su-
 per ciuitatē sc̄am patrū nostrorū bierusalē. q̄a
 in veritate et in iudicio induxisti oīa hec ppter
 pctā nostra. Peccauim⁹ em̄ et inique egimus re-
 cedētes a te: et deliquim⁹ in om̄ib⁹: et p̄cepta
 tua nō audiuim⁹: nec obseruauim⁹: nec fecim⁹
 sicut p̄cepas nobis vt bene nobis esset. Om̄ia
 ergo q̄ induxisti sup nos: et vniuersa q̄ fecisti no-
 bis in vero iudicio fecisti: et tradidisti nos i ma-
 nibus inimicorū nostrorū iniquorū et pessimorū
 p̄uicatorūq; et regi iniusto et pessimo vltra
 oēm terrā. Et nūc nō possum⁹ aperire os. Cōsu-
 sio et opprobriū facti sum⁹ seruis tuis. et his q̄
 colebāt te. Ne q̄sumus tradas nos in p̄petuū
 ppter nomē tuū. et ne dissipēs testamētū tuū

neq; auferas misericordiā tuā a nobis ppter
 b: aam dilectū tuū et ysaac seruū tuū: et isrl̄ sc̄m
 tuum. quibus locutus es pollicens qd multipli-
 cares semē eorū sicut stellas celi: et sicut arenā q̄
 est in litore maris. qz dñe imminuti sum⁹ plus
 q̄ oēs gentes: sumusq; humiles in vniuersa ter-
 ra bodie ppter pctā nostra. Et non est in tēpo-
 re hoc princeps et dux et p̄beta: neq; holocau-
 stū neq; sacrificiū neq; oblatio neq; incensum
 neq; locus p̄mittarum corā te vt possim⁹ inue-
 nire miām tuā. sed in aio cōtrito et spū humili-
 tatis suscipiamur. Sicut in holocausto arictus
 et tbauroz: et sicut in milibus agnoz pinguum
 sic fiat sacrificiū nostrū in cōspectu tuo bodie vt
 placeat tibi. qm̄ non est cōfusio cōfidentibus in
 te. Et nunc sequimur te in toto corde et timem⁹
 te et querimus faciē tuā. Ne confundas nos. s̄
 fac nobiscū iuxta mansuetudinē tuā et v̄m mul-
 titudinē miē tue. et erue nos in mirabilib⁹ tuis
 et da gloriā nomini tuo dñe: et confundant om-
 nes qui ostendunt seruis tuis mala. Confundā-
 tur in oīpotentia tua: et robur eorū cōteratur:
 et sciāt qz tu es dñs deus solus et gloriosus su-
 per orbē terrarū. Et non cessabant q̄ miserant
 eos ministri regis succendere fornacē napa et
 stappa et pice et malleolis: et effundebat flam-
 ma sup fornacē cubitis q̄dragintanouē: et eru-
 pit et incendit quos repperit iuxta fornacē de
 chaldeis. Angelus autē dñi descendit cū azaria
 et focis eius in fornacē et excussit flāma ignis
 de fornace: et fecit mediū fornacis quasi ventū
 rois flantē: et non tetigit eos omnino ignis ne-
 q; contristauit: nec quicq; molestie intulit. Tūc
 bi tres quasi ex vno ore laudabant et glorifica-
 bant et bñdicebāt deū in fornace: dicētes. Bñ-
 dict⁹ es dñe de⁹ patrū nostrorū: et laudabilis
 et gloriosus et superaltat⁹ in secula. Et benedi-
 ctū nomē glorie tue sanctū et laudabile et sup-
 eraltatū in om̄ibus seculis. Bñdictus es in tē-
 plo sancto glorie tue: et suplaudabilis et sup-
 gloriosus in secula. Bñdict⁹ es in throno regni tui:
 et suplaudabilis et superaltat⁹ in secula. Bñdi-
 ctus es qui intuer⁹ abyssos et sedes sup cerni-
 rubin: et laudabil⁹ et superaltatus in scl̄a. Bñ-
 dictus es in firmamēto celi. et laudabilis et glo-
 riosus in scl̄a. Bñdicite om̄ia opa dñi dño: lau-
 date et superaltate euz in scl̄a. Bñdicite angeli
 dñi dño: lauda. et. Bñdicite celi dño: lau. Bñdi-
 cite aque oēs q̄ super celos sunt dño: lau. Bñdi-
 cite oēs virtutes dñi dño: lau. Bñdicite sol et lu-
 na dño: lau. Bñdicite stelle celi dño: lau. Bene-
 dicite imber et ros dño: lau. Bñdicite om̄is sp̄ri-
 tus dei dño: lau. Bñdicite ignis et est⁹ dño: lau.
 Bñdicite frigus et estas dño: laud. Bñdicite ro-
 res et pruina dño: lau. Benedicite gelu et frig⁹
 dño: lau. Bñdicite glacies et nives dño: lau. Be-
 nedicite noctes et dies dño: lau. Bñdicite lux et
 tenebre dño: lau. Bñdicite fulgura et nubes
 dño: lau. Benedicat terra dñm: laudet et super-
 altet eū in secula. Benedicite montes et colles
 dño: lau. Benedicite vniuersa germinantia in

E

i. co.

iii. Re. vii. e

D

E

i. co.

ps. cii.

i. vii. d

f

terra domino: lau. Benedicite fontes domino: lau. Benedicite fontes dño: lau. Benedicite maria et flumina domino: lau. Bñdicite cete et oia que mouentur in aquis dño: lau. Bñd. oēs volucres celi dño: lau. Bñdicite om̄s bestie et pecora dño: lau. Bened. fili boim dño: lau. Benedicat israel dñm: laudet et superaltet eū in secula. Benedicite sacerdotes dñi dño: lau. Bñd. serui dñi dño: lau. Bñdicite spūs et aie iustoz domiño: lau. Bñdicite sancti et bñiles corde dño. Bñdicite anania azaria misael dño: laudate et superaltate eū in secula. Qui eruit nos de iser/ no: et saluos fecit de manu mortis et liberauit nos de medio ardētis flāme: et de medio ignis eruit nos. Cōfitemini dño qm̄ bonus: qm̄ in seculuz mia eius. Bñdicite oēs religiosi dño deo deozū: laudate et cōfitemini ei q: in omnia secula mia eius. Hucusq; in hebreo nō habet et que posuim⁹ de theodorōis editione trāslata sunt. Tūc nabuchodonosor rex obstupuit et surrexit pperere: et ait optimatibus suis. Nonne tres viros misim⁹ in medio ignis cōpeditos? Qui rñdentes regi dixerūt. Vere rex. Rñdidit rex et ait Ecce ego video q̄ttuor viros solutos et ambulātes in medio ignis: et nihil corruptōis in eis ē: et spēs quarti similis filio dei. Tunc accessit rex nabuchodonosor ad ostiuz fornacis ignis ardētis: et ait. Sidrac misac et abdenago serui dei excelsi egredimini et venite. Statimq; egressi sunt sidrac misac et abdenago de medio ignis. Et congregati satrape magistratus et iudices et potentes regis cōreplabant viros illos: qm̄ nihil potestatis habuisset ignis in corporib⁹ eozū: et capillus capitis eozū nō esset adustus: et saraballa eozū non fuissent immutata: et odor ignis nō transisset per eos. Et erumpens nabuchodonosor: ait. Bñdictus deus eoz sidraci misac et abdenago: qui misit angelū suū et eruit seruos suos qui crediderūt in eū. et verbuz regis immutauerūt et tradiderūt corpora sua ne seruirent et ne adorarent omnem deum excepto deo suo. A me ergo posituz est hoc decretum: vt omnis populus: tribus et lingua quecuq; locuta fuerit blasphemiaz contra deum sidrac misac et abdenago dispeat: et dom⁹ eius vastetur. neq; enim est alius deus qui possit ita saluare. Tunc rex promouit sidrac misac et abdenago in prouincia babilonis. Nabuchodonosor rex omnibus populis gentibus et linguis qui habitant in vniuersa terra pat vobis multiplicetur: signa et mirabilia fecit apud me deus excelsus. Placuit ergo mibi predicare ei⁹ signa quia magna sunt et mirabilia eius quia fortia. et regnum eius quia regnum sempiternum et potestas eius in generatione et generationem.

¶ C. S. Aliud somnium regis et de interpretatione danielis: de amissione regni et restitutione propter penitentiam regis: et de arbore.

Capitulum III

Ego nabuchodonosor q̄etus erā in domo mea: et flores i palatio meo. Somnium vidi qd̄ p̄terruit me. et cogitationes mee in stratu meo: et visiones capitis mei cōturbauerūt me. Et p me ppositū est decretū: vt introducerent i p̄spectu meo cuncti sapientes babilōis: et vt solutionē somniū idicarēt mibi. Tūc ingrediebatur arioli magi chaldei et auruspices: et somnium narraui i p̄spectu eoz: et solutionē eius nō indicauerūt mibi donec collega ingressus est i p̄spectu meo daniel. cui nomen baltbasar fm̄ nomē dei mei q̄ h̄ spm̄ deorum sc̄toz i semetip̄o: et somnium corā ip̄o locutus sum. Baltbasar p̄nceps ariolor: qm̄ ego scio q̄ spm̄ deoz sc̄toz h̄as i te: et om̄e sac̄m nō ē impossibile tibi. visiones somnior meoz q̄s vidi: et solutionē eaz narra. Visio capitis mei in cubili meo. Videbā: et ecce arbor in medio terre. et altitudo eius nimia. Magna arbor: et fortis et p̄ceritas ei⁹ p̄tingēs celum. Aspect⁹ illius erat vsq; ad terminos vniuerse fre. Folia eius pulcherrima: et fruct⁹ eius nimius: et esca vniuersoz in ea. Subter eam habitabāt aialia et bestie et i ramis eius p̄uersabāt volucres celi: et ex ea vescebat ois caro. Videbā i visio capitis mei sup stratum meū. et ecce vigil et sc̄tus de celo descendit. clamauit fortis: et sic ait. Succidite arborem et p̄scidite ramos ei⁹: ercutite folia ei⁹ et dissipate fruct⁹ eius fugiat bestie q̄ subter eam sunt: et volucres de ramis ei⁹. Verūtamen germen radicū eius i fra sinite: et alligef vinclo ferro et ereo in herbis q̄ foris sunt: et rore celi tīgaf. et cū feris pars ei⁹ in herba fre. Cor eius ab humano p̄mutef: et cor fere def ei⁹: et septem tpa muren sup eū. In snia vigilū decretuz est fimo sc̄toz et petitio: donec cognoscant viuentes. qm̄ dñatur excelsus in regno boium: et cui cūq; voluerit dabit illud. et humilimū boiez cōstituet sup eū. Hoc somnium vidi ego nabuchodonosor rex. Tu ergo baltbasar interpretationē narra festin⁹. qz om̄s sapientes regni mei nō q̄unt solutionem edicere mibi. Tu aut potes: qz spūs deoz sanctor in te est. Tunc daniel cuius nomen baltbasar cepit intra semetip̄m tacitus cogitare quasi vna hora: et cogitationes ei⁹ cōturbabant eū. Rñdens aut rex: ait. Baltbasar somnium et interpretationē eius nō cōturbēt te. Rñdidit baltbasar. et dixit. Dñe mi somnium bis qui te oderunt: et interpretationē eius hostib⁹ tuis sit. Arborem quā vidisti sublimē atq; robustaz cuius altitudo pertingit ad celum. et aspectus illius in oēm terrā: et ramis eius pulcherrimi: et fructus ei⁹ nimius. et esca oium in ea: subter eam habitātes bestie agrī. et in ramis eius cōmorantes aues celi. tu es rex q̄ magnificatus es et inualuisti: et magnitudo tua creuit et p̄uenit vsq; ad celus: et potestas tua in terminos vniuerse terre: q̄ autem vidit rex vigilē et sanctum descendere de celo et dicere succidite arborem et dissipate illam. attamen germen radicū ei⁹ in terra dimittite. vinciat ferro et ere

E in herbis foris: et rore celi cōspargat. et cum feris sit pabulū eius: donec septē tēpora mutentur sup eū. Hec est interpretatio snie altissimi q̄ puenit sup dñm meū regē. Eñcient te ab boibus et cū bestiis ferisq̄ erit habitatio tua. et fenū vt bos comedes: et rore celi infunderis. Septē q̄ tēpora mutabūtur super te: donec scias q̄ dñetur excelsus sup regnū boim. et cuiusq̄ voluerit det illud. q̄ aut̄ p̄cepit vt reliqueret germen radicū ei⁹. id est. arboris. regnū tuū tibi manebit postq̄ cognoueris p̄tates esse celestē. Quāobrē rex p̄siliū meū placeat tibi. et p̄ctā tua elemosynis redime: et iniq̄tates tuas misericordiis pauperū: forsitan ignoscet de⁹ delictis tuis. **S**ia hec venerūt sup nabuchodonosor regem. Post finē mensū duodecim in aula babilonis deambulabat. Responditq̄ rex: et ait. Nōne hec est babilon ciuitas magna quā ego edificauit in domū regni in robore fortitudinis mee: et in gl̄ia decoris mei? Luncq̄ sermo adhuc esset in ore regis vox de celo ruit. Tibi dicit nabuchodonosor rex. Regnum tuū trāsit ad te: et ab homib⁹ eñcient te: et cū bestiis et feris erit habitatio tua. fenū quasi bos comedes et septē tēpora mutabūtur sup te donec scias q̄ dñetur excelsus in regno boium. et cuiusq̄ voluerit det illud. Eadem hora sermo cōpletus est sup nabuchodonosor. et ex homib⁹ abiectus est: et fenū vt bos comedit: et rore celi corpus ei⁹ infectum est: donec capilli ei⁹ in similitudinē aquilarū crescerent: et vngues ei⁹ quasi vngues auū. **S**igif post finē dierū ego nabuchodonosor oculos meos ad celū leuaui. et sensus me⁹ redditus est mibi: et altissimo benedixi: et viuentē in sempiternū laudauit et glorificauit. q̄ potestas ei⁹ potestas sempiterna: et regnū ei⁹ in generatiōe et generationē: et om̄s habitatores terre apud eū in nihilū reputati sunt. **I**uxta volūtatē em̄ suā facit tam in virtutibus celi q̄ in habitatorib⁹ terre. et nō est qui resistat manū ei⁹: et dicat ei: quare fecisti? In ip̄o tpe sensus me⁹ reuersus est ad me: et ad bonorem regni mei decorēq̄ pueni. et figura mea reuersa ē ad me: et optimates mei et magistratus mei requisierunt me: et in regno meo restitutus sum. et magnificentia amplior addita est mibi. Nūc igitur ego nabuchodonosor laudo et magnifico et glorifico regē celi: q̄ om̄ia opera ei⁹ vera: et oēs viē eius iudicia: et gradientes in superbia potest humiliare.

C. S. Baltasar bibens in vasis tēpli. vidit manū scribentem in pariete. mane tberelphares et iuxta interpretationes danielis perdidit regnum: et successit ei darius.

A **B**altasar rex fecit grāde p̄uuiū optia tib⁹ suis mille: et vnusq̄sq̄ s̄ suā bibeat etatē. p̄cepit q̄ iā temulētus vt afferreret vasa aurea et argētea: q̄ asportauerat nabuchodonosor p̄ ei⁹ de tēplo qd̄ fuerat in bīrlm: vt biberēt in eis rex et optiātes ei⁹. vxoresq̄ ei⁹ et p̄cubine. Tūc allata sunt vasa au

rea q̄ asportauerat de tēplo qd̄ fuerat in bīrlm et biberūt in eis rex et optimates ei⁹: vxores et p̄cubine illi⁹. Bibeāt vinū et laudabant deos suos aureos et argēteos et ereos: ferreos: ligneosq̄: et lapideos. In eadē hora apparuerūt digiti q̄si man⁹ boīs scribētis p̄tra cādelabrū in superficie parietis aule regie. Et rex aspiciebat articulos man⁹ scribētis. Tūc facies regis p̄mutata est et cogitatōes ei⁹ turbabāt eū: et cōpāges renū ei⁹ soluebant: et genna ei⁹ ad se inuicem collidebant. Exclamauit itaq̄ rex fortis: vt introducerēt magos chaldeos et auruspices. Et p̄loquēs rex ait sapiētib⁹ babilōis. Quicūq̄ legerit scripturā hāc et interpretatōes ei⁹ manifestas mibi fecerit: purpura vestiet et torquē aur eā bēbit in collo: et tertius in regno meo erit. Tūc ingressi oēs sapiētes regis nō potuerūt nec scripturā legere nec interpretatōne ei⁹ indicare regi. Tūc rex balthasar sat⁹ p̄turbat⁹ est: et vult⁹ illi⁹ imutat⁹ est. **S**z et optimates ei⁹ turbabant. Regina aut̄ p̄ re q̄ acciderat regi et optimatib⁹ ei⁹ domū p̄uuiū igressa est: et p̄loquens ait. Rex in eternū viue. Nō te p̄turbēt cogitationes tue: neq̄ facies tua imutet. Est vir in regno tuo q̄ sp̄m deoz sc̄d̄z h̄z in se. et in dieb⁹ patris tui scia et sapia inuēte sunt in eo. Nā et rex nabuchodonosor p̄ tuus p̄ncipē magoz incantatorū chaldeoz et auruspiciū p̄stituit eū. P̄ inq̄ tuus o rex: q̄ sp̄s amplior et prudentia intelligētiaq̄ et interpretatio somniorū et oñsio secretorum ac solutio ligatorū inuēte sunt in eo. hoc est in danielē. cui rex posuit nomē balthasar. Nūc itaq̄ daniel vocet: et interpretatōnes narrabit. **S**igif introduct⁹ est daniel corā rege. Ad quez p̄fatus rex ait. Tu es daniel de filiis captiuitatis iude: quē adduxerat pat̄ me⁹ rex de iudea? Audiuī de te qm̄ sp̄m deoz habeas. et scia itel̄ligentiaq̄ ac sapia ampliores inuēte sunt in te. Et nūc introgressi sunt in p̄spectu meo sapientes magi: vt scripturā hanc legerēt: et interpretatōne ei⁹ indicaret mibi: et nequerūt sensus babilis sermōis edicere. Porro ego audiuī de te q̄ possis obscura int̄pretari: et ligata dissoluere. Si ergo vales scripturā legere et interpretatōnes ei⁹ indicare mibi: purpura vestiet: et torquē aureā circa collū tuū bēbis: et tertius in regno meo p̄nceps eris. Ad q̄ r̄ndens daniel: ait coram rege. Munera tua sint tibi: et dona dom⁹ tue alteri da. scripturā aut̄ legā tibi rex: et interpretatōne ei⁹ oñdam tibi. **O** rex. de⁹ altissim⁹ regnū et magnificentia gl̄iam et honores dedit nabuchodonosor patri tuo. et propter magnificentia quas dederat ei vniversi ppli trib⁹ et lit̄gue tremebāt et metuebant eū. Quos volebat interficere. q̄s volebat p̄cutiebat. q̄s volebat exaltabat. et quos volebat humiliabat. Quū aut̄ tez eleuatū est cor ei⁹: et sp̄s illi⁹ obfirmat⁹ est ad sup̄bia: deposit⁹ est de solio regni sui: et gl̄ia ei⁹ ablata est: et a filiis boim elect⁹ est. **S**z et cor ei⁹ cū bestiis positus est: et cū onagrīs erat bitatio eius. Fenū q̄ vt bos comedeat. et rore cor

Et corpus eius infectum est. donec cognosceret quod preteritum haberet altissimum in regno hominum: et quem cum voluerit suscitabit super illud. Tu quod filius eius balthasar non humiliasti cor tuum cum scires hec omnia sed aduersum dominatorem celi eleuatus es. Et uasa domus eius allata sunt coram te: et tu et optates tui et uxores tue et concubine tue uinum bibistis in eis. Deos quoque argenteos et aureos et ereos: ferreos: ligneos quoque et lapideos qui non uident neque audiunt neque sentiunt: laudasti: porro deum qui habet statum tuum in manu sua et omnes uias tuas non glorificasti. Idcirco ab eo missus est articulus manus qui scripsit hoc quod exaratum est. Hec est autem scriptura que digesta est. *Thane thetelphares. Et hec interpretatio sermonis. Thane numerauit deus regnum tuum: et complenit illud. Thete: appensus es in statera: et inuentus es minus habens. Phares: diuisum est regnum tuum: et datum est mediis et persis. Tunc iubente rege indutus est daniel purpura: et circumdata est torques aurea collo eius: et predicatum est de eo quod haberet preteritum tertium in regno. Eadem nocte interfectus est balthasar rex chaldeus: et darius medus successit in regnum annos natus sexaginta duos.*

C. L. S. Satrape accusant regi dario danielē missus est in lacu leonum: et a domino liberatus.

Dacuit dario et constituit super regnum satrapas centum viginti ut essent in toto regno suo: et super eos principes tres ex quibus daniel unus erat ut satrape illis redderet rationem. et rex non sustineret molestiam. Igitur daniel superabat omnes principes et satrapas: quia spiritus dei amplior erat in illo. Porro rex cogitabat constituere eum super omne regnum. Unde principes et satrape querebant occasiones ut inuenirent danielē ex latere regis. nullamque causam et suspicionem reperire potuerunt: eo quod fidelis esset: et omnis culpa et suspitio non inueniretur in eo. Dixerunt ergo uiri illi. Non inueniemus danielē huic aliquam occasionem nisi forte in lege dei sui. Tunc principes et satrape surripuerunt regi et sic locuti sunt ei. Darius rex in eternum uiue. Consilium inierunt omnes principes regni tui: magistratus et satrape senatores et iudices: ut decretum imperatorum crearet et edictum: ut omnis qui petierit aliquam petitionem a quocumque deo et homine usque ad triginta dies nisi ad te rex: mittatur in lacum leonum. Nunc itaque rex confirma sententiam: et scribe decretum ut non immutetur quod statutum est a mediis et persis. nec preuaricari cuiquam liceat. Porro rex darius proposuit edictum et statuit. Quod cum daniel conperisset. id est constituta leges: ingressus est domus suas: et fenestris apertis in cancellulo suo contra hierusalem tribus temporibus in die flectebat genua sua et adorabat. confitebaturque coram deo suo sicut et ante facere consueuerat. Uiri ergo illi curiosi inquires inuenierunt danielē orantem et obsecratem deum suum. et accedentes locuti sunt regi super edicto. Rex nūquid non constituisti ut omnis homo qui rogaret quem de

dis et hominibus usque ad dies triginta nisi te remitteretur in lacum leonum? Ad quos respondens rex ait. Uerus est sermo iuxta decretum medorum atque persarum. quod preuaricari non licet. Tunc respondentes dixerunt coram rege. Daniel de filiis captiuitatis iude non curauit de lege tua et de edicto quod constituisti. sed tribus temporibus per diem orat obsecratione sua. Quod uerbum cum audisset rex: satis contristatus est: et pro danielē posuit cor ut liberaret eum et usque ad occasum solis laborabat ut erueret illum. Uiri autem illi intelligentes regem dixerunt ei. Scito rex quod lex medorum atque persarum est: ut omne decretum quod constituerit rex non liceat immutari. Tunc rex precepit et ad dixerunt danielē et miserunt eum in lacum leonum. Dixeruntque rex danielē. deus tuus quem colis semper ipse liberabit te. Allatusque est lapis unus et positus est super os lacus quem obsignauit rex anulo suo et annulo optimatum suorum: ne quid fieret contra danielē. Et abiit rex in domum suam et dormiuit incenatus. cibique non sunt allati coram eo: insuper et somnus recessit ab eo. Tunc rex primo diluculo consurgens festinus ad lacum leonum preiit appropinquansque lacui. Danielē uoce lachrymabili inclamauit: et affatus est eum. Daniel serue dei uiuentis. deus tuus cui tu seruis semper putasne ualuit te liberare a leonibus? Et daniel regi respondens ait. Rex in eternum uiue. Deus meus misit angelum suum: et conclusit ora leonum et non nocuerunt mihi: quia coram eo iusticia inuenta est in me. Sed et coram te rex delictum non feci. Tunc uehementer rex gauisus est super eo. et danielē precepit educi de lacu. Eductusque est daniel de lacu: et nulla lesio inuenta est in eo: quia credidit deo suo. Iubente autem rege adducti sunt uiri illi qui accusauerunt danielē et in lacum leonum missi sunt. ipsi filii et uxores eorum: et non uenerunt usque ad pauimentum lacus donec arriperet eos leones: et omnia ossa eorum comminuerunt. Tunc darius rex scripsit uniuersis populis: tribubus et linguis habitantibus in uniuersa terra. Pax uobis multipliciter. A me constitutum est decretum: ut in uniuerso impio et regno meo tremiscat et paueat deus danielis. Ipse enim deus uiuens et eternus in secula: et regnum eius non dissipabitur et potestas eius usque in eternum. Ipse liberator atque saluator: faciens signa et mirabilia in celo et in terra qui liberauit danielē de lacu leonum: Porro daniel perseuerauit usque ad regnum darii. regnumque cyri perse.

C. L. S. Uisio quattuor animalium in figura quattuor regnorum. de antiquo die. de auditu filii hominis et de anticristo et de iudicio.

Anno primo balthasar regis babilonis daniel somnium uidit. Uisio autem capitis eius in cubili suo. Et somnium scribens breui sermone comprehendit: summariisque perstringens ait. Uidebam in uisione mea nocte: et ecce quattuor uenti celi pugnant in mari magno: et quattuor bestie grades ascendebar de mari diuerse inter se. prima quasi leena et alas habebat aquile. Aspiciebam donec euulsa sunt ale

D

E
I. xiiij. e

i. Mach. ij. f

s. ij. a. et. iij. b
et. v. c. s. co.

B

A

Daniel

B eius et sublata est de terra: et super pedes quasi hominis stetit: et cor eius datum est ei. Et ecce bestia alia filis visio in parte stetit et tres ordines erant in ore eius et in dentibus eius: et sic dicebant ei. Surge comede carnes plurimas. Post hec aspicietis eam et ecce alia quasi pardus. et alas habebat quasi avis quattuor super se. Et quattuor capita erant in bestia. et partes datae sunt ei. Post haec aspicietis eam in visione noctis: et ecce bestia quarta terribilior atque mirabilis et fortis nimis. Dentes ferreos habebat magnos: comedens atque comminans et reliqua pedibus suis concalcans. Dissilis autem erat ceteris bestiis quas videram ante eam: et habebat cornua decem. Considerabam cornua: et ecce cornu aliud punctum ortum est de medio eorum: et tria de cornibus primis evulsa sunt a facie eius. Et ecce oculi quasi oculi hominis erant in cornu isto: et os loquens intelligentia. Aspicietis eam donec throni positi sunt et antiquus dierum sedit. Vestimentum eius candidum quasi nix: et capilli capitis eius quasi lana mundata. Thronus eius flamma ignis: rote eius ignis accensus flumini igne rapidius egrediebatur a facie eius. **I Apoc. v. d** Omnia militum ministrabant ei: et decies centena milia assistebant ei. Iudicium sedit: et libri aperti sunt. Aspicietis eam propter vocem sermonum graduum quos cornu illud loquebatur. Et vidi quoniam interfecta esset bestia et perisset corpus eius: et traditum esset ad combustionem igni. aliarumque bestiarum ablata esset pars: et terra vite constituta essent eis usque ad tempus et tempus. **D** Aspicietis eam in visione noctis: et ecce cum nubibus celi quasi filii hominis veniebat: et usque ad antiquum dierum pervenit: et in conspectu eius obtulerunt eum. Et dedit ei partem et honorem et regnum: et omnes populi tribus et linguae ipsi fuerunt. Partes eius partes aeterna quae non auferetur: et regnum eius quod non corrumpetur. **S. co. mat. xliij. b** Horruit spiritus meus. Ego Daniel territusus in his et visiones capitis mei perturbaverunt me. Accessi ad unum de assistentibus: et veritatem querebam ab eo de omnibus his. Qui dixit mihi interpretationem sermonum: et docuit me. De quattuor bestiis magne: quattuor sunt regna quae surgent de terra. Suscipient autem regnum sancti dei altissimi: et obtinebunt regnum usque in seculum et seculum seculorum. Post hoc volui libenter discere de bestia quarta quae erat dissilis valde ab omnibus et terribilis nimis. Dentes et ungues eius ferrei: comedebat et comminabat: et reliqua pedibus suis concalcabat. Et de cornibus decem quae habebat in capite: et de alio quod ortum fuerat. ante quod ceciderant tria cornua. et de cornu illo quod habebat oculos: et os loquens grandia: et malus erat ceteris. Aspicietis eam et ecce cornu illud faciebat bellum adversus sanctos: et prevaleret eis donec veniret antiquus dierum: et iudicium dedit scriptis excelsi. et tempus advenit: et regnum obtinuerunt sancti. Et sic ait. Bestia quarta: regnum quartum erit in terra quod maius erit omnibus regnis et devorabit universam terram: et calcabit et comminuet eam. Porro cornua decem ipsius regni decem reges erunt. et alius consurget post eos: et ipse potentior erit prioribus: et tres reges humiliabit. Et sermones contra excelsum loquentur. et sanctos altissimi conteret. Et putabit

quod possit mutare tempora et leges. et tradens in manu eius usque ad tempus et tempora et dimidium temporis. Et iudicium sedebit ut auferat potentiam et contemnatur et dispercat usque in finem. Regnum autem et partes et magnitudo regni quae est subter omne caelum detur populo sanctorum altissimi: cuius regnum regnum sempiternum est. et omnes reges fuerint eius obedient. Hucusque finis verbi. Ego Daniel multum cogitabam in multis turbabar: et facies mea mutata est in me. verba autem in corde meo servavi. **C. L. S. De ariete et bircu et interpretatōib⁹ arietis et birci.**

Ca. VII
Anno tertio regni balthasar regis visio apparuit mihi. Ego Daniel post id quod videram in principio vidi in visione meam cum essem in suis castro quod est in bella regione. vidi autem in visione esse me super portam vlat: et levavi oculos meos et vidi. Et ecce aries unus stabat ante paludem huius cornua excelsa et unum excelsius altero atque succrescens. Postea vidi arietem cornibus ventilantem contra occidentem et contra aquilonem et contra meridiem: et omnes bestie non poterant resistere ei neque liberari de manu eius fecitque secundum voluntatem suam et magnificatus est. Et ego intelligebam. Ecce autem bircus caprarum veniebat ab occidente super faciem totius terre: et non tangebatur terram. Porro bircus habebat cornu insigne inter oculos suos: et venit usque ad arietem illum cornutus quem videram stantem ante portam et cucurrit ad eum in impetu fortitudinis suae. Cumque appropinquasset prope arietem efferat⁹ est in eum: et percussit arietem et comminuit duo cornua eius et non poterat aries resistere ei. Cumque eum mississet in terram concalcavit: et nemo quibat liberare arietem de manu eius. Bircus autem caprarum magnus factus est nimis. Cumque crevisset fractus est cornu magnum. et orti sunt quattuor cornua subter illud per quattuor ventos celi. De uno autem et eis egressum est cornu unum modicum: et factus est grande contra meridiem et contra orientem: et contra fortitudinem. Et magnificatus est usque ad fortitudinem celi: et deiecit de fortitudine et de stellis et concalcavit eas. Et usque ad principem fortitudinis magnificatus est et ab eo tulit iuge sacrificium: et deiecit locum sanctificationis eius. Robur autem datum est ei contra iuge sacrificium propter peccata: et prosterneret veritas in terra. et prosperabitur et faciet. Et audivi unum de sanctis loquentem: et dixit unum sanctus alteri nescio cui loquenti. Usque quo visio et iuge sacrificium et peccatum desolationis quae facta est et sanctuarium et fortitudo concalcabitur. Et dixit ei. Usque ad vesperam et mane dies duo milia trecenti: et mundabitur sanctuarium. Factus est autem cum viderem ego Daniel visionem: et queressem intelligentiam ecce stetit in conspectu meo quasi spes viri. Et audivi vocem viri inter vlat: et clamavit et ait. Gabriel fac intelligere istam visionem. Et venit: et stetit iuxta me ego stabam. Cumque venisset: pavens corruvi in faciem meam. Et ait ad me. Intellige filii hominis: quoniam in tempore finis complebitur visio. Cumque loqueretur ad me. collapsus sum prius in terram. Et te

tigit me et statuit me in gradu meo. dixitque mihi. Ego ostendam tibi que futura sunt in novissimo maledictionis. quoniam habet tempus finem suum. Aries quem vidisti habere cornua rex medorum est atque persarum. Porro bircus caprarum rex grecorum est: et cornu grande quod erat inter oculos eius ipse est rex primus. Quod autem fracto illo surrexerunt quattuor pro eo. quattuor reges de gente eius consurgent sed non in fortitudine eius. Et post regnum eorum cum creverint iniquitates consurget rex impudens facie et intelligens propositiones: et robustabitur fortitudo eius. sed non in viribus suis. et supra quod credi potest universa vastabit. et prosperabitur et faciet. Et interficiet robustos et populum sanctorum secundum voluntatem suam et dirigetur dolus manu eius: et cor suum magnificabit in copia rerum omnium occidet plurimos. Et contra principem principum consurget: et sine manu conteretur. Et visio vespere et mane que dicta est vera est. Tu ergo visionem signa: quia post multos dies erit. Et ego daniel langui et egrotavi per dies. Quibus surrexissem faciebas opera regis et stupebam ad visionem: et non erat qui interpretaretur.

¶ De oratione daniel. de verbo angeli. et septuaginta hebdomadibus.

¶ Ca. IX

In anno primo daniel filii assueri de semine medorum qui imperavit super regnum chaldeorum anno vno regni eius. ego daniel intellexi in libris: nuncium annorum de quo factus est sermo domini ad bieremiam prophetam ut complerentur desolationis hierusalem septuaginta anni. et posui faciem meam ad dominum deum meum rogare et deprecari in ieiunijs sacco et cinere. et oravi dominum deum et confessus sum et dixi. Obsecro domine deus magne et terribilis custodiens pactum et misericordiam diligentibus te et custodientibus mandata tua. peccavimus. iniquitatem fecimus impie egimus: et recessimus et declinavimus a mandatis tuis ac iudicijs. Non obedimus servis tuis prophetis qui locuti sunt in nomine tuo regibus nostris: principibus nostris: patribus nostris omnique populo terre. Tibi domine iusticia: nobis autem confusio faciei sicut est hodie viro iuda et habitatoribus hierusalem et omni israelitis qui prope sunt et his qui procul in universis terris ad quos elecasti eos propter iniquitates eorum in quibus peccaverunt in te domine. Nobis confusio faciei: regibus nostris principibus nostris et patribus nostris qui peccaverunt. Tibi autem domino deo nostro misericordia et propiciatio: quia recessimus a te et non audimus vocem domini dei nostri ut ambularem in lege eius quam posuit nobis per servos suos prophetas: et omnis israel pernicati sunt legem tuam: et declinaverunt ne audiret vocem tuam et stillavit super nos maledictio et detestatio que scripta est in libro moysi servi dei: quia peccavimus ei. Et statuit sermones suos quos locutus est super nos et super principes nostros qui iudicaverunt nos

ut superinduceret in nos magnam malum quale nunquam fuit sub omni celo secundum quod factum est in babilonia sicut scriptum est in lege moysi. De malum invenit super nos. Et non rogavimus faciem tuam domine deus noster ut reverteremur ab iniquitatibus nostris: et cogitaremus pietatem tuam. Et vigilavit dominus super maledictam: et adduxit eam super nos. Iustus dominus deus noster in omnibus operibus suis quod fecit. Non enim audivimus vocem eius. Et nunc domine deus noster qui eduxisti populum tuum de terra egypti in manu forti: et fecisti tibi nomen secundum diem hanc. peccavimus iniquitates fecimus domine in omnem iusticiam tuam. Avertatur obsecro ira tua: et furor tuus a civitate tua babilonia et a monte sancto tuo. Propter peccata enim nostra et iniquitates patrum nostrorum babilonia et populus tuus in obprobrium sunt omnibus per circuitum nostrum. Nunc ergo exaudi deus noster orationes nostras: et precibus eius: et ostende faciem tuam super sanctuarium tuum quod desertum est. Propter temeritatem inclinam deus meum aurem tuam: et audi. aperi oculos tuos et vide desolationem nostram in civitate super quam invocatum est nomen tuum. Neque enim in iustificationibus nostris prosternimus precibus ante faciem tuam: sed in miserationibus tuis multis. Exaudi domine. placare domine. atrede et fac. Ne moreris propter temeritatem sum deus meus: quia nomen tuum invocatum est super civitatem et super populum tuum. Quibus adhuc loquerer et orationem et confiterer peccata mea et peccata populi mei israel: ut prosternerem precibus meas in conspectu dei mei pro monte sancto dei mei. adhuc me loquente in oratione mea. ecce vir gabriel quem videram in visione principio cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini et docuit me et locutus est mihi: dixitque. Daniel nunc egressus sum ut docerem te et intelligeres. Ab exordio peccati tuarum egressus est sermo. Ego autem veni ut indicarem tibi: quia vir desideriorum es. Tu autem advertere sermonem: et intellige visionem. Septuaginta hebdomades abbreviate sunt super populum tuum: et super urbem sanctam tuam ut presumas pernicatorem et fine accipiat peccatum: et deleat iniquitas: et adducat iusticia sempiterna. et impleat visio et prophetia: et vngat sanctus sanctorum. Scito ergo et adverte ab exitu sermone ut iterum edificet babilonia usque ad christum ducem: hebdomades septem: et hebdomades septuaginta due erunt. Et rursus edificabit platea et muri in angustia temporum. Et post hebdomades sexaginta duas occidet christus: et non erit eius populus qui eum negaturus est. Et civitatem et sanctuarium dissipabit populus cum duce vetero: et finis eius vastitas: et post fine belli statuta desolatio. Confirmabit autem pactis multis hebdomadas una: et in die hebdomadis deficiet hostia et sacrificium: et erit in templo abominatio desolationis usque ad consumationem et fine perseverabit desolatio.

¶ De apparitione viri vestiti lineis. de michael et principibus grecorum et persarum.

¶ Ca. X

Anno tertio regni cyri regis persarum revelatum est danieli cognomine balthasar. et prebuerunt et fortitudo magna intellexitque sermonem. Intelligentia enim est operum in visione. In diebus illis ego daniel elugebam trium hebdomadarum diebus: panem

¶ iiiij

b
Baruch. ij. c

s. co.

E

s. viij. e

i. r. b

B

Ma. xliij. b

A

desiderabile non comedi. et caro et vinum non intraverunt in os meum. Sed neque unguento unctus sum donec complerentur trium hebdomarum dies. Die autem vicesima et quarta mensis primi erant iuxta fluvium magnum qui est tigris. et levavi oculos meos et vidi. Et ecce vir unus vestitus lineis: et resnes eius accincti auro obroso: et corpus eius quasi chrysolitum: et facies eius velut species fulguris: et oculi eius ut lapas ardens: et brachia eius et que deorsum sunt usque ad pedes quasi species eris cadentis: et vox sermonum eius ut vox multitudinis. Vidi autem ego daniel solus visionem: porro viri qui erant mecum non viderunt: sed terror nimis irruit super eos: et fugerunt in absconditum. Ego autem relictus solus vidi visionem gradum habentem: et non remansit in me fortitudo: sed et species mea immutata est in me: et emarcui ne habui quicquam virium. Et audivi vocem sermonum eius: et audies iacebam consternatus super faciem meam: et vultus meus berebat terre. Et ecce manus tetigit me: et erexit me super genua mea et super articulos manuum mearum. Et dixit ad me: Daniel vir desideriorum intellige verba que ego loquor ad te: et sta in gradu tuo. Nunc enim sum missus ad te. Cumque dixisset mihi sermonem istum. steti tremens: et ait ad me. Noli me tuere daniel: quia ex die primo quo posuisti cor tuum ad intelligendum ut te affligeres in conspectu dei tui. et audita sunt verba tua: et ego veni propter sermones tuos. Princeps autem regni persarum restitit mihi viginti et uno diebus: et ecce michael unus de principibus primis: et venit in adiutorium meum: et ego remansi sibi iuxta regem persarum. Veni autem ut docerem te que ventura sunt populo tuo in novissimis diebus: quoniam adhuc visio in dies. Cumque loquerer mihi huiusmodi verbis detulit vultum meum ad terram: et tacui. Et ecce quasi silitudo filii hominis tetigit labia mea: et aperies os meum locutus sum: et dixit ad eum qui stabat contra me.

D Domine mihi in visione tua dissolute sunt copages mee et nihil in me remansit virium. Et quomodo poterit servus domini mei loqui cum domino meo? Nihil enim in me remansit virium: sed et aliter me intercludit. Rursus ergo tetigit me quasi visio hominis: et confortavit me et dixit. Noli timere vir desideriorum: par tibi: confortate et esto robustus. Cumque loquerer mecum convalui et dixi. Loquere domine mihi: quia confortasti me. Et ait. Numquid scis que venerim ad te? Et nunc revertar ut plerumque adversum principem persarum. Cum enim egrederer apparuit princeps grecorum veniens. Verumtamen annuntiabo tibi quod expressum est in scriptura veritatis: et nemo est adiutor meus in omnibus his: nisi michael princeps vester.

C. S. Predicit angelus danieli de regibus persarum. et de rege qui est antichristus qui extollet se contra dominum. **XI**

A Bo autem a primo anno darii medi stabam ut confortarer et roborarer. Et nunc veritatem annuntiabo tibi. Ecce adhuc tres reges stabunt in perfide: et quartus dirabitur opibus nimis super omnes: et cum invaluerit divitiis suis concitabit omnes adversus regnum grecie. Surgent pro rege fortis et dirabitur parte multa: et faciet

quod placuerit ei. Et cum steterit coteret regnum eius et dividet in quatuor ventos celi. sed non in posterum eius neque secundum potentiam illius que dominatur est. Lacerabit enim regnum eius etiam in externos exceptis his. Et confortabit rex austri: et de principibus eius prevalebit super eum. Et dirabitur diritione multa enim diratio eius. Et post finem annorum desiderabunt. Filiusque regis austri veniet ad regem aquilonis facere amicitiam et non obtinebit fortitudinem brachii nec stabit semetipsum. Et tradet ipsa. et qui adduxerunt eam adolecentes eius: et qui confortabant eam in temporibus. Et stabit de germine radicis eius plantatio: et veniet cum exercitu: et ingredietur provinciam regis aquilonis: et abutef eis et obtinebit. Insuper et deos eorum et sculptilia: vasa que preciosa auri et argenti captiva ducet in egyptum. Ipse prevalebit adversus regem aquilonis. Et intrabit in regnum rex austri: et revertet ad terram suam. Filii autem eius provocabunt: et congregabunt multitudinem exercituum plurimorum. Et veniet propter eas et mundas. et revertet et concitabit et congregabitur cum robore eius. Et provocat rex austri egredietur et pugnabit adversus regem aquilonis: et prevalebit multitudinem nimiam: et dabit multitudinem in manus eius: et capiet multitudinem: et exaltabitur cor eius: et deficiet multa milia: sed non prevalebit. Convertet enim rex aquilonis et prevalebit multitudinem multo maiorem quam prius. Et in fine temporum annorumque veniet propter eas cum exercitu magno et opibus nimis. In temporibus illis multi consurgent adversus regem austri. Filiique pernicatorum populi tui extollent ut impleant visionem. et corruent. Et veniet rex aquilonis: et confortabit aggeres et capiet urbes munitissimas: et brachia austri non sustinebunt. Et consurgent electi eius ad resistendum: et non erit fortitudo. Et faciet veniens super eum iuxta placitum suum. et non erit qui stet contra faciem eius. Et stabit in terra indyta et posumet in manu eius et ponet faciem suam: ut veniat ad tenendum universum regnum eius: et recta faciet cum eo. Et filiam feminarum dabit ei ut euertat illum: et non stabit nec illius erit. Et convertet faciem suam ad insulas et capiet multas: et cessare faciet principes obprobrium sui: et opprobrium eius convertet in eum. Et convertet faciem suam ad imperium terre sue. et impinguet et corruet et non inueniet. et stabit in loco eius vilissimus et indignus decore regio: et in paucis diebus coteret non in furore nec in prelio. Et stabit in loco eius despectus: et non tribuetur ei honor regius. Et veniet clamor et obtinebit regnum in fraudulentia. Et brachia pugnantis et pugnabuntur a facie eius et coterentur. Insuper et duras fedas. Et post amicitias cum eo faciet dolus et ascendet et superabit in modico populo: et abundantes et vberes urbes ingredietur. Et faciet que non fecerunt patres eius. et patres patrum eius. Ravinas et predam divitias eorum dissipabit: et firmissimas cogitationes insubit. et usque ad tempora. Et concitabitur fortitudo eius: et cor eius adversus regem austri in exercitu magno. Et rex austri provocabit ad bellum multos auxilios et fortibus nimis: et non sta-

būt: qz inibūt aduersus eū p̄silia. Et comedentes panē cū eo p̄terēt illū. exercitusqz ei⁹ opprimet: et cadēt interfecti plurimi. Duoz qz reguz cor erit vt male faciēt et ad mēsas vnā mēdaciū loqnt et nō p̄ficiēt. qz ad huc finis in aliud tps. Et reuertet in terrā suā cū opib⁹ mult⁹ et cor ei⁹ aduersus testamētū sc̄m. et faciet et reuertet in terrā suā. Statuto tpe reuertet. et veniet ad austrū: et nō erit p̄ori filē nouissimū. Et veniet sup eū triteres et romani et pcutief et reuertet. Et indignabit̄ p̄ testamētū sanctuarij et faciet reuertet qz: et cogitabit aduersum eos q̄ dereliq̄rūt testm̄ sanctuarij. Et brachia ex eo stabūt. et polluet̄ sanctuariū fortitudinis et auferent iuge sacrificiū. et dabūt abominationē in desolatōez. Et ip̄i in testm̄ simulabūt fraudulent. Ppl's at̄ sc̄iēs deū suū obtinebit et faciet. Et docti in populo docebūt plimos. et ruēt in gladio et in flāma: et in captiuitate et in rapina dierū. Lūqz cor ruerint subleuabunt̄ auxilio puulo. et applicabunt̄ eis plurimi fraudulent. Et de erudit⁹ ruent: vt consient et eligant et dealbent̄ vsqz ad tps p̄finitū. qz ad huc aliud tps. erit. Et faciet iū voluntatē suā rex. et eleuabit et magnificabit aduersus oēs deū et aduersus deū deoz loquetur magnifica et diriget. donec cōpleat̄ iracūdia: p̄petrata q̄ppe ē definitio. Et deū patrū suoz nō reputabit et erit in cōcupiscentiis feminaz nec quēqz deoz curabit qz aduersus vniuersa p̄surget. Deū aut̄ maosim in loco suo venerabit et deū quē ignorauerūt patres ei⁹: colet auro et argento et lapide p̄cioso rebusqz p̄ciosis. Et faciet vt munitat maosim cū deo alieno quē nō cognouit: et multiplicabit gl̄iam: et dabit eis p̄tātē in multis et terrā diuidet gratuito. et in tpe p̄finito p̄liabit aduersus eū rex austrī: et q̄si tēpestas veniet p̄ illū rex aq̄lonis i currīb⁹ et in eq̄tib⁹ et in classe magna. et ingrediet̄ tras: et p̄teret et p̄trāfiet: et introibit in terrā gl̄iosam et multi corruēt. De aut̄ sole saluabunt̄ de manu ei⁹ edō et moab et p̄ncipes filioz āmon. Et mittet manū suā in terras: et terra egypti nō effugiet. et dñabit̄ thesauroz auri et argēti et in omib⁹ p̄ciosis egypti. Per lybiā quoqz et ethiopiā trāfibit: et fama turbabit eū ab oriēte et ab aq̄lone: et veniet in multitudine magna: vt conterat et interficiat plurimos: et figet tabernaculum suū a petbno inter duo maria super montem inclytū et sc̄m et veniet vsqz ad summītatē eius: et nemo auxiliabitur ei.

¶ C. S. De resurrectione bonorum et maloz de iudicio domini: de libro clauso: de signatis sermonibus.

¶ Capi. XII

In tpe aut̄ illo cōsurget michael p̄nceps magnus qui stat pro filiis populi tui: et veniet tps quale nō fuit ab eo et quo gētes eē ceperūt vsqz ad tps illd et in tpe illo saluabit̄ populus tuus om̄is q̄ in uētus fuerit scriptus in libro. et multi de his q̄ dormiūt in terre puluere euigilabūt. alij in vitā eternā: alij in opprobriū vt videāt semp. Qui at̄

docti fuerint fulgebūt q̄si splendor firmamenti: et q̄ ad iusticiā erudierūt multos: q̄si stelle in p̄petuas eternitates. Tu aut̄ daniel claudesermones: et signa libri vsqz ad tps statutū. Plurimi p̄trāfibūt: et multplex erit sc̄ia. Et vidi ego daniel et ecce q̄si duo alij stabant vn⁹ binc sup ripam flumis: et ali⁹ inde ex altera ripa fluminis. Et dixi viro q̄ erat indut⁹ lineis: q̄ stabat super aq̄s flumis. Usqz q̄ finis boz mirabilū. Et audiui virū q̄ indut⁹ erat lineis q̄ stabat sup aq̄s flumis: cū eleuasset dettrā et sinistra suā i celuz et iurasset p̄ viuentē in eternū qz in tps et tpa et d̄m̄idiū tps. Et cuz cōpleta fuerit d̄sp̄sio manus ppli sancti: complebunt̄ vniuersa hec. Et ego audiui: et nō intelletī. Et dixi. Dñe mi qd erit post h⁹. Et ait. Uade daniel: qz clausi sunt signatiqz simones vsqz ad p̄finituz tps. Eligent̄ et dealbabunt et q̄si ignis p̄babunt multi. Et impie agent imp̄i neqz intelligēt om̄s imp̄i. Porro docti intelligēt: et a tpe cū ablatū fuerit iuge sacrificiū et posita fuerit abomiatio in desolationē: dies mille ducēti nonaginta. Beatus q̄ expectat: et puenit vsqz ad dies mille trecentos triginta q̄nos. Tu aut̄ daniel vade ad p̄finitum: et req̄sces et stabis in sorte tua i fine dierum. Ducit̄ danielē in hebraico volumie legimus: et cetera q̄ sequunt̄ vsqz ad finē libri: de theodotionis editione translata sunt.

¶ C. S. De duob⁹ p̄sbyteris q̄ cōcupierūt susannā et iudicati sunt a daniēle. Ca. XIII

Erat vir habitās in babyllone: et nomen ei⁹ ioachim: et accepit vxorē nomine susannaz filiaz belchie pulchra nimis et timētes deū. Parētes enim illi⁹ cū essent iusti erudierūt filiaz suā secundū leges moysi. Erat aut̄ ioachim diues valde: et erat ei pomeriū vicinū domui sue et ad ipm̄ cōfluebāt iudei: eo q̄ eēt honorabilior oib⁹. Et p̄stituti sunt duo senes iudices in illo anno: de q̄bus locut⁹ est dñs: qz egressa est iniquitas d̄ babyllone a seniorib⁹ iudicib⁹ q̄ videbant̄ regere populū. Isti frequētabant domū ioachim et veniebāt ad eū om̄s q̄ hēbant iudicia. Lūqz aut̄ ppl's reuertisset p̄ meridie. ingrediebāt susanna: et deambulabat i pomerio viri sui. Et videbāt eā senes q̄tidie ingredientē et deambulante et exarserūt in p̄cupiscentiā ei⁹. Et euerterūt sensum suū: et declinauerūt oculos suos vt non viderent celum: neqz recordarent̄ iudicioz iustorum. Erāt ergo ambo vulnerati amore ei⁹: nec idicauerūt sibi vicissiz dolorē suū. Erubescēbāt em̄ indicare sibi p̄cupiā suā volentes p̄cubere cum ea. Et obsuabāt q̄tidie solliciti⁹ videre eā. Dixitqz alter ad alterū: eam⁹ domum qz hora p̄adij est. Et egressi recesserūt a se. Lūqz reuertissent venerūt in vnū. et sciscitātes ab inuicēz eam p̄fessi sunt p̄cupiscentiā suā. Et tunc in cōi statuerūt tps: qm̄ eā possent inuenire solā. Sc̄m̄ est aut̄ cū obsuarēt diē autū ingressa est aliquā sicut heri et nudius tertius cū duab⁹ solis puellis voluitqz lauari in pomerio. Est⁹ q̄ppe erat: et

nō erat ibi q̄sq̄ p̄ter duos senes ascēditos ⁊ cō
tēplantes eā. Dixit ergo puellis. Afferte mibi
oleum ⁊ sinigmata: ⁊ ostia pomerij claudite vt
lauet. Et fecerūt sicut p̄cepit: clauerūtq̄ ostia
pomerij et egressi sunt p̄ posticū vt afferrent q̄
iusserat. Nesciebatq̄ senes int̄ eē absconditos
Lū aut̄ egressē essent puellē. Surrexerūt duo se
nes ⁊ accurrerūt ad eā ⁊ dixerūt. Ecce ostia po
merij clausa sunt: ⁊ nemo nos videt ⁊ in p̄cipi
scentia tuī sum⁹. Quāob̄re assentire nob̄: et cō
miscere nobiscū. Quid si nolueris: dicem⁹ s̄ te te
stimoniū q̄ fuerit tecum inuenis et ob hāc cau
sam emiseris puellas a te. Ingemuit susanna
et ait. Angustie sunt mibi vndiq̄. Si em̄ hoc
egero mors mibi est. si aut̄ nō egero nō effugias
man⁹ v̄sas. S̄ meli⁹ est mibi absq̄ ope icide
re man⁹ boīm q̄ peccare in cōspectu dñi. Et ex
clamauit voce magna susanna: exclamauerūt
aut̄ ⁊ senes aduersus eā. Et cucurrūt vnus ad
ostia pomerij et apuit. Lū ergo audissent cla
morem famuli dom⁹ in pomerio irruerūt p̄ po
sticum vt viderēt q̄d nā esset. Postq̄ aut̄ senes
locuti sunt erubuerūt s̄ui vebemēter qz nunq̄
dicit⁹ fuerat s̄mo huiuscemōi de susanna. Et fa
cta est dies crastina. Lūq̄ venisset ppl̄s ad io
achim virū ei⁹: venerūt et duo p̄sbyteri pleni iū
qua cogitatōe aduersus susannā vt infricerēt
eā. Et dixerūt corā ppl̄o. Mittite ad susannā fi
liam belchie vxorē ioachi. Et statim miserūt. Et
venit cū pentib⁹ ⁊ filijs ⁊ vniuersis cognatis
suis. Porro susanna erat delicata nimis ⁊ pul
chra sp̄e. At iniq̄ illi iusserūt vt discoopiretur:
erat em̄ coopta vt vel sic satiarent decore ei⁹
Stebāt igit̄ sui: toēs q̄ nouerāt eā. Cōsurgētes
aut̄ duo p̄sbyteri i medio ppl̄i: posuerūt man⁹
suas sup̄ caput ei⁹. Que s̄s̄suspecta ad celum
Erat em̄ cor ei⁹ fiducia b̄is i oīo. Et dixerūt p̄s
byteri: cū deābularem⁹ i pomerio soli ingressa
est bec cū duab⁹ puell. ⁊ clausit ostia pomerij ⁊
dimisit a se puellas. Venitq̄ ad eā adolescens
q̄ erat abscondit⁹ ⁊ cōcubuit cū ea. Porro nos
cū essem⁹ i angulo pomerij vidētes iniquitatez:
cucurrim⁹ ad eos: ⁊ vidim⁹ eos parit̄ cōmisceri
Et illū q̄dem nō quim⁹ cōprehēdere: qz fortior
nob̄ erat: ⁊ apto ostio eriliuit. Hāc aut̄ cū app̄
bendissem⁹ iterrogauim⁹ q̄snā eēt adolescens
⁊ noluit indicare nob̄. Hui⁹ rei testes sumus.
Credidit eis mltitudo q̄si senib⁹ ⁊ iudicib⁹ ppl̄i
⁊ p̄denauerūt eā ad mortē. Exclamauit aut̄ vo
ce magna susanna: ⁊ dixit. De⁹ eterne q̄ absco
ditoz es cognitor. q̄ nosti oīa añq̄ fiant tu scis
qm̄ falsus testimoniū tulerunt s̄ me ⁊ ecce mo
rto: cum nihil horū fecerim q̄ isti maliciose com
posuerūt aduersus me. Erandiuit aut̄ dñs vocē
eius. Lūq̄ ducere ad mortem: suscitauit dñs
sp̄m̄ pueri iunio: cui⁹ nomē daniel ⁊ exlama
uit voce magna. Quid⁹ ego suz a sanguie hu
ius. Et p̄uersus oīs ppl̄s ad eū dixit. Quis est
iste s̄mo quē tu locut⁹ es. Qui cū staret in me
dio eoz ait. Sic fatui filij israel nō iudicantes
neq̄ qd̄ verū est cognoscētes p̄denastis filiam

israel: Reuertimī ad iudiciū qz falsus testimo
niū locuti sūt aduersus eā. Reuersus est ergo
ppl̄s cū festinatōe. ⁊ dixerūt ei senes. Veni ⁊
sede i medio nr̄m: ⁊ indica nob̄. qz tibi deus de
dit honorē senectutis. Et dixit ad eos daniel.
Sepate illos abinuicē p̄cul ⁊ dijudicabo eos
Lū ergo diuisi eēt alter ab altero vocauit vnū
de eis ⁊ dixit ad eū. Inueterate diez maloz
nunc venerūt pctā tua q̄ opabarīs pius: iudi
cans iudicia iusta: inocētes oppmēs: ⁊ dimit
tens notios dicēte dño innocētē ⁊ iustus nō
interficiēs. Nūc ergo si vidisti eādē q̄ sub arbo
re videris eos colloquētes sibi. Qui ait. Sub
cyno. Dixit aut̄ daniel. Recte mentir⁹ es in ca
put tuū. Ecce em̄ angelus dei accepta s̄nia ab
eo scindet te mediū. Et amoto eo iussit venire
aliū: ⁊ dixit ei. Semē chanaan et nō iuda spe
cies decepit te: ⁊ p̄cipiscētia subuertit cor tuū
Sic faciebat⁹ filiab⁹ isrl: ⁊ ille timētes loq̄bā
tur vob̄: s̄ nō filia iuda sustinuit iniquitatē v̄sas
Nūc ergo dic mibi sub q̄ arbore cōprehēderis
eos loquētes sibi. Qui ait. Sub p̄no. Dixit au
tem ei daniel. Recte mētutus es ⁊ tu in caput
tuum. Manet em̄ angelus dei gladius b̄is vt
fecerit te mediū ⁊ interficiat vos. Exclamauit ita
qz oīs cet⁹ voce magna: ⁊ b̄ndixerūt deus qui
saluat sperātes i se. Et p̄surrexerunt aduersus
duos p̄sbyteros. Cōuincerat em̄ eos daniel et
ore suo falsus dixisse testimoniū. Fecerūtq̄ eis
acut male egerāt aduersus primā: vt facerēt
s̄m̄ legē moysi: ⁊ interfecerunt eos. Et saluatus
est sanguis inort⁹ in die illa. Belchias autē ⁊
vxor ei⁹ ladauerūt deū p̄ filia sua susanna cū
ioachis marito ei⁹ ⁊ cognatis oībus: qz non est
inuēta in ea res turpis. Daniel autē fact⁹ est
magnus in p̄spectu ppl̄i a die illa ⁊ deinceps.
Et rex astyges appositus est ad p̄res suos ⁊ su
scipit cyrus p̄ses regnum eius.

C L. S. Daniel bel destruxit draconē interfecit
et mittitur in lacum leonū. vbi abacuc sibi p̄ā
diūm fecit. **Ca. XIII**
Erat aut̄ daniel puia regis ⁊ hono
rar⁹ sup̄ oēs amicos ei⁹. Erat q̄ ido
lum ap̄d babilonios noie bel: ⁊ im
pēdebant in eo p̄ dies singlos s̄le artabe duo
decim: ⁊ oues q̄draginta. viniq̄ amphore ser.
⁊ rex q̄ colebat eū: ⁊ ibat p̄ singlos dies ado
rare eū. Porro daniel adorabat deus suū. Dixit
q̄ ei rex. Quare non adoras bel? Qui r̄ndens
ait ei. Quia nō colo idola manufacta s̄ viuētē
deum q̄ creauit celum ⁊ terrā ⁊ h̄z p̄ratem om
nis carnis. Et dixit rex ad eum. Nō videt tibi
esse bel viuēs deus. An nō vides quāta comes
dat ⁊ bibat quoridie. Et ait daniel arridens.
Ne erres rex. Iste est em̄ intrinsecus luteus
forinsec⁹: neq̄ comedit aliq̄n. Et irat⁹ rex
vocauit sacerdotes eius et ait eis. Nisi dixerit
tis mibi quis est iste qui comedat impensas
bas: moriemini. Si autē ostenderitis qm̄ bel
comedat bec morietur daniel: quia blasphemā

E
ii. re. xliij. c

D

E

ii. Reg. liij. f
Act. xx. f

F

Eccl. iij.

Eccl. iij.

uit in bel. et dixit daniel regi. Fiat iuxta verbu
 tuu. erant autē sacerdotes bel septuaginta: ex
 ceptis vxoribus et paruulis et filiis. et venit rex
 cū daniēle in tēplum belis. et dixerūt sacerdo
 tes belis. ecce nos egrediemur foras et tu rex
 pone escas et vinū misce et claude ostiū et signa
 annulo tuo. Et cū ingressus fueris mane nisi i
 ueneris omnia comesta a bel: morte moriemur
 vel daniel q̄ mentit⁹ est aduersum nos. Cōfide
 bant autē q̄ fecerāt sub mēsa abscōditū introi
 tum: et p̄ illū ingrediebant semp et deuorabāt
 ea. Factū est igitur postq̄ egressi sunt illi et rex
 posuit cibos ante bel: p̄cepit daniel pueris suis
 et attulerunt cinerē et cribrauit p̄ totū tēplū
 corā rege. et egressi clauerūt ostiū et signantes
 annulo regis abierūt. Sacerdotes autē ingres
 si sunt nocte iuxta p̄suetudinē suā et vxores et fi
 lij eorū: et comederunt oia et biberūt. Surrexit
 autē rex p̄mo diluculo: et daniel cum eo. Et ait
 rex. Salua ne sunt signacula daniel? Qui res
 pondit. Salua rex. Statimq̄ cū aperuisset osti
 um intruit⁹ rex mēsas exclamauit voce magna
 Magn⁹ es bel: et nō est apud te dol⁹ h̄s q̄. Et rī
 sit daniel: et tenuit regē ne ingredere⁹ intro et
 dixit. Ecce paup̄mentū: aīaduerte cui⁹ vestigia
 sunt hec. Et dixit rex. Uideo vestigia viroꝝ et
 mulierū et infantū. Et iratus est rex. Tūc app̄
 bendit rex sacerdotes et vxores et filios eorū: et
 ostenderūt ei abscōdita ostiola p̄ que ingredi
 ebantur et sumebāt q̄ erant sup mensam. Occi
 dit ē illos rex et tradidit bel in p̄tātē danielis.
 qui subuertit eū et tēplū ei⁹. Et erat draco ma
 gnus in loco illo: et colebāt eū babiloni. Et di
 xit rex danieli. Ecce nūc nō potes dicere q̄ iste
 nō sit de⁹ viuens. Adora ergo eū. Dixitq̄ dani
 el regi. Dñm deū meum adoro: q̄ ip̄e est de⁹ vi
 uens. Iste autē nō est de⁹ viuēs. Tu autē rex da
 mibi p̄tatem et interficiam draconē absq̄ gla
 dio et fuste. Et ait rex. Do tibi. Tulit ergo dani
 el picē et adipez et pilos: et corit pariter: fecitq̄
 massas et dedit in os draconis: et dirup⁹ est dra
 co. Et dixit daniel. Ecce quē colebatis. Qd̄ euz
 audissent babiloni indignati sunt vehementē
 et congregati aduersum regē dixerunt. Jude⁹ fa
 ctus est rex. Bel destruxit: draconē interfecit: et
 sacerdotes occidit. Et dixerūt cū venissent ad
 regem. Trade nobis danielē: alioq̄m interficie
 mus te et domū tuā. Uidit ergo rex q̄ irruerēt
 in eū vehementer: et necessitate p̄pulsus tradi
 dit eis danielē. Qui miserūt eū in lacū leonū
 et erat ibi dieb⁹ sex. Porro in lacu erant leones
 septē et dabant eis duo corpora q̄tidie et due
 oues: et tunc nō data sunt eis vt deuoraret dā
 nilem. Erat autē abacuc p̄phetā in iudea: et ip̄
 se corerat pulmentū: et intriuerat panes in al
 ueolo et ibat in campuz vt ferret messorib⁹. Di
 xitq̄ angel⁹ dñi ad abacuc. Fer prandiū qd̄ ha
 bes in babilonē danieli: q̄ est in lacu leonū. Et
 dixit abacuc. Dñe babilonē nō vidī: et lacū ne
 scio. Et apprehēdit eū angel⁹ dñi in vertice ei⁹
 et portauit eū capillo capitis sui: posuitq̄ eum

in babilonē sup lacū et in impetu spūs sui. Et
 clamauit abacuc: dicens. Daniel serue dei: tol
 le prandiū qd̄ misit tibi de⁹. Et ait daniel. Re
 cordatus es mei de⁹: et nō dereliquisti diligen
 tes te. Surgens daniel comedit. Porro angel⁹
 dñi restituit abacuc p̄festim in loco suo. Ve
 nit ergo rex die septimo vt lugeret danielē. et
 venit ad lacū et introsperit: et ecce daniel sedēs
 in medio leonū et exclamauit voce magna rex
 dicens. Magn⁹ es dñe de⁹ danielis. Et extra
 rit eum de lacu leonū. Porro illos q̄ p̄ditionis
 eius causa fuerant: intromisit in lacū et deuora
 ti sunt in momento coram eo.

¶ Explicuit daniel p̄pheta. Incipit
 plogus in libru duodecim p̄phaz.

Dñi idem ordo est duodecim p̄pheta
 rum apud hebreos q̄ est apud nos. Vñ
 fm̄ id qd̄ ibi legitur. hic q̄ dispositi s̄t
 Osee comatic⁹ est. et quasi p̄ snias lo
 quens. Iobiel plan⁹ in p̄ncipijs: in fine obscuri
 or: et vsq̄ ad malachias bñt singuli p̄phetas
 suas. quē esdrā scribā legisq̄ doctorem hebrei
 autumāt. Et q̄ longū est nūc de oibus dicere:
 hoc tm̄ vos o paula et custochiū amonitas sci
 re volo vñū libru esse duodecim p̄phaz: et osee
 synchronō Esaię: malachiā vero aggei et zacha
 rie fuisse t̄pib⁹. In q̄bus autē t̄pus nō p̄fertur i
 titulo: sub illis eos regib⁹ p̄phetasse sub q̄bus
 et bi q̄ ante eos bñt titulos p̄phetauerunt.

¶ Itē ali⁹ plog⁹.

Regule sunt he sub quibus significatio
 nib⁹ noim ad quas trib⁹ v. p̄phas ser
 mo dñi dirigat. Quotienscūq̄ ad de
 cem trib⁹ tendit p̄pheta: sub his noī
 bus designant. i. effraim. samaria. isrl. ioseph.
 sezrael. betbel. bethauē. et interdū iacob. Quā
 autē ad duas loq̄tur trib⁹: sub his noib⁹. fmo. p̄
 fertur. i. iuda. bñrlm. beniamin dom⁹ dauid. et i
 terdū iacob. Aliquoties isrl ad rotas duodeci
 trib⁹ referit. Duplex est apud hebreos snia de
 his quattuor versib⁹ q̄ in capite sunt prenotati
 Pleriq̄ em̄ dicūt q̄ ab esdra scriba in oib⁹ p̄
 phetis sic fuerit titulatū. vt p̄scripto vñiuscuius
 q̄ noie p̄pheta cui⁹ sit sequens noscatur. Ipe
 est autē esdras q̄ vltim⁹ p̄phetarū malachie no
 mine scribitur. Alij vero dicūt q̄ ab ipsis p̄
 phetis p̄ spm̄ sanctū vt cetera sunt p̄scripta.

¶ Incipit plogus in librum Osee p̄phete.

Temporibus ozie et ioathe achas et eze
 chie regū iuda et hieroboā filij iobe re
 gis. Osee fili⁹ beeri ad p̄phetiā dicē
 dam spūscō replet⁹ est. De memoria
 to itaq̄ numero regū. a. has rex iuda. et hiero
 boam rex israel dominū derelinquentes: vt hī
 storie regū et paralipomenon indicant. etiā is
 rael idolatrię crimen imperio ac potestate sua
 admittere coegerūt. Propter qd̄ deus ad osee
 hec locut⁹ ē dicēs. Accipe tibi vxorē fornicariā
 siue fornicationū: et fac filios fornicatiōis. For
 nicarias itaq̄ nō electione co:poris meretricē

Osee. i. 4

sed gent. le deū ignorantē appellat: q̄ dei crea-
toris sui amore cōtēpto simulacroz se subiecit
desiderijs. S; cum dei p̄cepto pp̄ba in hac re
paruisset p̄ceptū ex ea filiū iezebel p̄cepit no-
minare: deo pollicēte post breue t̄ps sanguinē
iezebel in domo iebu vindicare. Cui p̄missio
nis hec cā est: iebu p̄belizeū in regē iuncto ad
defendēdus sanguinē naboth. cui iezabel q̄q̄
tunc t̄pis metropolis erat. quē iezabel achab
regis israel vxor interemerat sicut regū histo-
ria exponit. Is cū grauit iurta diuinū p̄ceptū
vindiciādī sanguis causa in oēm memoratī do-
mus defenisset. h̄ pacto dñm dereliquisse iue-
nitur: cui p̄nepote hieroboā q̄ lectiōe cōprehē-
sus est. originis sue facta imitāte: ac p̄tra dei p̄-
cepta et religiōe cū pp̄lo isrl' agēte: sanguis na-
both q̄ in loco certe iezabel fuerat p̄fusus in
domo iebu p̄curatoris memoratī hieroboe p̄-
pctō redūdatur. significat. Hic factū est vt ira
dei in pp̄lo isrl' p̄ denūciatōez pp̄bete p̄cessura
dicere: domui aut iude mīa lectiōe p̄phēsa ob
hoc p̄missa est. q̄ ezechias rex iuda fili' achas
sublat' idolis q̄ tā p̄ ei' q̄ ceteri reges p̄seca-
uerūt tēplū dei purgasse et purificasse mōstrat

iii. reg. ix. a

iii. reg. xxi. d

iii. Reg. x. f

iii. re. xviij. a

Explicit plog. Incipit argumētū i eūdem.

Osee crebro noīat effraim. samarias.
ioseph. iezabel: et vxores fornicariā. et
fornicatōis filios et adulterā cubicu-
lo clausas mariti multo tpe sedere vi-
duam. et sub veste lugubri viri ad re reditum p̄-
stolari.

Explicit argumētū. Incipit lib Osee pp̄be.

C. L. S. Accipit osee vxorē fornicariā. et de ea
tres pueros generat scz duos filios et vnā filiā
cucurrit ad ecclesiam iuda et hierusalem et fiūt
vnū ouile et vnus pastor.

Cap. I

Verbum domini

Uq̄d factus est ad osee filium
beerī in dieb' ozie ioathan
achas ezechie regū iuda et
in diebus hieroboā filij io-
as regis israel. Principiuz
loquēdi dño in osee. Et di-

xit dñs ad osee. Uade sume tibi vxorē fornicar-
tionum: et facti tibi filios fornicationis: qz forni-
cans fornicabit terra a dño. Et abiit et accepit
gomer filiam debelaim. et cepit et pepit ei fil-
lium. Et dixit dñs ad eū. Uoca nomē ei' iezra-
bel. Qm̄ ad huc modicū: et visitabo sanguinem
iezebel sup domū iebu: et quiescere faciam re-
gnū dom' israel. Et in illa die p̄teraz arcū isrl'.
in valle iezabel. Et cepit ad huc et pepit filiā
Et dixit ei. Uoca nomē eius absq̄ mīa: qz non
addā vltra miserat domui isrl'. sed obliuione
obliuiscar eoz. Et domui iuda miserebor. et sal-
uabo eos in dño deo suo et non saluabo eos in
arcu et gladio et in bello et in equis et in equitib'
bus. Et ablactauit eā q̄ erat absq̄ mīa. Et ce-

Esaie. viij. a
j. co.

ē. co. 2. j. co.
L

pit et peperit filiū. Et dixit ei. Uoca nomē eius
nō pp̄s me': qz vos nō pp̄lus me': et ego non
ero vester deus. Et erit numerus filioz israel
q̄si arena maris q̄ sine mēsurā est et nō nūerā-
bitur. Et erit i loco vbi dicef eis nō pp̄lus me'
vos: dicef eis filij dei uiuētis. Et p̄gregabūf fi-
lij iuda: et filij isrl' parit: et ponēt sibi met caput
vniū: et ascēdēt de terra: qz magn' dies iezabel
C. L. S. De vocatione israel ad penitentiā et
cōcacionez si peniteat. de captiuitate iude. de
cessatione festoz pp̄ter idola. de p̄solatōe libe-
ratiōis pp̄ter baptismū: et p̄niam de federe: et
pace credētū. d̄ despōsatōe. et p̄uersiōe iudeoz

Dicite fratrib' vestris pp̄s meus
et sorori vestre: misericordiam p̄secuta
Iudicate matres vestra iudicate: qm̄
ipsa nō vxor mea et ego non vir eius.
Auferat fornicationes suas a facie sua: et adul-
teria sua de medio verū suoz: ne forte erpōtiē
eaz nudā et statuā eā eā fm̄ diē natiuitatis sue
Et ponā eam quasi solitudinē et statuā eam ve-
lut terrā inuitā et interficiā eam sicut: et filioz is-
rl' non miserebor: qm̄ filij fornicationū sunt:
qz fornicata est mater eoz. Confusa est q̄ cōce-
pit eos qz dixit. Uadaz post amatores meos q̄
dant panes mibi: et aquas meas: et lanā meas:
et linū meū: oleū meū et potus meū. Propter h̄
ecce ego sepiā viam tuaz spinis et sepiā eā ma-
ceria. Et semitas suas nō inueniet: et sequetur
amatores suos et nō apprehēdet eos. et queret
eos et nō inueniet. Et dicet. Uadā et reuertar ad
virū meū p̄iores: qz bene mibi erat tūc magis
q̄ nūc. Et hec nesciuit: qz ego dedi ei frumentū
et vinū et oleū. et argentū multiplicauit ei et au-
rum q̄ fecerūt baal. Idcirco conuertar et sumā
frumentū meū in tpe suo: et vinū meū in tēpo-
re suo: et liberabo lanā meā et linū meū q̄ ope-
riebant ignominia eius. Et nūc reuelabo stul-
ticiā eius et in oculis amatoz ei': et vir non
eruet eā de manu mea. Et cessare faciā oē gau-
diū ei': solēnitatē ei': neomentā ei': sabbatum
ei': et oīa festa tpa ei'. Et corūpam vineaz ei'
et ficuz ei'. De q̄bus dixit. Mercedes be mee
sunt quas dederūt mibi amatores mei. Et po-
nam eā in saltū: et comedet eā bestia agri. Et vi-
sitabo sup eā dies baalim q̄bus accēdebar in-
cēsum: et ornabat i aure sua et monili suo et sbat
post amatores suos et mei obliuiscabatur dicit
dñs. Propter hoc ecce ego lactabo eā et ducam
eam in solitudines. Et loquar ad cor ei' et dabo
ei' vinitores ei' et eodez loco: et vallez achō: ad
aperiendā spem. Et canet ibi iuxta dies iuue-
tutis sue et iuxta dies ascensionis sue de terra
egypti. Et erit in die illo ait dñs: vocabit me
vir me': et nō vocabit me vltra baalim. Et au-
feram noīa baalim de ore ei'. et nō recordabit
vltra nominis eoz. Et p̄cutiam cum eis sedus
in die illa: cum bestia agri et cū volucre celi: et
cum reptili terre. Et arcum et gladius et bellū
cōteraz de terra. et dormire eos faciāz fiducia
liter. Et spōsabo te mibi in sempiternū et spōsa

8. co.

8. co.

8.

8.

8.

8.

8.

8.

8.

8.

8.

bo te mihi in iusticia et iudicio et in misericordia et misericordiationibus. Et sponsabo te mihi in fide: et scies quod ego dominus. Et erit in die illa et audiam dicit dominus et et audiam celos: et illi et audiet terram. et terra et audiet triticum et vinum et oleum et hec et audiet israel. Et seminabo eam mihi in terra et miserebor eius quod fuit absque misericordia. Et dicam non populo meo populus meus es tu. et ipse dicit deus meus es tu.

Ca. III
Et dixit dominus ad me. Adhuc vade et dilige mulierem dilectam amico et adulteram: sicut diligit dominus filios israel: et ipsi respiciunt ad deos alienos et diligunt

vinum et uinum. Et fodi eam mihi quod decem argenteis: et choro bordei et dimidio choro bordei: et dixi ad eam. Dies multos expectabis me. Non fornicaberis: et non eris uero. sed et ego expectabo te. Quod dies multos sedebunt filii israel sine rege et sine principe et sine sacrificio et sine altari et sine episcopo et sine theophano. Et post hec reuertentur filii israel. et querent dominum deum suum et dominum regem suum. et pauebunt ad dominum et ad bonum eius in nouissimo dierum.

Ca. IV
 Propter peccata populi desolat terra. repellitur israel. increpantur sacerdotes: quod subuertunt populum et populum per idola. et iudas ab idolis prohibetur.

Cap. IIII
Audite verbum domini filii israel. quod iudicium domini cum habitatoribus terre. Non est enim veritas et non est misericordia: et non est scientia dei in terra. Maledictus et

medacium et homicidium et furtum et adulterium inundauerunt: et sanguis sanguinem tetigit. Propter hoc lugebit terra: et infirmabit omnis qui habitat in ea. In bestia agri et in volucre celi: sed et pisces maris congregabunt. Veritatem enim vnus quisque non iudicat et non arguat vir. Populus enim tuus sicut hi: qui contradicunt sacerdoti: et corues bodie et coruet etiam propheta tecum. Nocte tace re feci matrem tuam. Conticuit populus meus: eo quod non habuerit scientiam. Quod tu scientiam repulisti: repellam te ne sacerdotio fungaris mihi. Et oblita es legis dei tui obliuiscar filiorum tuorum et ego. Secundum multitudinem eorum sic peccauerunt mihi. gloriam eorum in ignominiam commutabo. Partem populi mei comedent: et ad iniquitatem eorum subleuabunt aias eorum. Et erit sicut populus. sic sacerdos. Et visitabo super eum vias eius et cogitationes eius reddam ei. Et comedent et non saturabunt. Fornicati sunt et non cessauerunt: quoniam domum dereliquerunt in non custodiendo. Fornicatio et vinum et ebrietas auferunt cor. Populus meus in ligno suo interrogauit: et baculus eius annunciat ei. Spiritus enim fornicationum decepit eos et fornicati sunt a deo suo. Super capita montium sacrificabant et super colles accendebant thymiana subter quercum et populum et therebinthum: quia bona erat umbra eius. Ideo fornicabuntur filie vestre et sponse vestre adultere erunt. Non vis

tabo super filias vestras cum fuerint fornicate: et super sponsas vestras cum adulterauerint: quoniam ipsi cum meretricibus conuersabantur: et cum effeminatis sacrificabant. Et populus non intelligens vapulabit. Si fornicaris tu israel non delinquit saltem iuda. Et nolite ingredi in galgala et ne ascenderitis in bethaue neque iuraueritis: visum dominus. Quoniam sicut vacca lasciuens declinauit israel. Nunc pascat eos dominus quasi agnum in latitudine. Particeps idolorum effraim dimitte eum. Separatum est coniuiuium eorum fornicatione fornicati sunt. dilexerunt asserre ignominiam protectores eius. Ligauit enim spiritus in alis suis: et confundentur a sacrificiis suis.

Ca. V
Sermo domini per sacerdotes seducetes. et populum seductum. et quod deum non placat hostijs quod eius factis offendunt. et quod populus frustra querit bonorum auxilium cui dominus aduersus.

Ca. VI
Audite hoc sacerdotes: et attendite domus israel: et domus regis auscultate quia vobis iudicium est. Quoniam laqueus facti estis speculationi: et sicut rete et

panisum subter thabor: et victimas declinastis in profundum. Et ego eruditor omnium eorum. Ego scio effraim: et israel non est absconditus a me. Quia nunc fornicatus est effraim: et contaminatus est israel.

Non dabunt cogitationes suas ut reuertantur ad deum suum: quia spiritus fornicationum in medio eorum et dominum non cognouerunt. Et ridebit arrogantia israel in facie eius: et israel et effraim ruent in iniquitate sua. Ruet etiam iudas cum eis. In gregibus suis et in armamentis suis vadet ad querendum dominum et non inuenient. Ablatus est ab eis. In domino preuaricati sunt: quia filios alienos genuerunt. Nunc deuorabit eos mensis cum patribus suis. Et langite buccina in gabaab tuba in rama. Ululate in bethauen: post tergum tuum beniamin. Effraim in desolatione erit. In die correctionis in tribus israel ostendi fidem. Facti sunt principes iuda quasi assumptes terminum. super eos effundam quasi aquam iram meam. Caluniam patiens est effraim fractus iudicio: quoniam cepit abire post sordes. Et ego quasi tineam effraim: et quasi putredo domus iuda. Et vidit effraim linguam suam: et iudas vinculum suum. Et abiit effraim ad assur: et misit ad regem vltorie. Et ipse non poterit sanare eos: nec soluere poterit a vobis vinculum. Quoniam ego quasi leena effraim: et quasi catulus leonis domus iuda. Ego ego captiam et vadam. tollam et non est qui eruat. Vadens reuertar ad locum meum donec desiciatis: et queratis faciem meam.

Ca. VII
Sermo domini de triduo passionis et natiuitatis christi quod a sacerdotibus perdit iniquitas.

Ca. VIII
Tribulatione sua mane surgent ad me. Venite et reuertamur ad dominum. quia ipse cepit et sanabit nos: et curabit et curabit nos. Viuificabit nos per duos dies: in die facta suscitabit nos: et viuemus in conspectu eius. sciemus sequimurque cognoscimus dominum. Quasi diluculum preparatus est egressus eius: et veniet quasi imber nobis tunc et serotinus

Ca. IX
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

Ca. X
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

Ca. XI
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

Ca. XII
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

Ca. XIII
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

Ca. XIV
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

Ca. XV
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

Ca. XVI
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

Ca. XVII
Sermo domini de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam. et de reuersione eius in iherosolimam.

terre. Quid facias tibi effraim qd facia tibi iuda. Misericordia v'ra qsi nubes matutina: r qsi ros mane ptransiens. Propter hoc dolant in pphetis: r occidi eos in verbis oris mei: r iudicia tua qsi lux egredient' || Quia miam volui r no sacrificium r sciam dei plus q holocaustus. Ipi aut sicut ada transgressi sunt pactu ibi puaricati sunt me. Balaad ciuitas opantiu idolum supplantata sanguine: r qsi fauces virozu latronum. Particeps sacerdotu in via interficientium pgentes de sichen qz scelus opati sut In domo israel vidi horrendu. Ibi fornicationes effraim ptamiat' est isrl. Sz et iuda pde messem tibi: cu pucrtero captiuitate ppli mei

Ca. VII
Cum sanare vellē israel. Reuelata est iniquitas effraim: r malicia samarie qz opati sunt medaciū. Et fur igressus est spoliās latrūculus foris. Et ne forte dicant in cordib' suis oēm maliciā eorum me recordatū. Nūc circūdederūt eos ad inuentōes sue corā facie mea facte sūt. In malicia sua letificauerūt regē. r in medacijs suis pncipes. Omis adulterātes qsi cliban' succensus a coquere. Quisuit paululū ciuitas a pmissione fermētū donec fermētaref totū. Dies regis nostri. Exerūt pncipes furere a vino. Exterendit manū suā cū illuorib'. qā applicauerūt qsi clibanum cor suū cū insidiaref eis. Lota nocte dormiuit coqns eos: mane ipe succēsus qsi ignis flāme. Omis calefacti sunt qsi clibanus et deuorauerūt iudices suos. Omis reges eoz ceciderūt: nō est q clamet in eis ad me. Effraim in populis ipse commiscebatur. Effraim factus est subcinericius panis: q nō reuersatur. Comederūt alieni robur ei'. r ipe nesciuit. Sz ranti effusi sunt i eo. r ipe ignorauit. Et būllā bītur supbia isrl in facie eius. Nec reuersi sūt ad dñm deū suum. r nō qsierūt eū in oib' blis. Et factus est effraim qsi colūba seducta nō habens cor. Egyptū inuocabāt. ad assyrios abierunt. Et cū plecti fuerit: expandā sup eos rete meū r qsi volucrem celi detrahā eos. Ledam eos p m auditionē cetus eoz. Ne eis: qsi recesserunt a me. Uastabunt: qz puaricati sūt i me. Ego redemi eos r ipi locuti sunt p me mendacia. Et nō clamauerunt ad me in corde suo. sed vluulabant in cubilib' suis. Sup triticū r vinū ruminabant r recesserunt a me. Et ego erudiui eos et pfortaui brachia eoz: r in me cogitauerunt maliciā. Reuersi sunt vt essent absqz iugo: facti sunt qsi arcus dolosus. Cadēt in gladio pncipes eoz a furore lingue sue. Ista subfannatio eoz in terra egypti.

Ca. VIII Predicit samariā cū vitulo suo r pplz

destruēdam p nabuchodonosor ppter causas pñimas r vrbes iuda cōcremēdas. **Ca. VIII**

In gutture tuo sit tuba qsi aqila sup domum dñi: p eo qz trāsgressi sunt fedus meū et legem meā puaricati sunt. Ne inuocabūt de' me' et cognouim' te isrl. Protecit israel bonū: inimicus psequet eū. Ipi regnauerūt et nō ex me. pncipes eriterunt: r nō cognouit. Aurū suū et argentū suū fecerūt sibi idola vt interirēt. Protectus est vitulus tu' samaria. Ira: ē furo: meus in eis. Usqz nō poterūt emūdari. Qz et israhel r ipe est. Artifex fecit illū: r non est deus. Qm in araneaz telas erit vitul' samarie quia vētū semiabūt r turbine metēt. Culm' stās nō est i eo germē: nō faciet farina. Qd r si fecerit: alieni comedēt eā deuorat' est isrl. Nūc fact' ē in natiōib' qsi vas imūdū: qz ipi ascēderūt ad assur. Onager solitari' sibi effraiz. Quēra deuorauerūt amatorib' suis: sz r cū mercede pduerunt natiōes. Nūc pgregabo eos r qescēt paulisp ab onere reg' r pncipū. Qz multiplicauerūt effraiz altaria ad peccandū: scētē sunt ei are i delictū. Scribā ei multiplices leges meas. qz velut aliene pputate sūt. Hostias offerēt: imolabūt carnes r comedēt: r dñs nō suscipiet eas. Nūc recordabif iniquitat' eoz: r visitabit peccata eoz. Ipi in egyptū puerterūt. Et oblit' est isrl factor' sui: r edificauit delubra: r iudas multiplicauerūt vrbes munitas. Et mittā ignē in ciuitates ei': r deuorabit edes illius.

Ca. IX Propbetat famē samarie r reprobato nē sacrificioz: r captiuitatē isrl pphetas suos deceptos filias dicit a pñib' degenerare r imprecas sterilitatē parētib' corūpentibus illos

Oli letari isrl. nolī exultare sicut ppli qz fornicatus es a deo tuo. Dilexisti mercedē sup oēs areas tritici. Area r torcular n pascet eos: et vinū mētiēf eis. Nō bitabūt i tra dñi. Reuersus est effraiz i egyptū r i assyrijs pollutū cōcedit. Nō libabūt dño vinum: r nō placebūt ei. Sacrificia eoz qsi panis lugentiū. Omis q cōcedent eū ptamiabunt. qz panis eoz aie ipoz: nō intrabūt i domū dñi. Quid faciet' i die solēni i die festiuitat' dñi? Ecce eisi pfecti sūt a vastitate. Egyptus pgregabit eos. mēphis sepelet eos. Desiderabile argentū eoz vitica hereditabit: lappa i tabernacul' eoz. Venerūt dies visitationis: venerūt dies retributionis. Scitote isrl stultū. pphetam insanū: virū spūales. Prop' multitudinē iniquitat' tue: r multitudinē amētie. Speculator effraim cū deo meo ppheta. laqus ruine fact' est sup oīs vias ei'. Insania in domo dei ei'. Profunde peccauerūt sicut in dieb' gabaa. Recordabif iniquitatis eoz et visitabit peccata eoz. Quasi vvas in destro ineni israel: qsi pma poma ficulnee in cacumie eius vidi pñes eoz. Ipi aut intrauerunt ad beelphegor r abalienati sūt in cōfusione et facti sunt abomiabiles sicut ea q dilerunt. Effraim

Matb. 17. b
r 17. a

E

A

Matb. 23. e

E

D

quasi auis auolauit. Bilia eoz a partu. ⁊ ab yte
 ro et a pceptu. q̄ et si enutrierit filios suos ab
 q̄ liberts eos faciā in hoibus. S; ⁊ ve eis cuz
 recessero ab eis. Effraim vt vidi tyrus erat fū
 data in pulchritudie. et effraim educet ad int̄
 fectore filios suos. Da eis dñe. Quid dab eis?
 Da eis vulnā sine liberis ⁊ ybera arētia. Oēs
 neq̄tie eozū in galgal: q̄ ibi erosos habui eos.
 Propter maliciā adinventionuz eoz: de domo
 mea eiciā eos. Nō addā vt diligā eos. Oēs pn
 cipes eoz recedētes. Percussus est effraim: ra
 dit eoz ericcata est. Fructū neq̄q̄ faciēt. q̄ ⁊ si
 genuerint interficiam amantissima vteri eoz.
 Abiciet eos dñs de me: q̄ nō audierūt eum:
 et erūt vagi in nationibus.

¶ E. S. De vite frondosa et sperantib⁹ p̄spe
 ra. p̄dicat interitū israel et vastationē terre p̄
 idola. arguit effraim qd̄ dederat ad vomitū et
 puocat ad verā p̄niam alioqn̄ affliget. Ca. X

Vitis frondosa israel. fruct⁹ adequat⁹
 est ei. Scdm̄ multitudinem fruct⁹ sui
 multiplicauit altaria iuxta vbertates
 terre sue exuberauit simulacris. Diuisi
 sum est cor eoz: nūc interibūt. Ipse p̄fringet si
 mulacra eoz. depopulabit aras eoz. Q: nūc di
 cent nō est rex nobis. Nō em̄ timem⁹ dñm. Et
 rex quid faciet nobis? Loqm̄ini vba visiois in
 utilis: ⁊ ferietis fed⁹ cū mēdacio: ⁊ germinabit
 quasi amaritudo iudiciuz sup sulcos agrī. Uac
 cas betbauē coluerunt bitatores samarie. Q:
 iurū sup eū ppls ei⁹: ⁊ editui ei⁹ sup eū exulta
 uerūt in glā ei⁹: quia migravit ab eo. Siq̄dez
 et ipse in assur delat⁹ est mun⁹ regi vltori. Lōsu
 fio effraim capiet: ⁊ cōfundet isrl̄ in volūate
 sua. Transire fecit samaria regē suū q̄si spumā
 sup faciē aq̄. Et disp̄dens excelsa idoli peccatū
 israel. Zappa ⁊ tribulus ascendet sup aras eo
 ruz. Et dicēt mōtib⁹ opite nos: ⁊ collib⁹: cadite
 sup nos. Et diebus gabaa peccauit israel. Ibi
 steterūt. Nō cōprehendet eos in gabaa plū su
 per filios iniq̄tatis. Iuxta desideriu meū cor
 riptā eos. Lōgregabūtur sup eos ppli cū cori
 piens p̄pter duas iniq̄tates suas. Effraiz vītu
 la docta diligere tricturā ⁊ ego trāsiui sup pul
 critudinē colli ei⁹. Ascēdā sup effraim. Arabit
 iudas. p̄fringet sibi sulcos iacob. Semiate vo
 bis in iusticia: ⁊ metite in ore mie: inouate vos
 bis nouale. T̄pus autē req̄rēdi dñm: q̄ venerit
 cū docebit vos iusticiā. Arast⁹ ipietatē: iniq̄ta
 te messuistis: comedistis frugē mēdaci⁹. Q: p̄si
 sus es in vīs tuis ⁊ in multitudie fortitū tuoz:
 p̄surget tumult⁹ in pp̄lo tuo: ⁊ oēs munitiōes
 tue vastabunt sicut vastatus est salmana. a do
 mo ei⁹ q̄ vindicauit baal: in die plū matre sup
 filios allisa. Sic fecit vobis betbel a faciē mi
 litie nequitiarum vestrarum.

¶ E. S. Deus p̄memorat beneficia sua ⁊ incre
 pat ingratitude israel. et exprimit patris
 affectū in puniendo israel. vel de aduentu xp̄i
 ⁊ vocatione ecclesie.

Cap. XI

Sicut mane trāsit: p̄trāsit rex isrl̄: q̄ pu
 er isrl̄ ⁊ dilecti eū. et ex egypto vocauit
 filiū meū. Vocauerūt eos sic abiecerūt
 a face eoz. Baalim imolabāt: ⁊ simulacr⁹ sacri
 ficabāt. Et ego q̄si nutriti⁹ effraim porrabā eos i
 brachijs meis: ⁊ nescierūt q̄ curarē eos. In sus
 nicultis adā trabā eos i vinculis caritatis. Et
 ero eis q̄si exaltās iugū sup matillas eoz ⁊ de
 clinauit ad eū vt vesceret. Nō reuertet i fras e
 gypti ⁊ assur ip̄e rex ei⁹ q̄si noluerūt p̄uertī. Le
 pit gladi⁹ in ciuitatib⁹ ei⁹: ⁊ p̄sumet electos ei⁹
 ⁊ comedet capita eoz. Et ppls me⁹ p̄debet ad
 reditū meū. Iugū autē iponef eis fil: qd̄ nō au
 feres. Quō dabo te effraim. p̄tegā te isrl̄. Quō
 dabo te. Sicut adama: ponā te vt seboim. Lō
 uersum ē in me cor meū parit⁹ p̄turbata ē peni
 tudo mea. Nō faciā furorem ire mee. Nō p̄uer
 tar vt disp̄dā effraim: qm̄ de ego ⁊ nō bō. In
 medio tui sc̄tus ⁊ nō egrediar ciuitatē: p̄ dñs
 ābulabūt. Quasi leo rugiet: q̄ ip̄e rugiet ⁊ for
 midabūt filij mar⁹. Et auolabūt q̄si auis ex e
 gypto: ⁊ q̄si colūba de fra assyrioz: ⁊ collocabo
 eos i domib⁹ suis dicit dñs. Circūdedit me ef
 fraim i negociatōe: ⁊ in dolo dom⁹ isrl̄. Iudas
 autē testis descēdit cū deo ⁊ cū sanctis fidelib⁹
 ¶ E. S. De pena isrl̄ ⁊ iude. de bñficijs factis
 iacob. et malicia filioz ei⁹: ⁊ effraim ⁊ chanaā
 ⁊ de reuocatōe ppli p̄ pp̄betas. de iuda sequē
 te viam israel. ⁊ de bñficijs factis iacob. XII

Effraim pascit ventū ⁊ seq̄tur estū. To
 ra die mēdaciū ⁊ vastitates multipli
 cat. Et fedus cū assyrijs inist. et oleū
 in egyptū ferebat. Iudiciū ergo dñi
 cū iuda: ⁊ visitatio sup iacob. Iuxta vias eius
 ⁊ iuxta adinventiones ei⁹ reddet ei. In vtero
 supplāuit fratrem suū. et in fortitudine sua di
 rectus est cū angelo. Et inualuit ad angelū ⁊ cō
 fortatus est. Flenit et rogauit eū. in betbel in
 uenit eū: et ibi locut⁹ est nobiscū. Et dñs deus
 exercitū dñs memoriale ei⁹. Et tu ad dñs deu
 tuū p̄uerteris. Misericordiā et iudiciū custodi
 et spera in deo tuo sp. Chanaan i manu ei⁹ sta
 tere dolosa calūniā dilexit. Et dixit effraim.
 Uerūt si diues effect⁹ sū: inueni idolū mibi. Oēs
 labores mei nō inueniēt mibi iniq̄tatē quā pec
 caui. Et ego dñs ds tu⁹ ex tra egypti. Adhuc se
 dere te faciā i tabnaculis: sic i dieb⁹ festiuitat⁹.
 Et locut⁹ sum sup pp̄bas ⁊ ego visionē multi
 plicauit: ⁊ in manu pp̄barū assimilat⁹ sum. Si
 galaad idolū: ergo frustra erāt in galaal bob⁹
 imolātes. Nam ⁊ altaria eoz q̄si acerui sup sul
 cos agrī. Fugit iacob in regionē syrie: ⁊ p̄uuit
 isrl̄ in vxore: ⁊ i vxore seruauit. In pp̄ba autē es
 duxit dñs israel de egypto: et in pp̄ba p̄uarē.
 Ad iracūdiā me puocauit effraim: in amaritu
 dinib⁹ suis: ⁊ sanguis ei⁹ sup eū ueniet ⁊ obpro
 brium ei⁹ restituet ei dñs de⁹ ius.

¶ E. S. De idolatria effraim: et de dño perse
 quēte ip̄m q̄ solus deus est adiutor. et ip̄e me
 mor peccatoz. de passione ch̄isti et adnētū ei⁹
 et de destructione mortis inferni. Ca. XIII

A
 Oarb. q. c

B

E

Ben. it. f

B

A

Ben. xv. c
 Ben. xxv. f.

B

E

B
 Ben. xviii. a

Illo quante effraiz horoz inuasit israel et deliquit in baal et mortuus est. Et nunc addiderunt ad peccandum: fecerunt sibi conflatile de argento suo quasi similitudine idolorum. Factura artificum totum est. His ipsi dicunt. Immolate boves vitulos adorantes. Idcirco erunt quasi nubes matutina: et sicut ros matutinus preteries. Sicut puluis turbine rapit et area. et sicut fumus de fumario. Ego autem dominus deus tuus et terra egypti: et deum absque me nescies: et saluator non est propter me. Ego cognoui te in deserto: in terra solitudinis. Iuxta pasqua sua adimpleti sunt et saturati sunt. Et eleuauerunt cor suum et oblitii sunt mei. Et ego ero eis quasi leena: sicut pardus in via assyriorum. Occurrat eis quasi uisa raptis catulis et dirupata interiora fecorum eorum. Et consumat eos ibi quasi leo: bestia agri scindet eos. Perditio tua israel transiit in me auxilium tuum. Ubi est rex tuus? Maxime nunc saluet te in omnibus uerbis tuis. Et iudices tui de quibus dixisti. Da mihi regem et principes. Dabo tibi regem in furore meo. et auferam in indignatione mea. Colligata est iniquitas effraim: absconditum peccatum eius. Dolores perurietis ueniet ei. Ipse filius non sapiens. Nunc enim non stabit in correctione filiorum. De manu mortis liberabo eos: de morte redimam eos. Ero mors tua o mors morsus tuus ero inferne. Desolatio abscondita est ab oculis meis. quia ipse inter fratres diuidet. Adducet uentrem dominus de deserto ascendet: et siccabit uenas eius et desolabit fontes eius: et ipse diripiet thesaurum omnis uasis desiderabilis.

¶ De interitu samarie: monet uerti ad dominum et confiteri et uerti ab assur: et uersis promittit bona plurima: si tamen non ultra redeant ad peccatum.

Preat samaria: quasi ad amaritudinem concitauit deum suum. In gladio pereant paruuli eorum elidantur. et fetore eius scindantur. Euertere israel ad dominum deum tuum: quasi corruisti in iniquitate tua. Tollite uobiscum proba et conuertimini ad dominum: et dicite ei. Omne aufer iniquitatem: et accipe bonum: et redemus vitulos labiorum nostrorum. Assur non saluabit nos. Super equum non ascendemus. nec dicemus ultra diis nostris opera manuum nostrarum: quia eius qui in te est miserere pupilli. Sanabo stritiones eorum. diligam eos spontanee: quia auersus est furor meus ab eis. Ero quasi ros. Et israel germinabit sicut lilium et erumpet radix eius ut libani. Ibi sunt rami eius et erit quasi oliua gloria eius. et odor eius ut libani. Euertere tenent sedentes in umbra eius: uiuet tritico. Et germinabunt quasi uinea memoriale eius sicut uinum libani. Effraim quod mihi ultra idola: Ego exaudias et dirigam eum egoyt abiete uirete. ex me fructus tuus inuenit. Quis sapiens et intelligat ista intelligens et sciet bec. Qui recte uide dominum et iusti ambulabunt in eis: paruicatores uero corruent in eis.

¶ Explicit Osee propheta.

¶ Incipit prologus in Jobel propheta.

Sanctus Jobel apud hebreos post osee ponitur. Et sicut ibi sub nomine effraim ad decem tribus confertur uaticinium: quod vel

samarita vel israel sepe memorantur. sic in hunc prophetam omne quod dicitur ad tribum iuda et ad hierusalem pertinere credendum est: et nullam omnino israel. a decem tribuum in hoc fieri mentionem. Quia quoque quibus prophetauit eadem debemus accipere quod in osee legitur diebus ozie ioatban: et achas et ezechie regum iuda: et in diebus hieroboam filii ioas regis israel. Porro factum esse sermonem domini ad meritum eius referunt cui fit. non ad conditionem eius quod fieri dicitur ut alibi legitur. Dominus factus est mihi in salutem. Auditus enim in scripturis sanctis non est iste qui ad aures sonat: sed qui in corde percipitur iuxta illud quod dominus loquitur. Qui habet aures audiendi audiat. Quod autem dicitur hebraice bhezimi grece enechysia sicut latine sonat auribus percipite. proprie non aure sed corde percipitur. Qui senes sunt et celestes audiunt spiritualiter. qui autem habitant in terra appellantes terreni. auribus percipiunt. Ubique autem bec duo uerba iuncta ponuntur non ad simplicem tantum uerborum sonum. sed ad reconditam quoque dierum intelligentiam pertinere intelligendum est. In genesi lamech loquitur ad uxores suas ada et sel la. Audite uerba mea uxores lamech. auribus percipite sermones meos. Qui uirum occidit in uulnere meo. et iuuenem in liuore meo. Et esaias. Audite celi et auribus percipite terra.

¶ Item alius prologus in eundem.

In hoc propheta idcirco nec reges nec tempora sunt prenotata quia eisdem temporibus ac regibus quibus osee prophetauerat et ipse prophetauit. Et tribus igitur generibus uerborum bec sumuntur principia et tres sunt argumentorum partes ex quibus incipere solet omnis orator. Aut enim docibiles. aut beniuolos. aut attentos auditores debet efficere. Hic ergo propheta a magnitudine cladis sumens principium eorum qui audiri erant uolens ad penam puocare. reddit attentos admirans futurum malum ut considerantes uenture cladis asperitatem. oculis arripent penam. Jobel interpretatur incipiens: aut domini descensus. Fatuel uero aut latitudo aut ostium dei. Tropologice hoc est quod qui ostium dei et scientiam habuerit apta recte incipit prophetare.

¶ Item alius prologus.

Jobel de tribu ruben: natus in agro bethoron. ubi etiam in pace mortuus est et sepultus.

¶ Incipit argumentum in eundem.

Jobel filius fatuel describit terram duodecim tribuum. cruce bruco locusta. rubigine uastante consumpta: et post reuersionem prioris populi effusus iri spiritum sanctum super seruos dei et ancillas: id est super centum viginti credentium nomina. et effusum iri in cenaculo syon. Qui centum viginti ab uno usque ad quindecim paulatim et per incrementa surgentes: quindecim gradibus numerum efficiunt qui in psalterio mystice continentur.

¶ Explicit argumentum
¶ Incipit Jobel propheta.

C. L. S. Propbetat ꝑ iudeam q̄ttuor plagas. ⁊
critat domiētes. vt videāt futurū sibi malum
et sacerdotes vt plangāt. ⁊ ip̄e plāgit vastita-
tem terre sue. **Ca. I**

Erbus domini

qđ sc̄m̄ est ad iobel filiū
fatuel. Audite h̄ senes ⁊
aurib⁹ ꝑcipite oēs h̄ira-
tores tre si sc̄m̄ est istō ī
dieb⁹ v̄ris: aut ī dieb⁹ pa-

trum v̄roz. **S**up hoc filijs v̄ris narrate: ⁊ filij
v̄ri filijs suis. ⁊ filij eoz generatiōi altere. **R**e-
siduū cruce comedit locusta: ⁊ residuuz locuste
comedit bruch⁹: ⁊ residuū bruchi comedit rubi-
go. **E**xp̄giscimī ebrū: flete ⁊ vlulate oēs q̄ bibi-
tis vinū ī dulcedie: qm̄ perijt ab ore v̄ro. **B**ēs
em̄ ascēdet sup fram̄ meā fortis ⁊ innumerabi-
lis. **D**ētes et⁹ vt dētes leonis et molares et⁹ vt
canilī leonis. **P**osuit vineā meā ī desertū: ⁊ si-
cum meā decoctauit. **N**udās spoliāuit eaz et
ꝑiecit. **A**lbi facti sunt ramī eius. **P**lange q̄si ꝑ go-
acc̄ta sacco sup virū pubertatis sue. **P**erijt sa-
crificiū ⁊ libatio de domo dñi. **I**urerūt sacerdo-
tes m̄stri dñi. **D**epopulata est regio: **L**uxit bu-
mus qm̄ deuastatū est triticū. **E**ōfusi sunt vinū
et elāguīt oleū. **E**ōfusi sunt agricolē vlulaueūt
vinitores sup frumēto vino ⁊ bordeo. q̄ perijt
messis agrī. **V**inea ꝑfusa est ⁊ sic elāguīt. **M**a-
logranatū et palma et maluz ⁊ oīa ligna agrī
aruerūt q̄ ꝑfusus est gaudiū a filijs boim. **A**c-
c̄ngite vos ⁊ plāgite sacerdotes: vlulate m̄ni-
stri altar̄. **I**ngredimī: cubate ī sacco m̄stri dñi
met: qm̄ interijt de domo dei v̄ri sacrificiuz et
libatio. **S**cr̄ificate ieiuniū: **V**ocate cetuz: **G**re-
gate senes om̄s h̄iratores tre ī domū dei v̄ri. ⁊
damate ad dñm. **A. a. a.** diei q̄ ppe est dies do-
mini ⁊ q̄si vastitas a potēte veniet. **N**ūqđ non
coram oculis v̄ris alimēta perierunt de domo
dei v̄ri leticia ⁊ exultatio: **E**ōputruerunt iumē-
ta ī stercore suo: **D**emolita sūt borea. **D**issipate
sūt apotheca. qm̄ ꝑfusus est triticū. **Q**uid i-
ge-
nuit aīal: **M**ugierūt greges armati: **Q**uā nō est
pascua eis. **S**ed ⁊ greges pecoz disperierunt.
Ad te dñe clamabo q̄ ignis comedit speciosa
deserti ⁊ flāma succēdit oīa ligna regiōis. **S**z
et bestie agrī q̄si area sitiens imbrē: **S**uspereūt
ad te: qm̄ exiccati sunt fontes aquarū: ⁊ ignis
deuorauit speciosa deserti.

C. L. S. **I**ubet dñs sonitu tubarū ꝑdicari ad
uētum hostiū: q̄z aduēt⁹ describitur vt crudeli-
tas. **B**or̄at ad p̄niam. **B**ona plurima penitenti-
bus promittit. **D**e missione sp̄itus sancti ⁊ tem-
pore passionis. **Ca. II**

C Anite tuba ī syon: vlulate ī mon-
te sc̄to meo. **E**ōturbent om̄s h̄irato-
res terre. q̄ venit dies dñi. q̄ ppe
est dies tenebrarū ⁊ caliginis: dies
nubis ⁊ turbinis. **Q**uasi mane exp̄sus sup mō-
tes ppl̄s multus ⁊ fortis. **S**ilis eis nō fuit a p̄n-
cipio ⁊ ꝑ eū nō erit vsq̄ ī ānos generationis.

et generatiōis. **A**si facie ei⁹ ignis vorās ⁊ post
eum erurēs flāma. **Q**uasi bor⁹ voluptat⁹ tra-
corā eo. ⁊ post eū solitudo des̄ti neq̄ est q̄ effu-
giat eū. **Q**uasi aspect⁹ eq̄ꝝ aspect⁹ eoz ⁊ quasi
eq̄tes sic currēt. **S**icut sonit⁹ q̄drigaz sup capi-
ta mōtiū exiliēt: sicut sonit⁹ flāme ignis deuor-
rant⁹ stipulā. **V**elut ppl̄s fortis ꝑpar⁹ ad ꝑsum.
A facie ei⁹ cruciābunt ppl̄i oēs vult⁹ redigēt ī
ollā. **S**icut fortes currēt. q̄si viri bellatores ascē-
dēt murū. **V**iri ī vijs suis gradiēt: et nō declia-
būt a semit⁹ suis. **U**nusq̄sq̄ fr̄em suū nō coars-
tabit. **S**ingli ī calle suo ābulabūt. **S**ed ⁊ ꝑ fe-
nestras cadēt. et nō demolient. **U**rbē ingredie-
tur: ī muro currēt. **D**omos ꝑscēdēt. ꝑ fenestras
intrabūt q̄si fur. **A** facie ei⁹ ꝑtremuit tra. mō-
ti sunt celi. **S**ol ⁊ luna obtenebrati sunt. ⁊ stel-
le retraxerūt splēdorē suū. **E**t dñs dedit voces
suā añ facie exercit⁹ sui: q̄ multa sūt nimis ca-
stra ei⁹: q̄ fortia ⁊ facientia ꝑbū ei⁹. **M**agnus
em̄ dies dñi. ⁊ terrilis valde. **E**t q̄s sustinebit
eū? **N**ūc ergo dicit dñs. **E**ōuertimī ad me ī to-
to corde v̄ro: ī ieiunio ⁊ fletu et ī plāctu: ⁊ sc̄n-
dite corda v̄ra ⁊ nō vestimēta v̄ra. **E**t ꝑuertimī
ad dñm deū v̄rm q̄ benign⁹ ⁊ misericors ē: ꝑa-
riens ⁊ multe misericordie ⁊ ꝑstabilis sup mali-
cia. **Q**uis scit si conuertat⁹ ⁊ ignoscat: ⁊ relinq̄r
post se b̄ndictionē. **S**acrificium ⁊ libamē dñi
deo n̄ro. **A**nite tuba ī syon. **S**cr̄ificate ieiuniū
vocate cetuz: **G**regate ppl̄m. **S**cr̄ificate eccliam
coadunate senes: **G**regate puulos ⁊ suggētes
vbera. **E**grediat⁹ sp̄osus de cubili suo: ⁊ sponsa
de thalamo suo. **I**nter vestibulū ⁊ altare ꝑlo-
rabūt sacerdotes m̄stri dñi: ⁊ dicēt. **P**arce dñe
parce ppl̄o tuo: ⁊ ne des hereditates tuā ī ob-
probriū vt dñentur eis natiōes. **Q**uare dicunt
ī ppl̄is vbi est de⁹ eoz? **Z**elat⁹ est dñs terras
suā ⁊ ꝑcepit ppl̄o suo. **E**t r̄ndit dñs: ⁊ dixit ꝑo-
pulo suo. **E**cce ego mittā vob frumentū ⁊ vinū
et oleū: ⁊ replebimī ī eis: ⁊ nō dabovos vltra
obprobriū ī gētib⁹. **E**t eū q̄ ab aqlone ē ꝑcul-
faciā a vob. ⁊ expellā eū ī terrā inuiā ⁊ des̄tā.
Faciem ei⁹ ꝑ mare oriētale: ⁊ extremū ei⁹ vsq̄
ad mare houissimū. **E**t ascēdet fetoz ei⁹ ⁊ ascē-
det putredo eius. q̄ supbe egit. **N**olī timere ter-
ra. **E**xulta ⁊ letare: qm̄ magnificauit dñs vt fa-
ceret. **N**olite timere aīalia regiōis. q̄ germina-
uerūt speciosa deserti: q̄ lignū attulit fructum
suum. **F**icus ⁊ vinea dederūt ꝑtutē suā. **E**t filie
syon exultate ⁊ letamī ī dño deo v̄ro: q̄ ddit
vobis doctorē iusticie ⁊ descēdere faciet ad vos
imbrē matutinū ⁊ serotinuꝝ sicut ī principio.
Et implebunt aree frumēto: ⁊ redūdabūt rot-
cularia vino ⁊ oleo. **E**t reddā vob annos q̄s co-
medit locusta bruch⁹ ⁊ rubigo ⁊ eruca: **F**ortitu-
do mea magna quā misi ī vos. **E**t comedetis
vescentes ⁊ saturabimī: et laudabitis nomē
dñi dei v̄ri q̄ fecit mirabilia vobiscū. **E**t nō con-
fundet ppl̄s me⁹ ī sempiternū: ⁊ sciet⁹ q̄ ī me-
dio isrl̄ ego sum. **E**t ego dñs de⁹ v̄ri: ⁊ nō ē am-
plius. ⁊ nō ꝑfundet ppl̄s meus ī eternū. **E**t
erit post bec effundam sp̄m̄ meum super oēm

B
L
I. i. c.
P̄s. lxxx.
Jone. iij. d
S. l. c
E
S
B
Act. ij. g
n

Prologus

carnē et pphetabūt filiū vestri et filie vestre. Senes vestri somnia somniabūt et iuvenes vestri visiones videbūt. Et sup seruos meos et acillas in diebus illis effundā spm̄ meū et dabo prodigia in celo et in terra sanguinē et ignē et vaporem sumi. Sol puerteret in tenebras: et luna in sanguinez aūq̄ veniat dies dñi magn⁹ et horribil⁹. Et erit oīs q̄ inuocauerit nomē dñi salu⁹ erit qz in monte syō et in bīrlm̄ erit saluatio sicut dixit dñs et in residuis quos dñs vocauerit.

C. S. De iudicio post persionē iudeoz sub noīe. et synod⁹ s̄ romanos q̄ vasa tēpli bīrlz posuerūt in tēplo pacis. et deliberatōe ppli tpe cyri: vocant viui et mortui ad iudiciū. de sepulchris de felicitate scōz. de p̄dicatōe aploz et fonte baptisimi. et de vltione sanctorum. **L. ap. III**

Quia ecce in diebus illis et in tpe illo cōuertero captiuitatē iuda et bīrlz cōgregabo oēs gētes: et deducā eas in vallē iofaphat: et disceptabo cū eis ibi sup pplo meo et hereditate mea isrl̄ quos disperunt in natiōib⁹: et terrā meā diuiserūt: et sup pplm̄ meū miserūt sortē. Et posuerūt puerū in p̄stibulo: et puellā vendiderūt p vino vt biberent. Verū qd̄ mibi et vob̄ tyrus et sydon et oīs termin⁹ palestinor⁹: Nūqd̄ vltionē vos reddetis mibi. Et s̄ylcissim⁹ vos s̄ me: cito velocit̄ reddā vicissitudinē vobis sup caput vestrū. Argētum enī meū et aurū tulistis et desiderabilia mea et pulcherrima intulistis in delubra vestra. Et filios iuda et filios bīrlm̄ vendidistis filiis grecorū vt lōge faceretis eos de finibus suis. Ecce ego suscitabo eos de loco in quo vendidistis eos: et cōuertā retributionē vestrā in caput vestrū. Et vēdā filios vestros et filias vestras in manib⁹ filiorū iuda: et venūdabūt eos sabelis gēti longinq̄ qz dñs locut⁹ ē. Clamate hec i gētib⁹: sanctifica te bellū: suscite robustos. Ascēdāt: accedant: oīs viri bellatores. Ecidite aratra vestra in gladios: et ligones vestros in lāceas. Infirm⁹ dicat: qz ego fortis sum. Erūp̄te et venite oīs gentes de circūitu et cōgregamini. Ibi occumbere faciet dñs robustos tuos. Cōsurgāt et ascēdāt gētes in vallē iofaphat qz ibi sedebo vt iudicē oīs gentes in circūitu. Mittite falces: qm̄ maturauit messis. Venite et descendite: qz plenus est torcular. Et tulerūt torcularia. qz multiplicata est malicia eoz. Populi ppli in valle cōcisi onis. qz iuxta est dies dñi in valle concisionis.

B Sol et luna obtenebrati sunt. et stelle retraxerūt splendorē suū. Et dñs de syon rugiet et de bīrlz dabit voces suā. Et mouebunt celi et terra et dñs spes ppli sui: et fortitudo filioz israhel. Et scietis qz ego dñs de⁹ vester bitās in syō in mōte scō meo. Et erit bīerusalem sc̄a: et alieni non trāsibūt p eā apli. Et erit: in die illa stillabunt mōtes dulcedinē et colles fluent lacte. Et p omnes riuos iuda ibūt aq̄: et fons de domo dñi egredietur. et irrigabit torrentes spinarū. Egypt⁹ in desolatōe erit et idumea in desertū p̄ditōis p co qz iniq̄ egerint in filios iuda: et effuderunt

sanguinē innocētē in terra sua. Et iudea in eternū habitabit et bīrlm̄ in generationē et gnationē. Et mūdabo sanguinē eoz quos nō mundauerā et dñs cōmorabit in syon.

C Explicit Iobēl ppheta.

C Incipit plog⁹ in Amos. ppheta.

O Zias rex cū religionē sollicitē emularetur: nimio religionis amore puocatus circa p̄ceptū legis moȳsi arreprobturibulo: vt in historia libri scōi palispomenō oñd̄is: sacerdotale officiū p̄sumere conatus est. Ob eā rez terremotū in tēplo dei et ortū cōstat cuius etiā zacharias ppheta meminit. Hūc itaqz terremotū amos ppheta tēporib⁹ predicti regis: et tpsib⁹ hieroboā filij israhel in eas gentes q̄ electione cōprebense sunt irā dei ob eas causas quas memorauit affuturā denūciat. Et qz idē ppheta in sequētib⁹ ait. Sup tribus impietatib⁹ et sup quattuor nō cōuertā eū. tertio peccatoz indulgētiā deum dare posse significat. quez quarto eadem peccata amittentibus nec penitentiā nec indulgētiā daturū annūciat. Nā p ignis similitudinē quē in p̄dictas gētes imittēdū p̄dit graue atqz irreuocabile dei irā ad euerionē earū cūitatū p̄cessurā voluit demonstrare.

C Item alius prologus.

Amos ppheta pastor et rusticus et rutorum mora distringens: paucis verbis explicari non potest. Quis em̄ digne exprimat tria et quattuor scelera damasci. gaze. tyri idumee filioz amon et moab et septimo octauoqz gradu iudez et israhel. Hic loquit ad vacas pingues que sunt i mōte samarie et ruiturā domū maiorē minorēqz testatur. Ip̄e cernit fitorē locuste: et stantē dñm sup murum litū: vel adamantū: et vincinū pomoz attrahētem supplicia peccatoz et famē in terra: non famē panis. neqz sitim aq̄: sed audiēdū verbū dñi non dixit verba sed verbū. Amos verō interpretat onustus. Hic amos spiritali gratia plen⁹ pphetauit inter ceteros pphetas. Non em̄ solus ip̄e erat pphetes: s̄ etiā alij. Et q̄p̄pe non potera pphetes eē nisi pastor ante fuisset. Qui etiā tuba sua clangit p singulos dies erudiens et docens in ecclesia. In veritate em̄ vox oīm pphetarū tāqz tuba spūalis est b̄dicās in ecclesia s̄m q̄ scriptum est. Ascende in montē excelsū tu q̄ euāgelizas syon: et alta vocem tuā qui predicās bīerusalem.

C Incipit alius prologus.

Hic amos ppheta et pastor: non fuit pater esate pphete. quāqz et ille ppheta extiterit. Nā alij litteris ille. alij iste apud hebreos scribit: q̄ differētia l̄arum apud latinos nō habet: et ille fortis v̄ robustus: hic vero auulsus interpretat. qz loq̄s contra decē trib⁹ q̄ p idolatriā a cultu dei et a regno dauid erāt auulsi. Fuit aut cognatō ei⁹ et oppido tbecue qd̄ sex miliarib⁹ distat a bethleem. cū rā gerens pecorū in latitudine caporū qui sunt

Apoc. xiiij. d

s. ij. c

Esa. xiiij. b

Diere. xxv. f

Amos. i. a

D

ij. pal. et. i.

Zacharias

Amos. iij. et. ij. a

Amos. iij. a

Ibidem. iij. a

ij. a

E

Esai. iij.

D

L
 ciet dñs de verbū: nisi reuelauerit secretū suū
 ad seruos suos pphetas. Leo rugiet. quis nō
 timebit. Dñs de locut' est q̄s nō pphabit? Au
 ditū faciet ī edib' azotī: et ī edib' terre egyptī
 et dicite. Congregamī sup mōtes samarie et vide
 te infāntias multas ī medio ei': et calūniā pa
 tientes ī penetrālibus ei'. Et nescierūt facere
 rectū: dicit dñs. thesaurisates īnīqtatē. et rapī
 nas ī edib' suis. Propterea hec dicit dñs deus.
 Tribulabī et circūsetur t'ra: et detrahetur ex te
 fortitudo tua et diripiet' edes tue. Hec dicit dñs
D
 Quō si eruat pastor de ore ledīs duo crura aut
 extremus aurīcule. sic eruent filij isrl' q̄ bitant ī
 samaria ī plaga lectulī et ī damascī grabato
 Audite et cōtestamīnī ī domo iacob: dicit dñs
 de exercitū: q̄ ī die cūvisitare cepo p̄uarica
 tiones israel sup euz visitabo: et sup altaria be
 thel: et amputabūtur cornua altaris et cadent
 īn terrā. Et pcutias domū hyemalem cū domo
 estiuā: et peribunt dom' eburnee: et dissipabū
 tur edes multe: dicit dñs.

L
 C. S. De penis optimatū: siue tipovaccarū
 pinguū. d duricia ppli q̄ sepe nō penitet. III

A
 Audite verbum hoc vacce pingues q̄
 estis ī mōte samarie q̄ calūniā fa
 citis egenis et cōfringitis pauperes.
 Que dicitis dñs vestris: afferte et bi
 bemus. Iurauit dñs de' ī scō suo. q̄ ecce dies
 esveniet sup vos et leuabūtur vos ī cōtis: et reli
 q̄as vestras ī ollis feruētib'. Et p̄ apturas eti
 bitis altera p̄tra alterā: et p̄iciemī ī armon
 dicit dñs. Venite ad betbel et ipse agite: ad gal
 galam et multiplicare p̄uaricationē. Et offerre
 mane victimas v̄ras trib' dieb' decimas v̄ras.
 Et sacrificare de fermentato laudē: et vocate vo
 lūtarias oblatōes et annūciate. Sic eivolūistī
 filij isrl' dicit dñs dñs. Un' et ego dedi vob' stupo
 rē dentiū ī cūctis v̄rib' v̄ris et indigentia p̄
 nuz ī oib' locis v̄ris et nō estis reuerfī ad me dī
 cit dñs. Ego q̄ p̄hibui a vobis imbrē cū aduc
 tres mēses supessent vsq̄ ad messem. et plui su
 per vnā ciuitatē: et sup alterā ciuitatē nō plui.
 Pars vna opluta est: ps sup quā nō plui aruit.
 Et venerūt due et tres ciuitates ad vnā ciuita
 tē vt biberēt aquā et nō sunt satiāte. et nō redi
 stis ad me dicit dñs. Percussi vos ī vento vrē
 te: et ī aurugine multitudinē hortoz v̄roz et vi
 neaz v̄raz: oliueta vestra et ficeta v̄ra comedit
 eruca: et nō redistī ad me dicit dñs. Misī ī vos
 mortē ī via egypti: p̄cussi ī gladio iuuenes ve
 stros vsq̄ ad captiuitatē equoz vestroz. et ascē
 dere feci putredinē castroz v̄roz ī naves v̄ras
 et nō redistī ad me dicit dñs. Subuertī vos si
 cut subuertit dñs sodomā et gomoraz: et facti
 estis q̄si torris rapt' ab incendio et nō redistis
 ad me dicit dñs. Quapropter hec faciā tibi is
 rael. Postq̄ autē hec fecero tibi p̄parare ī oc
 cursum dei tui israel. Quia ecce formās mon
 tes et creans ventū et annūciāns boī eloquū
 suū faciēs matutinā nebulā et gradies sup ex
 celsa terre dñs de exercitū nomē ei'.

Gen. it. c

L
 C. S. Deplangit p̄petuā captiuitatē isrl' p̄
 idolis reuocat et monet q̄rere dñm. cōmemor
 rans penas de trib' afflictionibus iude. de re
 probatione festiuitatum et sacrificioz. et de ido
 latria ipsorum.

La. V

A
 Audite verbum istud: qd̄ ego leuo super
 vos planctū. Domus israel cecidit: et
 nō adiciet vt resurgat. Virgo isrl' pie
 tra est: ī terrā suā: nō est q̄ suscitēt eā.
 quia hec dicit dñs de'. Urbs de q̄ egrediebā
 tur mille relinquetur ī ea centū: et de q̄ egre
 diebantur centū relinquetur ī ea decē ī do
 mo israel: q̄ hec dicit dñs deus domū israel.
 Querite me et viuetis. et nolite q̄rere betbel.
 In galgalā nolite intrare: et ī bersabee non
 trāsibitis. q̄ galgala captiua ducef: et betbel e
 rit inutilis. Querite dñm et viuite: ne forte cō
 buraf vt ignis dom' ioseph et deuorabit et non
 erit q̄ extinguat betbel. q̄ p̄uertitīs ī absinthiū
 iudiciū: et iusticiā ī t'ra relinq̄tis facientē ar
 cturū et orionē et p̄uertentē ī mane tenebras
 et diē ī noctē mutantē. Qui vocat aq̄s maris
 et effundit eas sup faciem terre: dñs nomē est
 eius. Qui subidet vastitatē sup robustas et de
 populationē sup potentē affert. Odio habue
 runt corripientē ī porta. et loquentem p̄fecte
 abominati sunt. Idcirco p̄ eo q̄ diripiebatis
 pauperē et p̄dam electam tollebatis ab eo do
 mos quadro lapide edificabitis et non habita
 bitis ī eis. Vineas plantabitis amatūsimas
 et nō bibetis vinū earū q̄ cognouī multa scele
 ra vestra et fortia p̄cā vestra. Hostes iusti accū
 pientes mun': et paupes depmentes ī porta.
 Ideo prudens ī tpe illo tacebit: q̄ tps malū
 est. Querite bonū et nō malū vt viuatīs. et erit
 dñs de exercitū vobiscū: sicut dixistis. Quid
 te malū et diligite bonū. et p̄stituite ī porta ī
 diciū: si forte misereaf dñs de exercitūz reli
 quīs ioseph. Propterea hec dicit dñs de' exer
 citū dñator. In oibus plateis planctus: et ī
 cūctis q̄ foris sunt dicef ve ve. Et vocabūt agrī
 colam ad luctū et ad planctū eos q̄ sciūt plāge
 re. Et ī oibus v̄his erit planctus: q̄ p̄transibo
 ī medio tui dicit dñs. Ne desiderantib' diem
 dñi. Ad qd̄ eas vobis. Dies dñi ista tenebre et
 nō lux. Quō si fugiat vir a facie leonis: et occur
 rat ei vsus: et ingrediat domuz: et inuitaf ma
 nu sua sup parietē: et mordeat eū coluber. Nun
 qd̄ nō tenebre dies dñi. et nō lux et caligo: et nō
 splēdor ī ea. Qd̄ et p̄iecti festiuitates vestras
 et nō capsā odorē cetūū vestroz: q̄ si obtuleri
 tis mibi holocaustomata et munera vestra nō
 suscipiam. et vota pinguū vestroz nō respiciā
 Aufer a me tumultū carminū tuoz et cantica
 lyre tue nō audīā. Et reuelabī quasi aqua iū
 diciū. et iusticiā q̄si torrēs fortis. Nunqd̄ hosti
 as et sacrificiū obtulistis mibi ī deserto quas
 draginta annis dom' israel. Et portastī rabe
 naculum moloch deo vestro: et imaginem ido
 loz vestroz sidus dei vestri rempha: figuras
 quas fecistī vob' adorare eas. Et migrare vos

faciem trans damascum dixit dñs deus exercituum nomen eius.

¶ Contra primates populorū deliciosos de vastatione et interitu iude et israel q̄ domū num cogunt naturā mutare.

¶ Ca. VI

Vobis q̄ opulēti estis in syon et cōfiditis in mōte samarie. optimates capita pplōrū: ingrediētes pōpatice domū israel. Transite in calāne et videte et ste inde in emath magnā. et descendite in gerb palestinorū et ad optima q̄ regna borū si latior termin⁹ eorū termin⁹ v̄ro est. Qui separati estis in diē malū et appropinqtis solio iniquitatis. Qui dormitis in lectis eburneis. et lasciuitis in stratis v̄ris. Qui comeditis agnus de grege. et vitulos de medio armēti. q̄ canit ad vocem psalterij. Sicut dauid putauerūt se habere vasa canticū: bibētes vinum in p̄bialis. et optimo vnguēto delibuti. et nihil patiebantur sup̄ tritidē Joseph. Quapropter nūc migrabūt in capite trāsmigrantiū et auferet factio lasciuentiū. Iurauit dñs deus in aīa sua. dicit dñs de⁹ exercitū. Detestor ego supbiā iacob et domos ei⁹ odi. et tradā ciuitatē cū habitatoribus suis. Quod si reliq̄ fuerint decē viri i domo vna: et ipi morient. Et tollet eū ppinqu⁹ suus et cōburet euz vt efferat ossa de domo et dicet ei q̄ in penetrabilib⁹ dom⁹ est. Nunqd̄ adhuc est penes te. Et rñdebit. Finis est. Et dicet ei. Tace. et non recorderis nois dñi. Quia ecce dñs mādauit: et pcutiet domū maiorē ruinis. et domum minorē scissionib⁹. Nunqd̄ currere queūt in petris eq̄ aut arari pōt in bubalis? Quā cōuertistis in amaritudinē iudiciū. et fructū iusticie in absinthium q̄ letamī in nihil: q̄ dicitis. Nunqd̄ nō in fortitudine nr̄a assumpsim⁹ nob cornua. Ecce em̄ suscitabo sup vos dom⁹ israel dicit dñs de⁹ exercitū gentē. et pteret vos ab introitu emath vsq̄ ad torrentem deserti.

¶ De captiuitate isrl' p̄ assyrios. et iude p̄ nabuchodonosor. de trulla cōmetarij. de amalia sacerdote p̄dicente amos.

¶ Ca. VII

Hec ostēdit mibi dñs de⁹. Et ecce fact⁹ locuste in p̄ncipio germinatiuz serotini imbris: et ecce serotini post tōsionē regj. Et fact⁹ est cū p̄summas set comedere herbā terre: dixi. Dñe deus p̄pitius esto obsecro. Quis suscitabit iacob quia puulus est? Miser⁹ est dñs sup hoc. Non erit dicit dñs. Nec ostēdit mibi dñs de⁹. Et ecce vocabat iudiciū ad ignem dñs deus. et deuorauit abyssum multā et comedit siml' prem. Et dixi. Dñe deus q̄esce obsecro. Quis suscitabit iacob q̄ paruulus est? Miser⁹ est dñs sup hoc. Sed et istud nō erit dicit dñs deus. Nec ostēdit mibi dñs deus. Et ecce dñs stans sup murū litum. et in manu ei⁹ trulla cōmetarij. Et dixit dñs ad me. Quid tu vides amos. et dixi. Trullā cōmetarij. Et dixit dñs. Ecce ego ponā trullā in medio ppli mei israel. Nō adificiam vltra sup indicere eū et demolient' excelsa idoli. et sanctifica

tiones israel desolabunt: et p̄surgā sup domus hieroboā in gladio. Et misit amasias sacerdos betbel ad hieroboā regē israel dicens. Rebel lauit p̄ te amos in medio dom⁹ israel. Nō poterit terra sustinere vniuersos sermones eius. Nec em̄ dicit amos. In gladio moriet' hieroboam. et israel captiu⁹ migrabit de terra sua. Et dixit amasias ad amos. Quivides gradere fuge in terrā iuda et comede ibi panē et p̄pbetabis ibi et in betbel non adificies vltra vt p̄pbetes. q̄ sanctificatio regis est et dom⁹ regni est. Rñditq̄ amos et dixit ad amasiam. Nō sum p̄beta et nō sum filius p̄pbe. sed armētari⁹ ego sum vellicans sycomoros. Et tulit me dñs de⁹ cū sequerer gregē. et dixit dñs ad me. Uade p̄beta ad pplm meū israel. Et nūc audi v̄bū domini. Tu dicitis. nō p̄pbetabis sup israel. et nō stillabis sup domū idoli. Prop̄ hoc h̄ dicit domin⁹. Uro: tua in ciuitate fornicabit: et filij tui et filie tue in gladio cadent: et humus tua suniculo meties. Et tu in terra polluta morieris. et israel captiuus migrabit de terra sua.

¶ De vicino et festinatidē vindicte i populum. de auarica ppli. de passione dñi. de luctu. de captiuitate ppli. et d̄ fame v̄bi dei. VIII

Hec ostēdit mibi dñs de⁹. ecce vicini pomorum. Et dixit. Quid tu vides amos? Et dixi. Vicinus pomorū. Et dixit dñs ad me. Venit finis sup populum meū israel. Nō adificiā vltra vt p̄trāscā eum. Et stridebūt cardines tēpli i die illa dicit dñs de⁹. Multi morient: in omī loco p̄ncietur silentiū. Audite hoc q̄ cōteritis pauperē: et deficere facitis egenos terre dicētes. Quā trāsbūt messis et venūdabim⁹ merces: et sabbatum et apiemus frumentū: vt iminuam⁹ mensuram et augeam⁹ sicut: et supponam⁹ stateras dolosās vt possideam⁹ in argēto egenos. et pauperes p̄ calciamētis: et q̄squillas frumēti vendamus. Iurauit dñs in supbiā iacob: si oblitus fuero vsq̄ ad finē omīa opera eorū. Nunqd̄ sup isto nō cōmouebis terra: et lugebit omīs bitator ei⁹. Et ascēdet q̄si flui⁹ vniuersus: et eijci: et defluet q̄si riuus egypti. Et erit in die illa dicit dñs. occidet sol meridie et tenebescere faciam terrā in die luminis. Et p̄uertā festiuitates v̄ras in luctum. et oīa cantica v̄ra in plāctū. Et inducā sup omē dorsum v̄rū saccū. et super omne caput calutciū. Et ponā eā q̄si luctus vni geniti: et nouissima ei⁹ q̄si diem amaz. Et ecce dies veniunt dicit dñs et emittam famē in terram: nō famem panis neq̄ sitim aque sed audiendi verbum dñi. Et cōmouebunt a mari vsq̄ ad mare: et ab aquilone vsq̄ ad orientē circuibunt querentes verbum dñi et nō inueniunt. In die illa deficient virgines pulcre et adolescentes in siti qui iurāt in delicto samarie. Et dicunt. Uisit deus tuus dan: et viuit via berfabee. Et cadent et nō resurgent vltra.

¶ De excidio templi et v̄bis p̄pter auaritiā

L

D

A
s. vij. b

B

s. vi. c

D

Lobie. ij. b
i. Mach. i. e

Luc. 10

S

L
Diere. li. b
Luc. 10

D

A

co.

S
co.

s. vij. a

riciam principum: et dominus comprehendet fugientes et nationes hominum non attendit: sed mores eius de tempore resurrectionis instaurantis ecclesie. de predicatoribus qui plantaverunt ecclesias. et ipsi in ecclesia plantabuntur.

A **C**apitulum IX. **A**li dominum stantes super altare. Et dicit. Percute cardinem et commoveant supellicularia. Avaricia enim in capite omnium et novissimum eorum in gladio interficiam.

Non erit fuga eis. et qui fugerit ex eis: non salvabitur. Si descenderint usque ad infernum. inde manum mea educet eos. et si ascenderint usque in celum. inde detraham eos. Et si absconditi fuerint in vertice carmel: inde scrutans auferam eos: et si celaverint se ab oculis meis in profundo maris. ibi mandabo serpenti et mordebit eos. Et si abierint in captivitate coram inimicis suis ibi mandabo gladio et occidet eos. et ponam oculos meos super eos in malum et non in bonum. Et dominus deus exercituum qui tangit terram et tabescit et lugebunt omnes habitates in ea. et ascendit sicut rivus omnis. et defluet sicut fluvius egypti. Qui edificat in celo ascensionem suam et fasciculum suum super terras fundavit. Qui vocat aquas maris. et effundit eas super faciem terre. Dominus nomen eius. Nunquid non ut filii ethiopi vos estis mihi filii israel: ait dominus. Nunquid non israel ascendere feci de terra egypti et palestinos de cappadocia et syrios de cyrene? Ecce oculi domini dei super regnum peccatorum: et propter illud a facie terre. Veritatem coterans non coteram domum iacob dicit dominus. Ecce enim mandabo ego et concutiam in omnibus gentibus domum israel. sicut concutitur triticum in cribro. et non cadet lapillus super terram. In gladio moient omnes peccatores populi mei: qui dicunt. non appropinquabit et non veniet super nos malum. In die illa suscitabo tabernaculum david quod cecidit et reedificabo apturas murorum eius. et ea que corruerant instaurabo. Et reedificabo eum sicut in diebus antiquis: ut possideat reliquias idumee et omnes nationes: eo quod invocatum sit nomen meum super eos dicit dominus faciens bec. Ecce dies venient dicit dominus et comprehendet arator messorum. et calcator vine mittentem semen. Et stillabunt montes dulcedinem et omnes colles culti erunt. Et convertentur captivitates populi mei israel. et edificabunt civitates desertas: et inhabitabunt et plantabunt vineas: et bibent vinum earum. et facient hortas et comedent fructum eorum. Et plantabo eos super humum suam. et non evellam eos ultra de terra sua quam dedi eis: dicit dominus deus.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Abdias qui interpretatur servus domini pronuntiat contra edom: sanguineum terrenumque fratrem fratris que Jacob semper emulus hasta percutit spirituali.

Explicit argumentum. Incipit Abdias propheta. **E**dom propter superbiam deiis et vastas per nabuchodonosor. propter interfectionem et iniquitates in fratrem suum. de causis propter que edom captivatur. de resurrectione indeorum. de tyro. de dilatione predicatois. et de subiectione populorum.

Ultimo Abdie: **H**ec dicit dominus deus ad edom. Auditus audivimus a domino: et legatum ad gentes misit. Surgite: et surgamus adversus eum in prelium. Ecce punium dedi te in gentibus. Ceteris partibus tu es valde. Superbia cordis tui extulit te habitates in scissuris petrarum exaltate solium tuum. Qui dicit in corde tuo. quis detrahabet me in terram. Si exaltatus fueris ut aquila: et si inter sidera posueris nidum tuum: inde detrahabet te dicit dominus. Si fures introissent ad te: si latrones per noctem quod concitavisses: nonne furati essent sufficientia sibi. Si vindicatores introissent ad te: nonne quid saltem racemum reliquissent tibi? Quomodo scrutati sunt esau? Investigaverunt abscondita eius. Usque ad terminum emiserunt te omnes viri federis tui illuserunt tibi. Invaluerunt adversus te viri pacis tue. Qui comederunt tecum: ponent insidias subter te. Non est prudentia in eo. Nunquid non in die illa dicit dominus

Explicit Amos propheta. Incipit prologus in Abdiam prophetam.

Iacob patriarcha habuit fratrem esau: qui ob ruborem corporis sui edom hebreica lingua appellatur est. quod latine sanguineus dicitur. Is memoratum fratrem suum qui israel nomen acceperat gravi odio commoratur in terminere conatur est. Qua de causa omnis qui populum israel. i. filios patriarche iacob predicti esau odium imitatus persecuti sunt. Esau et edom appellati

sunt. Et quia populus israel de captivitate chaldeorum per cyrum regem persarum nutu dei revocatus in babilonia ab alio regno graviter afflictus atque oppressus est. ideo hoc regnum quod more esau predictum populum persecutum est: per denunciationem ab die prophete in crepascis: quod non dei indignatione. sed sua virtute populum superatum gloriabatur. De quo regno olim per david in psalmo. cxxvi. dictum est. Memorare domine filiorum edom in die hierusalen. Nam reliqua lectione comprehensa futurum in gentes iudicium ob causas lectione comprehensas regnumque dei in populo israel significat. Hebrei hunc dicunt esse qui sub rege samarie achab: et impiissima sezabel parvult centum prophetas in specubus: qui non curaverunt genua ante baal. et de septem milibus erat quos bellas arguit ignorasse. Sepulchrum quoque eius usque hodie cum mausoleo belizei prophete et baptiste iohannis in sebastia veneratone habet. qui olim samaria dicebatur. Hanc herodes rex antipatris filius in honore augusti cesaris greco nomine vocavit augustam. Hic igitur qui centum prophetas paraverat. accepit gratiam prophetalem: et de duce exercitus fuit dux ecclesie. Tunc in samaria primum gregem paraverat: nunc in toto orbe christi pascit ecclesias. Et sicut stephanus coronam meruit passionis. sic hic de servitutis dei cum paulo apostolo nomine gloriatur. quia ab dias servus domini in nostro sonat eloquio.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Abdias qui interpretatur servus domini pronuntiat contra edom: sanguineum terrenumque fratrem fratris que Jacob semper emulus hasta percutit spirituali.

Explicit argumentum. Incipit Abdias propheta. **E**dom propter superbiam deiis et vastas per nabuchodonosor. propter interfectionem et iniquitates in fratrem suum. de causis propter que edom captivatur. de resurrectione indeorum. de tyro. de dilatione predicatois. et de subiectione populorum.

Ultimo Abdie: **H**ec dicit dominus deus ad edom. Auditus audivimus a domino: et legatum ad gentes misit. Surgite: et surgamus adversus eum in prelium. Ecce punium dedi te in gentibus. Ceteris partibus tu es valde. Superbia cordis tui extulit te habitates in scissuris petrarum exaltate solium tuum. Qui dicit in corde tuo. quis detrahabet me in terram. Si exaltatus fueris ut aquila: et si inter sidera posueris nidum tuum: inde detrahabet te dicit dominus. Si fures introissent ad te: si latrones per noctem quod concitavisses: nonne furati essent sufficientia sibi. Si vindicatores introissent ad te: nonne quid saltem racemum reliquissent tibi? Quomodo scrutati sunt esau? Investigaverunt abscondita eius. Usque ad terminum emiserunt te omnes viri federis tui illuserunt tibi. Invaluerunt adversus te viri pacis tue. Qui comederunt tecum: ponent insidias subter te. Non est prudentia in eo. Nunquid non in die illa dicit dominus

B
Dief. xliii. c

S. v. c

E

Act. xv. c

D

Jobel. iij. d

Le. i. xxv. d

Gen. xxv. s

Le. i. c.

Ps. c.

ii. re. c.

Romana

Act. xv. c

vij. s

A

Reg. xvij.

Biere

Le. i. c.

E

Esa. c.

minus: perdam sapientes de Idumea: et prudentiam de monte Esau? Et timebunt fortes tui a meridie: ut intreat vir de monte Esau. Propter interfectionem et propter iniquitatem in fratrem tuum Iacob: operiet te confusio: et peribis in eternum. In die cum stares aduersus eum, quando capiebant alieni exercitum eius, et extranei ingrediebantur portas eius, et super hierusalem mittebant fortem: tu quoque eras quasi vnus ex eis. Et non despicias in die fratris tui in die peregrinationis eius. Et non leraberis super filios Iuda in die perditionis eorum. Et non magnificabis os tuum in die angustie. Neque ingredieris portam populi mei in die ruine eorum: neque despicias et tu in malis eius in die vastitatis illius. Et non emitteris aduersus exercitum eius in die vastitatis illius: neque stabis in exitibus ut interficias eos qui fugerint. Et non concludes reliquos eius in die tribulationis: quonia iuxta est dies domini super omnes gentes. Sicut fecisti: fiet tibi: retributiones tuam conuertam in caput tuum. Quomodo enim bibisti super montem sanctum meum, bibent omnes gentes fugiter, et bibent: et absorbebunt: et erunt quasi non sint. Et in monte syon erit saluatio et erit sanctus. Et possidebit domus Iacob eos qui se possiderant. Et erit domus Iacob ignis: et domus Ioseph flamma: et domus Esau stipula. Et succendentur in eis et deuorabunt eos: et non erunt reliquie domus Esau, quia dominus locutus est. Et hereditabunt hi qui ad austrum sunt montem Esau: et qui in campestribus philistinim, et possidebunt regionem effraim et regionem samarie. Et beniamin possidebit galaad: et transmigrationis exercitus huius filiorum israel omnia loca chanaanorum usque ad sareptam: et transmigrationis hierusalem que in bosforo est possidebit ciuitates austrum. Et ascendent saluatores in montem syon iudicare montem Esau: et erit domino regnum.

Explicit Abdias propheta. Incipit prologus in Jonam prophetam.

Ionam sanctum hebrei affirmant filium fuisse mulieris vidue sareptane quem belias propheta mortuum suscitauit. matre postea dicente ad eum: nunc cognouit quia vir dei es tu: et verbum dei in ore tuo veritas est. Ob hanc etiam causam ipsam puerum sic vocauit amarbi. Amarbi enim in nostra lingua veritatem sonat. Et ex eo quod verum belias locutus est, ille qui suscitatus est filius esse dicitur veritatis. Ideo de veritate columba nascitur, quia Jonas columbam sonat. In condemnationem autem israel Jonas ad gentem mittitur: quia ninive agente penitentiam illi in malicia perseuerant. Temporibus quippe hieroboam regis israel qui deo derelicto cum populo suo in samaria idolis sacrificabat: ionam prophetam fuisse: quartus liber regum indicat. Is cum prophetia illuminare peccatores ciuitatis ninive dei misericordiam consecuturos videret ne falsa predicatio recideret, ad denunciandum interitum eiusdem cita-

ris ire nolebat. Nam sicut de ad abraham de impietate sodomorum et gomorreorum locutus est clamor sodomorum et gomorreorum puenit ad me. Ita et de ninive dicit, eo quod ascenderit clamor malicie eius ad deum. Et quia iniuria dei de sodomis facta minime reuocata est ita et ionas aduersum ninive per latam suam reuocari nolebat. diuine dispensationis ignarus qui salutem hominum ad se peruertit magis vult quam interitum. Hoc illi acciderat quod et sancto beliseo qui filium sunamitidis mulieris mortuum ignorauit. Ideo a prospectu dei fugere se ionas putabat: humanum aliquid passus dicente dauid. Quo ibi a spiritu tuo et quo a facie tua fugiam.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Ionas coluba pulcherrima, naufragio suo passionem domini prefigurans mundum ad penitentiam reuocat, et sub nomine ninive salutem gentibus denunciat.

Explicit argumentum

Incipit Jonas propheta.

E. S. Jonas mittitur in ninive ad predicandum et fugit in tharsis, oritur tempestas, et in mare mittitur, et stat mare, et timent offerentes domino, et dominus populi miseretur.

Factum est verbum

domini ad ionam filium Amathi dicens. Surge et vade in ninive ciuitate grande et predica in ea: quia ascendit malicia eius coram me: et surrexit Jonas ut fugeret in tharsis a facie domini, et descendit ioppen et inuenit nauem euntem in tharsis, et dedit nauem ei, et descendit in eam ut iret cum eis in tharsis a facie domini. Dominus autem misit ventum magnum in mare: et facta est tempestas magna in mari: et nauis periclitabatur ceteri, et timuerunt naute, et clamauerunt viri ad deum suum, et miserunt vasa que erant in naui in mare ut alleviarentur ab eis. Et ionas descendit ad interiora nauis: et dormiebat sopore graui, et accessit ad eum gubernator, et dixit ei. Quid tu sopore deprimeris. Surge inuoca deum tuum si forte recogitet deus de nobis et non pereamus. Et dixit vir ad collegam suum. Venite et mittamus sortes, et sciamus que res hoc malum sit nobis et miserunt sortes, et cecidit sortis super Jonas. Et dixerunt ad eum. Indica nobis: cuius causa malum istud sit nobis, quod est opus tuum, que terra tua, et quo vadis, vel ex quo populo es tu, et dixit ad eos. Hebreus ego sum et dominum deum celi ego timeo, qui fecit mare et aridam. Et timuerunt viri timore magno et dixerunt ad eum. Quid hoc fecisti? Cognouerunt enim viri quod a facie domini fugeret quia indicauerat eis ionas et dixerunt ad eum. Quid faciemus tibi, et cessabit mare a nobis. Quia mare ibat et intumescerat super eos et dixit ad eos. Tollite me et mittite in mare et cessabit mare a vobis. Scio enim ego: quoniam propter me tempestas hec

Ben. xviii. c
Jone. i. a

Ezech. xxxiii

iii. Re. iiii. d

Ps. cxix.

Ca. I

a

Ben. xviii. b

b

c

d

N. iiii

grandis venit super vos. Et remigabant viri ut reuerterentur ad arida et non valebant. quia mare ibat. et intumescibat super eos. Et clamauerunt ad dominum et dixerunt. Quaesumus domine ne peccatum in anima vestri istius: et ne des super nos sanguinem innocentem. quia tu domine sicut voluisti: fecisti. Et tulerunt ionam et miserunt in mare. et stetit mare a feruore suo. Et timuerunt viri timore magno domini et immolauerunt hostias domino: et voverunt vota.

¶ E. S. Absorptus a cete clamat ad dominum: et auditur et euomitur.

¶ **E** T apparuit dominus pisci gratia ut degluteret ionam. Et erat ionas in ventre piscis tribus diebus et tribus noctibus. Et orauit ionas ad dominum deum suum de ventre piscis. Et dixit. Clamaui de tribulatione mea ad dominum: et exaudiuit me. De ventre inferi clamaui et exaudiuit vocem meam. Et percussisti me in profundum in corde maris: et flumen circumdedit me. Oes surgites tui et fluctus tui super me transierunt. Et ego dixi. Abieci sum a conspectu oculorum tuorum. Verum tamen rursus videbo templum sanctum tuum. Circumderunt me aque usque ad animam. abyssus vallauit me. pelagus operuit caput meum. Ad extrema montium descendit. terre vectes concluderunt me in eternum. et subleuabis de corruptioe vitam meam domine deus meus. Cum agustiare in me anima mea domini recordatus sum: ut veniat ad te oratio mea ad templum sanctum tuum. Qui custodierunt vanitates: frustra inias sua derelinquunt. Ego autem in voce laudis immolabo tibi quicquid voui reddam pro salute mea domino. Et dixit dominus pisci. Et euomit ionam in arida.

¶ E. S. Iterum ionas mittitur in ninium predicari: penitet populus et dominus miserefecit.

¶ **E** T factum est verbum domini ad ionam secundo: dicens. Surge et vade in ninium ciuitates magnas et predica in ea predicationem quam ego loquor ad te. Et surrexit ionas et abiit in ninium iuxta preceptum domini. Et ninium erat ciuitas magna itinere trium dierum. Et cepit ionas introire ciuitatem itinere diei vni. et clamauit et dixit. Adhuc quadraginta dies: et ninium subuertetur. Et crediderunt viri niniuite in domino: et predicauerunt ieiunium. et vestiti sunt saccis a maioribus usque ad minores. Et puenit sermo ad regem ninium. Et surrexit de solio suo et abiecit vestimentum suum a se: et induit saccum et sedit in cinere. et clamauit et dixit in ninium et ore regis et principum eius: dicens. Hoies et iumenta et boues et pecora non gustent quicquid nec pascant. et aqua non bibant: et operiantur saccis boies. et iumenta clament ad dominum in fortitudine. et conuertatur vir a via sua mala et ab iniquitate que est in manibus eorum. Quis scit si conuertat et iustificat deus: et reuertat a furore ire sue: et non peccatum. Et vidit deus opera eorum. quia conuersi sunt de via sua mala. et miserefecit super malitiam quam locutus fuerat ut faceret eis et non fecit.

¶ E. S. Dolet ionas ad mortem et arguitur a domino. dolet ionas arefacta bедера. et hoc probat ei dominus quod propter iniuriam debuit condolere.

¶ **E** T afflictus est ionas afflictioe magna et iratus est et orauit ad dominum et dixit. Obsecro domine: numquid non hoc est verbum meum cum adhuc essem in terra mea? Propter hoc preoccupaui ut fugerem in tharsis. Scio enim quia tu deus clemens et misericors es: patiens et multe miserationis: et ignoscens super malitiam. Et nunc domine tolle queso animam meam a me. quia melior est mihi mors quam vita. Et dixit dominus. Putasne bene irasceris tu? Et egressus est ionas de ciuitate. et sedit contra orientem ciuitatis. Et fecit sibi met vmbra. et sedebat subter illud in vmbra donec videret quid accideret ciuitati. Et apparuit dominus deus ederam et ascendit super caput ionae ut esset vmbra super caput eius: et protegeret eum. Laborauerat enim. Et letatus est ionas super edera leticia magna. Et parauit deus vermem ascensu diluculi in crastinum. et percussit edera et exaruit. et cum ortus fuisset sol precepit dominus vento calido et vrenti et percussit sol super caput ionae: et estuabat. Et petiuit anime sue ut moreretur. Et dixit. Melius est mihi mori quam vivere. Et dixit dominus ad ionam. Putasne bene irasceris tu super edera? Et dixit. bene irascor usque ad mortem. Et dixit dominus. Tu doles super edera in qua non laborasti neque fecisti ut cresceret que sub vna nocte nata est et sub vna nocte perijt. et ego non peccata ninium ciuitatis magne: in qua sunt plus quam centum viginti milia hominum qui nesciunt quid sit in dexteram et sinistram suam et iumenta multa.

¶ Explicit Jonas propheta.

¶ Incipit prologus in Michiam prophetam.

¶ **E** T in principibus ioatbe et achas et ezechie regum iuda: micbeam prophetam ob hanc prophetiam spiritu sancto repletum fuisse lectio ipsa demonstrat. Sed de supradicto numero regum ioatban et ezechiaz deo ob religionem placuisse: historia libri quarti regum: et secundi paralipomenon indicat. Achas vero relicto deo idola samarie quibus etiam filios suos in sacrificium igni in concremandos obtulerat coluisse constat. quod obrem deus samariam que reges israel et iuda memoratorum simularum superstitione sefellerat increpas indignationem suam in eam processuram comminatus est. Populo etiam israel preuaricatorum et principibus eius qui eundem populum fallaci suasionem ad colenda idola impulerant verbis in sequentibus captiuitatem et interitum affuturum denunciant.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum.

¶ **M**icheas de morasthi coheres christi vocationem annunciat filie latronis. et obfidionem ponit contra eam quia matris iam percusserit iudicis israel.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit Micheas propheta.

¶ E. S. De terrore veteri iudicis. de subuersione samarie propter idola plagit propheta: quod plagit puenit ad iudeos et incitat ad plactum. Cap. I

Deu. xxi. b

Mat. xii. c

Ps. cxix. b

D

A

B

Mat. xii. d

Luc. xi. d

L

D

Jobel. ii. c

Uerbu domini quod

factu est ad michea moxstbitē i dieb' ioathā. Ahas et ezechie re gū iuda qd' vidit super samarias et hierusalem. Audite ppli oēs et attendat terra et plenitudo eius

et sit dñs de' vob in teste: dñs de tēplo scō suo. **¶** Q: ecce dñs egrediet de loco suo et descendet et calcabit sup excelsa terre. Et cōsument montes sub' eū: et valles scindent sicut cera a facie ignis. sicut aq' que decurrūt in p̄cept. In scelere iacob oē istud. et in pctis dom' isrl'. Quod scelus iacob? Nōne samaria. Et q' excelsa iude? Nōne hierusalē. Et ponam samariā q̄si aceruū lapidū in agro cū plātaf vinea. et detrahā in valē lapides ei'. Et fundamēta eius reuelabo: et omnia sculptilia eius cōcidentur. Et oēs merces des ei' cōburent ignis et omnia idola eius ponā in pditionē. q: de mercedib' meretricis cōgregata sunt. et vsq' ad mercedē meretricis reuertent. Super hoc plāgā et ululabo vadā spoliatus et nudus. Faciam planctū velut draconū: et luctū q̄si strutionū: q: desperata est plaga eius q: venit vsq' ad iudā: tetigit portā ppli mei vsq' ad hierusalē. In getb nolite ansciare: lachrymis ne ploret. In domo pulueris puluere vos conspigit: et transite vobis habitatio pulchra cōfusio ignominia. Nō est egressa que habitat in eritu. Planctū domus vicina accipiet et vob q' stetit sibi met. q: infirmata est in bonū q' habitat in amaritudinib'. **¶** Q: descēdit malū a dño in portā birlin: tumult' q̄drige stuporis habitāti lachis. Principiū pcti ē filie syon q: in te inuēta sunt scelera israel. Propterea dabit emissarios sup hereditatē getb: domos mēdaciū in deceptionē regibus isrl'. Adhuc heredē adducā tibi q' habitas in maresa vsq' ad odollaz veniet gloria isrl'. Decaluare et tondere filios delictiarum tuarū: dilata caluitium tuū sicut aquila. qm' captiui ducti sunt ex te.

¶ S. Pctā ppli designat q' puocat vltiones peccātes in spe pfutat: et iubet ire post dñm cōparit' ppha ppho suo et post tristitiā pphetat leta. de aduētū xpī et ascensione.

¶ La. II **¶** Qui cogitatis inutile et opamini malū in cubilibus vestris. In luce matutina faciūt illud. qm' cōtra dñm ē manus eorū. Et cōcupierūt agros et violēntulerūt et rapuerūt domos. et calūniabant virū et domū eius. virū et hereditatē ei'. Adcū co bec dicit dñs. Ecce ego cogito super familiā istam malum vnde non auferetis colla vestra et nō ambulabitis supbi qm' tps pessimum est. In die illa sumet sup vos pabola: et carabitur cāticū cū suauitate dicētiū. Depopulationē vastati sum'. Pars ppli mei cōmutata est. Quomodo recedīs a me: cum reuertatur qui regiones nostras diuidat: Propter hoc non erit tibi mitens funiculum fortis in cetu dñi o israel. Ne loquamini loquentes. Non stillabit sup istos: nō

comprehendet pfusio dicit dñs iacob. nūqd' ab breuiat' est spūs dñi. aut tales sunt cogitationes ei'. Nōne pba mea bona sunt cū eo q' recte gradif. Et ecōtrario pplis me' in aduersariū consurret. De sup tunicā palliū sustulistis: et eos q' trāsiebāt simpliciter puertist' in bellum. Mulieres ppli mei eiecistis de domodelitiar' suara puulis eaz tulistis laudē meā i ppetuū **¶** Surgite et ite. q: nō habetis hic requiē. Prop' immūdiā ei' corrupetur putredie pessima. Utinā nō essem vir habēs spm et mēdaciū poti' loqrer. Stillabo tibi i vinū et i ebrietatē. et erit sup quē stillatur pplis iste. Congregatōe pgregabo iacob totū te in vnū pducā reliqas israel Pariter ponā illū q̄si gregē i ouili. quasi pecus in medio caulaz. Tumultuabūf a multitudine boim. Ascēdet em' pādēs iter añ eos. Diuidet et trāsi būt portā. et egrediētur p eā. Et transibit rex eoz corā eis. et dominus in capite eorum.

¶ L. S. Cōtra crudelitātē principū cōtra fallacias pphetaz et doctor. cōtra scelera pmatuz iudiciū ppter q' syon destructa est hierlm. III

¶ L. dixi. Audite principes iacob et duces domus isrl'. nūqd' non vni est scire iudiciū q' odio habetis bonū et dilligitis malū: q' violenter tollitis pelles eoz desup eis et carnes eoz desup ossibus eoz. Qui comederūt carnē ppli mei. et pellē eoz desup excoiauerūt: et ossa eoz cōfregērūt. et pcciderūt sicut in lebete et q̄si carnē in medio olle. Tūc clamabūt ad dñm. et nō exaudiet eos. et abscedet faciē suā ab eis in tpe illo sicut neqter egerūt i adinueriōib' suis. h' dicit dñs: sup pphas q' seducūt pplm meū. qui mordent detibus suis et pdicant pacē. Et si qs non dederit in ore eoz q' ppiā. sanctificāt sup eū prelium. Propterea not vob p visione erit et tenebre vob p diuinationē. Et occūbet sol sup pphetas et obtenebrabit sup eos dies. Et pfudent q' vident visiones et pfudent diuini. et opient omis vult' suos. q: nō est rñsum dei. Tērit am' ego replet' sum fortitudie spūs dñi iudicio et virtute. vt annūciē iacob scelus suū et isrl' pctm suum. Audite hoc pncipes dom' iacob. et iudices dom' isrl'. q' abomiamini iudiciū et omia re cra puertitis. Qui edificat' syon in sanguibus et hierlm in iniqtate. Principes ei' in mueribus iudicabāt et sacerdotes ei' in mercede docebāt. et pphē ei' in pecunia diuinabāt. et sup dñm reqescebāt dicētes. Nūqd' nō dñs i medio nrm. Nūquid veniēt sup nos mala. Prop' hoc causavri syon q̄si ager arabif. et hierlz q̄si aceru' lapidū erit et mōs tēpli in excelsa siluarum.

¶ L. S. De aduētū xpī et fide gentiū. d' cōporatōe orbis. d' puerfide reliqaz isrl'. p aduētū xpī solaf hierlm. captiuitatē babylonicā et liberationē et futuros pdicatores pdicit. de reliquijs q' pdicabunt et saluabunt **¶** La. III

¶ Erat in nouissimo diez. erit mons domus dñi ppatas in vertice montium: et sublimis sup colles et fluēt

E
Deb. xii. c
D
A
B
E
D
Ezech. xii. f
Sopbo. iij. d
Hiere. xvi. f
s. i. d
A

ad cum ppli et pperabūt gētes multe et dicēt
 Venite ascēdamus ad mōtes dñi et ad domus
 dei iacob: et docebit nos de vñs suis, et ibim⁹
 in semitis eius. Quia de syon egrediet lex, et
 vñbū dñi de hierlm. et iudicabit inter pplōs ml̄
 tos: et corripiet gētes fortes vsq; in lōginqm⁹
 et cōcidēt gladios suos in vomeres et bastas
 suas in ligones. Nō sumet gens aduersus gen
 tem gladiū. et nō discēvltra belligerare, et se
 debit vir subt⁹ vineā suā et subt⁹ ficum suā. et nō
 erit q̄ deterreat, q; os dñi exercitiū locutū est
 q; om̄s ppli ambulabūt vnusq; in noie dei
 sui. nos aut̄ ambulabim⁹ in noie dei nr̄i i eter
 num et vltra. In die illa dicit dñs. cōgregabo
 claudicantē. et eā quā ciecerā colligā. et quā af
 fixerā solabor et ponā claudicantē in reliq;as
 et eā q̄ laborauerat in gentē robustā. et regna
 bit dñs sup eos i mōte syon et h̄ nūc et vsq; in
 eternū. Et tu turris gregis nebulosa filia syon
 vsq; ad te veniet: et veniet pt̄as p̄ma regnū sū
 lie hierl̄s. Nūc q̄re merore p̄beris. Nunq̄d rec
 nō est tibi. aut p̄siliari? tu? perit: q; cōp̄hendit
 te dolor sicut pt̄urientē: Dole et satage filia sy
 on q̄si pt̄urientē. q; nūc egrediet̄ de ciuitate: et
 bitabis in regiōe: et venies vsq; ad babylonē.
 Ibi liberaber̄. ibi redimet te dñs d̄ māu int̄
 micoz tuoz. Et nūc cōgregate sunt sup te gen
 tes multe. q̄ dicunt lapides. et aspiciat in syon
 oculus noster. Ipsi aut̄ nō cognouerūt cogita
 tiones dñi: et nō intellexerūt p̄siliū eius. q; cō
 gregauit eos q̄si fenū arce. Surge et tritura fi
 lia syon. q; cornu tuū ponā ferreuz. et vngulas
 tuas ponā ereas. Et cōminues pplōs multos
 et interficies dño rapinas eoz. et fortitudines
 eozum dño vniuerse terre.

CL. S. De vastatōe hierlm̄ p̄ morte xp̄i. d̄ na
 tinitate et magnificētia ch̄usti. de septez pasto
 ribus octo p̄matibus. de aplica p̄dicatōe et
 iudeozum exterminatione.

Ca. V
Anc vastaberis filia latronis. Ob
 fidionem posuerūt sup nos. in p̄ga
 percutiet marillā iudic̄ isrl̄. Et tu
 bethleem effrata puulus es in m̄s
 lib⁹ iuda. Et te mibi egrediet̄ q̄ sit dñator in is
 rael. et egressus ei⁹ ab initio a dieb⁹ eternita
 tis. Propter hoc dabit eos vsq; ad t̄ps in quo
 pt̄uriens pariet. Et reliq;e fratrū ei⁹ p̄uertent̄
 ad filios israhel. Et stabit et pascet in fortitudie
 dñi in sublimitate nois dñi dei sui. Et p̄uertē
 tur: q; nūc magnificabit vsq; ad terminos t̄re.
 Et erit ille par assyrijs cū venerit in terrā no
 stram. et q̄si calcauerit in domib⁹ nr̄is. Et susci
 tabimus sup eū septē pastores et octo p̄mates
 boies. Et pascent terrā assur in gladio et terrā
 nēroth in lāceis eis. Et liberabit ab assur cum
 venerit in terrā nr̄am et cū calcauerit in finib⁹
 nostris. Et erūt reliq;e iacob in medio pplōz
 multoz q̄si ros a dño: et q̄si stille sup herbā que
 nō expectat virū. et nō p̄stolat filios hoim̄. Et
 erunt reliq;e iacob in gētib⁹ in medio pplōz
 multoz q̄si leo in iumentis siluar: et q̄si catulus

leonis i gregib⁹ pecoz. Qui cū trāsserit et p̄cul
 cauerit et cepit: nō est q̄ eruat. Et exaltabitur
 man⁹ tua sup hostes tuos et om̄s inimici tui in
 teribunt. Et erit in die illa dicit dñs. auferam
 eqs tuos d̄ medio tui. et dispdā q̄drigas tuas.
 Et pdā ciuitates t̄re tue. et destrūā om̄s munis
 tiōes tuas. Et auferā maleficia d̄ māu tua. et di
 uinationes nō erūt in te. Et p̄ire faciā sculpti
 lia tua et statuas tuas de medio tui. et nō ado
 rabis vltra opa manuum tuaz. et euellam lus
 cos tuos de medio tui. et p̄teram ciuitates tu
 as et faciā in furore et indignatione vltionē
 in oibus gentibus que nō audierunt.

CL. S. De disceptione dñi cum pplō suo. de
 oblatione acceptabili dño. de scelerib⁹ populi
 et afflictionibus eius.

Ca. VI
Audite q̄ dñs loquit̄. Surge et tēde
 iudicio aduersus mōtes. et audient
 colles vocē tuā. Audiāt mōtes iudi
 cū dñi et fortia fundamenta t̄re. q; q̄
 iudiciū dñi cū pplō suo. et cū isrl̄ iudicabitur
 Popule me⁹ qd̄ feci tibi: aut qd̄ molest⁹ fui t̄i
 bi? R̄sponde mibi. q; eduxi te de terra egypti. et d̄
 domo p̄suentiū liberaui te et misi an̄ faciā tuā
 moysen et aaron. et mariā. Popule me⁹ memē
 to q̄so qd̄ cogitauerit d̄ te balach rex moab. et
 qd̄ r̄nderit ei balaā fili⁹ beor d̄ sethim vsq; ad
 galgalā: vt cognosceres iusticias dñi. Quid di
 gnū offeram dño? Euruabo genu deo excelsō.
 Nūq̄d offerā ei holocaustomata et vitulos an
 niculos? Nūq̄d placari pōt dñs i milib⁹ arietū
 an in mult⁹ milib⁹ bircoz p̄iguiū. Nūq̄d dabo
 p̄mogenitū meū p̄ scelere meo: fructū ventris
 mei p̄ pctō aie mee. Iudicabo tibi o bō qd̄ sit
 bonum et qd̄ dñs req̄rat a te. Utiq; facere iudi
 cium et diligere miam: et solicitū ambulare cū
 deo tuo. Vox dñi ad ciuitatē clamat: et sal⁹ erit
 timētibus nomē ei⁹. Audi te t̄s. Et quis ap
 probabit illd̄. Adhuc ignis in domo impij t̄es
 sauri inq̄tatis: et mēsurā m̄inoz: ire plena. Nū
 qd̄ iustificabo statērā impiā: et saccelli pōdera
 dolosa? In quib⁹ diuites eius repleti sunt iniq̄
 tate et bitantes in ea loq̄bant̄ mendaciū et lin
 gua eoz fraudulēta in ore eoz. Et ego ergo ce
 pi p̄cutere te p̄ditōe: sup pct̄is tuis. Tu come
 des et nō saturaberis: et hūillatio tua in medio
 tui. Et app̄hendes et nō saluabis. et quos salua
 ueris in gladiū dabo. Tu semiabis et non me
 tes: tu calcabis oliuā et nō vngueris oleo r̄mu
 stum: et nō bibes vinū. et custodisti p̄cepta am
 ri et om̄e op⁹ dom⁹ achab et ambulasti in vo
 luptatib⁹ eoz vt darē te in p̄ditōe et bitates
 in ea in sibilū: et opprobriū ppli mei portabis.

CL. S. Plangit p̄beta q; pauci sunt iusti. de
 liberatione hierlm̄ a babylonijs. de xp̄o pasto
 re et populo nascendo. de p̄fusione gentium et
 laude diuine clemētie.

Ca. VII
A mibi: q; factus suz sicut qui colligit
 in autūno racemos vindemie. Nō est
 botrus ad comedenduz p̄coqs ficus

Sopbo. iij. d
 Luc. i. c

Matth. ij. a
 Job. vij. f

L

desiderauit ala mea. Perijt sanctus de tra: et re-
ctus i boib' nō est. Oēs i sanguie infidiant: vir-
frēm suū ad mortē venaf. Multū manuū suarū
dicūt bonū. Princeps postulat: et iudet in reddē
do est. Et magn' locut' est desideriu anie sue: et
perturbauerit eā. Qui optim' i eis est qñ palur':
et q' rect' qñ spina d' sepe. Dies speculatiois tue:
uisitatio tua venit. Nūc erit vastitas eoz. Noli
te credere amico: et nolite p'fidere in duce. Ab
ea q' dormit i sinu tuo custodi claustra oris tui.
Iqz fill' cōtumeliā facit patri et filia p'surget ad
uersus matrē suā. nur' aduersus socrū suā. et i
mici boīs domestici ei'. Ego aut' ad dñs aspici
am. expectabo deū saluatorē meū. Audiet me
de' me'. Ne leteris inimica mea sup me. qz ce-
cidi. Cōsurgā. Cum sedero in tenebris dñs lux
mea ē. Frā dñi portabo. qñ peccauit ei: donec
causam meā iudicet et faciat iudiciū meū. Edu-
cet me i lucē: videbo iusticiā ei'. Et aspiciet ini-
mica mea. et opiet' p'fusione q' dicit ad me. Ubi
est dñs de' tu'. Oculi mei videbūt in eā. Nunc
erit in p'culcatide vt lutū plateaz. Dies vt edi-
ficet' macerie tue. In die illa lōge fiet lex. In
die illa et vsqz ad te veniet assur. et vsqz ad ciui-
tates munitas. et a ciuitatib' munitis vsqz ad
flumen. et ad mare de mari. et ad mōtē de mōte
Et terra erit in desolationē p' bitatores suos
et ppter fructū cogitationuz eoz. Pasce pplm
tuū i v'rga tua. gregē hereditat' tue bitantes
solos in saltu. In medio carmeli pascen' basā
et galaad iuxta dies antiq's. fm dies egressio-
nis tue de terra egypti. Ostendā ei mirabilia.
Uidebūt gētes et p'fident sup oī fortitudie sua
ponēt manū sup os: aures eoz surde erūt. Li-
gent puluerē sicut p'pentes: velut reptilia tre p-
turbabūt de edib' suis. Dñs deū nrm nō de-
siderabūt et timebūt te. Ois de' filis tui q' au-
fers iniq'tatē. et transfers pctm reliq'az heredi-
tatis tue. Nō imittet vltra furorē suū. qñ volēs
miseriordia ē. Reuertet' et miserebit nri. De-
ponet iniq'tates nras. et p'iciet in p'fundū ma-
ris oīa pctā nra. Dabis p'itatem iacob. miam
abraā q' iurasti patrib' nris a dieb' antiquis.

Explicit Micheas propheta. Incipit pro-
logus in Naum pphetam.

Naum pphetam ante aduentū regis
assyrioz q' pplm isrl' captiuū in suā re-
gionez trāstulerat: fuisse bebreoz tra-
ditio p'firmat. Siqdē in finem bui' le-
ctiois p'dicti regis aduentū. idē p'pha annū-
ciare mōstrat. S; cū bitatores ninue sona in-
teritū ciuitatis p'dicante ne diuina ira denun-
ciatū interitū sustinerēt pctōz. et impietatis pe-
nitentiā egisset accepta dei mīa grauiorib' se-
crimib' implicuerūt. Qua de cā memoratus
p'pha s'uisco plen'. iudiciū dei annūciās ita lo-
cut' est. De' zelans: et vlciscens dñs est et. Iaz
eū decē trib' ab assyriis ducte fuerāt in capti-
uitatē sub ezechia rege iuda: sub q' etiā nūc i cō-
solationē ppli trāsmigrati: aduersus ninuē vi-
sio cernit'. Nec erat p'ua p'solatio tam bis q' iaz

assyriis seruebāt. q' reliq's q' sub ezechia de tri-
bu iuda et bēiami ab eisdē hostib' obsidebant.
vt audirēt assyrios q' a chaldeis eē captiōdos
sicut in seqntib' libris bui' demonstrabit. Sciēs
dum aut' q' ninue in nra lingua de bebreo spe-
ciosam sonat. Speciosus aut' hic mūdus dicit'
Uñ et apud grecos cosmos ab ornatu nomē ac-
cepit. Et q'qd nūc aduersus ninuē d' de mun-
do figurat' p'dicari sentiam'. Quā ob causaz
et assumptio quā septuaginta interptes dicūt
apud bebreos massa ponit'. i. graue onus: eo q'
cū aduersus quā p'phetat' p'mat: nec finat ele-
uare ceuicē. Siml' q' h' attendendū qd h' ipa vel
assumptio vel on' vel pond' p'pbe visio sit. Nō
ei loq't' p'pha in extasi: vt mōtan' et p'scilla: ma-
xillaz delirant. sed qd p'phat' liber est visiois
intelligētis vniuersa q' loq'tur: et pōdus hostiū
facientis suo pplō visionē. De p'sumatōe itaqz
mūdi fm anagogē p'solationē scōz p'pha re-
titur: vt q'cūqz in mūdovidēt qñ p'tereūtia et ca-
duca p'tenant. et p'parēt se ad iudiciū diē. Ubi vl-
tor: aduersum viros assyrioz affutur' est dñs.

Explicit plog'. Incipit argumentum.

Naum cōsolator orb' interpretat'. Incre-
pat ciuitatē sanguinū: et post euerctō-
nem illius loquitur. Ecce sup mōtes
pedes euangelizantis et annūciantis pacē.

Naum. i. d

Explicit argumētū. Incipit Naum p'pha

E. S. De emulatiōe dñi. et ponitur ad vindī-
ctam p'tra ninuē. et de bonitate dñi ad redu-
cendaz captiuitatē israel. qz nō deambulabūt
eam assyrii sicut captiuitatē iuda et bierlm: sed
ip'i igne succēdent' et sennacherib' in tēplo dei
sui vocabit'. et iude reddet securitas. Cap. I

Mus ninue: Li-

ber visiois naum belchesei.
De' emulatoz: et vlciscēs dñs
vlciscēs dñs et bñs furorē. vl-
ciscens dñs in hostes suos:
et irascēs ip'e inimicis suis.
Dñs patiens et magn' fortitu-

dine et mūdans nō faciet innocētē. Dñs in tē-
pestate et turbine vie ei' et nebule puluis pedū
ei'. Increpans mare et ericcās illud. et oīa flu-
mina ad desertū deducēs. Infirmatus est bas-
san et carmel: et flos libani elanguit. Mōtes
cōmoti sunt ab eo. et colles desolate sunt. Et cō-
tremuit terra a facie ei': et orbis et oēs habitā-
tes in eo. Ante faciē indignatiōis ei' q's stabit
et q's resistet in ira furoris ei'. Indignatio ei'
effusa ē vt ignis. et petre dissolute s' ab eo. Vos-
nus dñs et cōfortās in die tribulationis et sciēs
sperantes in se. Et in diluuiō p'tereunte con-
sumptionem faciet loci eius. et inimicos eius
persequentur tenebre. Quid cogitatis contra
dominum? Consumptionem ipse faciet. Nō
cōsurgēt duplex tribulatio: quia sicut sp'ne se
inuicē complectūtur: sic conuuiuz eoz pariter:

potatū. Consumens quasi stipula ariditate plena
Et te enim eribit cogitās contra dñm maliciā: mē
te ptractās p̄uaricationē. Hec dicit dñs. Si p̄
fecti fuerint et ita plēs sic q̄ attōdent et p̄trās
bit. Affliti te et nō affligā te vltra. Et nūc cōte
ram vīrgas ei⁹ de dorso tuo: et vincula tua dirū
pam: et p̄cipiet sup te dñs. Nō seminabis et nō
mine tuo ampli⁹. De domo dei tui interficiās.
Sculptile et p̄statile ponā sepulchrū tuū: q̄ in
honorat⁹ es. Ecce sup mōtes pedes euāgelizā
tis et annūciantis pacē. Celebra iuda festiuita
tes tuas et redde vota tua. q̄ nō adijciet vltra
vt p̄transeat in te belial: vniuersus interit.

Esa. liij. b
Roma. r. c

De ascensu nabuchodonosor cōtra nī
niue et vltiōe dñi. describit etia exercit⁹ baby
lonioꝝ et describitur vastitas nīniue: sub typo
mulieris captiue verba et p̄obrantis ad nīni
uen: describitur potentia eius.

A Scendit q̄ disp̄gat corā te: q̄ custodi
at obsidionē. Contēplare viā: cōforta
lumbos: roborā virtutē valde: q̄ sicut
reddidit dñs supbiā iacob: sic supbiā
israel. q̄ vastatores dissipauerūt eos. et p̄pagi
nes eoz corruerūt. Lype⁹ fortū ei⁹ ignit⁹: vi
ri exercit⁹ in cocineis. Ignee habene curr⁹ in
die p̄parationis ei⁹ et agitatores ei⁹ cōsopiti s̄t
In itinerib⁹ cōturbati sunt. q̄drige collise sūt
in plateis. Aspect⁹ eoz quasi lampades. quasi fulgū
ra discurretia. Recordabis fortū suoz: ruēt in
itinerib⁹ suis. Velociter ascendēt muros ei⁹: et
parabitur vmbraclū. Porte flumioꝝ apte sunt
et tēplum ad solū dirutum. Et miles captiuus
adduct⁹ est. et ancille ei⁹ minabātur gementes
vt colūbe: murmurātes in cordib⁹ suis. Et nīni
ue quasi piscina aquarū aque eius: ipsi vero fu
gerūt. State state et nō est q̄ reuertat. Diripi
te argētū. diripi te aurū. et nō est finis diuitiaz
et oib⁹ vasis desiderabilib⁹. Dissipata est et scis
sa et dilacerata ē cor: tabescēs et dissolutio genū
culoz et defectio in cūctis renib⁹ et facies oim
sicut nigredo olle. Ubi est vitaculū leonū: et pa
scua catuloꝝ leonū? Ad quā iuit leo vt ingrede
retur illuc: catulus leonis. et nō est q̄ exterre
at Leo cepit sufficiēter catulis suis et necauit lee
nis suis. Et impleuit p̄da spelūcas suas. et cubile
suū rapia. Ecce ego ad te diē dñs exercitū. et
succedā vsq; ad sūmū q̄drigas tuas. et leuculos
tuos comedet gladi⁹. Et exterminabo de tra p̄
dam tuā. et nō audies vltra vox nūcioꝝ tuoz.

Esa. lxiij. b

Arguis crudelitas nīniue et despōliā
tur sicut adultera deprehensa: defensio nulla
etiaz eius est. sed sicut alexandria q̄ hic descri
bitur destruet tanq̄ nō munita: et debilis po
pulus eius euolat vt locuste occidentur. Princi
pes eius et erit pessima plaga eius.

Ezech. xxiij. b
Abacuc. ij. c

U E ciuitas sanguinum vniuersa men
daciū dilaceratione plena. Non rece
det a te rapina. Vox flagelli et vox im
petus rote et equi fremētis et quadri
ge feruentis et equitis ascendentis. et micātis
gladij et fulgurantis haste et multitudinis in

terfecte et granis ruine. nec est finis cadauerū
Et corruent in corporib⁹ suis p̄pter multitudi
nem fornicationū meretricis speciose et grate
et habētis maleficia. q̄ vendidit gentes in for
nicationib⁹ suis et familias in maleficijs suis.
Ecce ego ad te dicit dñs exercitū. et reuela
bo pudenda tua in facie tua: et ostendam in gē
tibus nuditatem tuā regnis ignominiam tuā.
Et p̄sciam sup te abominatiōes et cōtumelijs
te afficiam. et ponas te in exemplū. Et erit: ois
q̄ viderit te resiliet a te et dicet. Vastata est nī
niue. Quis cōmouebit sup te caput? Unde que
ram cōsolatorē tibi. Nunquid melior es alexā
dria populoz que habitat in fluminib⁹? Aque
in circūitu eius cuius diuitie mare. aque muri
eius. Et byopia fortitudo eius: et egypt⁹: et nō
est finis. Africa et libies fuerūt in auxilio tuo
sed et ipsa in transmigratione ducta est in cap
tiuitatē. Paruuli eius elisi sunt in capite oim
viarum et super inclytos eius miserunt sortem
et oēs optimates eius confisi sunt in p̄pedib⁹
Et tu ergo inebriaberis et eris despecta: et que
res tu auxilium ab inimico. Omēs munitiōes
tue sicut ficus cū grossis suis: si cōcuisse fuerint
cadent in os comedentis. Ecce ppl⁹ tuus: mu
lieres in medio tui. Inimicis tuis ad apertio
nem pandentur porte terre tue: deuorabit ignis
vectes tuos. Aquam p̄pter obsidionē bau
ri tibi: extrue munitiōes tuas. Intra in lucū
et calca. subigens tene laterem. Ibi comedet
te ignis: peribis gladio: deuorabit te vt bruc⁹.
Congregare ergo vt brucus. multiplicare vt lo
custa. Plures fecisti negotiatiōes tuas q̄ stel
le sint celi. Brucus expansus est et auolauit. Custodes
tui quasi locuste: et paruuli tui quasi locuste
locustaz: que conciderūt in sepib⁹ in die fru
goris. Sol ortus est et auolauerūt: et nō est cog
nitus locus earum vbi fuerint: dormitauerūt
pastores tui rex assur: sepellentur p̄ncipes tui.
Latitauit populus tuus in montibus: et nō est
qui congreget. Non est obscura contritio tua:
pessima est plaga tua. Omēs q̄ audierunt au
ditionem tuam: compresserunt manū super te
q̄ sup quē nō transiit malicia tua semp.

Explicit Naum propheta. Incipit
prologus in Abacuc prophetam.

Q uattuor p̄pbete in duodecim p̄pbe
tarum volumie cōtinent: e q̄bus tres
in p̄ncipio lemna id est pondus titu
lus habent. naum. abacuc. et malachi
as. Porro zacharias in medio et circa fine duos
huiuscemōi ponit titulos: e q̄b⁹ vn⁹ est. on⁹ vbi
dñi i fra adrach et damasci req̄et ei⁹ alter in fi
ne. s. on⁹ vbi dñi sup isrl. De naū orōib⁹ tuis ias
liber vn⁹ edit⁹ est. De zacharia et malachia. si vi
ta comes fuerit disseref. Nūc abacuc habem⁹
in manib⁹ q̄ vel ex eo q̄ amabilis deo est voca
tur amplexatio. vel q̄ in certamē et luctam et
vt ita dicā amplexum cū deo congregitur am
plexantis. i. luctātis sortit⁹ est nomē. Null⁹ enī
tam audaci voce ausus est deū ad disceptatio

nem iusticie provocare: et dicere ei. Cur in reb⁹ humanis mundi istius popa tanta reru versetur iniquitas. Vociferabor ad te vim patiens et non saluabis. Quare offendisti mihi iniquitatem et laborem videre. Lacerata est lex: et non puenit vsqz ad finem iudicii. qz impi⁹ pualet aduersum iustum id egredietur iudicium puersum. Uides qd temeraria vox sit et quodammodo blasphematis creatorem suum ad iudicium puocare: et vas fragile aduersus figulum cur tale vel tale factum sit disputare. Necnon hoc animaduertendum qd assumptio vel pondus qd grauita iam esse dixim⁹: ppbe vsqz flo est et aduersum morant dogma peruersum intelligit qd videt. nec vt amens loquitur. nec more infantentium seminarum dat sine mente sonus. **U**ti et ap⁹l⁹ iubet vt si ppbetantibus alijs alij fuerit reuelatum: taceat qd prius loquebantur. Et statim non est inquit dissensionis de⁹: s; pacis. Et quo intelligitur cu quis ex voluntate reticet et alijs locum dat ad loquendum. possit loqui et tacere cu velit. Qui iam in extasi. i. inuit⁹ loquitur. nec tacere nec loqui in sua potestate bz. Illud qd discit. qz semel a me violenter erigis vt quasi quosdam gradus et scalas altiora nitenti. historia tibi interpretet. ppbetiam esse circa babylonem et nabuchodonosor regem chaldeorum. vt quod prior ppbeta naum quem abacuc sequit. vaticinium habuit contra ninium et assyrios qd vastauerunt decem tribus que vocatur israel. ita abacuc ppbetiaz habeat aduersus babylonem et nabuchodonosor a quibus iudas et bethsaiem templum subuersa sunt. Et vt scias eo tpe fuisse. Abacuc. quo iam due tribus que vocabantur iuda ducte erant in captiuitatem: daniel docere te poterit. ad quem in lacu leonum abacuc cu prandio mittitur. qd apud bebricos bec ipsa non legatur historia. Agitur siue quis recipiat scripturam illam siue non recipiat: vtriusqz p nobis est. Aut enim iam recipit: et post factam rem: liber abacuc teritur: aut si non recipit quasi propheta scribit que ventura cognoscit. Interim s; causam aduersum deum ppbeta: cur nabuchodonosor templum dei vastet et iudam. cur hierusalem quondam vrbis domini destruat. quare clamet populus et non audiat. vociferet ad dominum oppressus a chaldeis: et non saluetur quare etiam ipse ppbeta vel pplis et cuius persona loquitur ad hoc vixerit: et bucusqz perducus sit. vt iniquitate hostium et suum laborem videat: cum iniusticia pualet aduersum se. Et bec dicit p mentis angustia nesciens aurum in igne consistari. Et tres pueros de camino ignis puriores esse qd intrauerat. S; et hoc generalit ac cipe possim⁹ qd ex persona humane impatiencie loquitur vt i querulam vocem et plenas doloris erupat dicens. Quare respicis contemptores: et taces contempentes impio iustior se. Nec aut loquitur: nesciens iudicia dei inuestigabilia. et profundum diuinitarum sapientie et scientie eius. qd non ita videat deus vt videt homo. Homo tantum presentia respicit. deus futura et eterna cognoscit. Et quomodo si egrotans et estuans febribus aquam

frigidam postulet: et dicat ad medicum. vis patior. crucior. vror. examino. vsqz quo medice clamabo et eraudies. et rideat ei sapientissimus et clementissim⁹ medicus. scio quo tpe dare debeam quod postulas. non misereor modo. qz misericordia ista crudelitas est. et voluntas tua contra te petit. Ita et deus noster sciens clementie sue potera atqz mensuras interdum non eraudit clamantem. vt eum pber et magis puocet eum ad rogandum: et quasi igne excoctum iustior et purior faciat. Qd intelligens ap⁹l⁹ s; in id qd miam comsecutus est a domino ait. Sed non deficimus. Et bndixit dominum in omni tpe. Et scit qd qd pseuerauerit vsqz in finem bice salu⁹ erit. et gloria in labore et dolore. Et cum hieremia dicit. Tribulationem et miseriam inuocabo: et quomodo alius inuocet deum sic sanctus vir et bellator inuictus ad exercendum se et pbandum tribulationem et miseriam inuenire desiderat.

ii. Cor. iij. a.
Ps. cxxij.
Mat. x. r.
xxij. b.

ExPLICIT plogus. Incipit argumentum.
Abacuc luctator fortis et rigidus stat super custodiam suam: et figit gradus super munitionem: vt christum in cruce ptemple: et dicat. Operuit celos gloria eius: et laudis eius plena est terra. Splendor eius vt lux erit: cornua in manibus eius. ibi abscondita est fortitudo eius.
ExPLICIT argumentum. Incipit Abacuc ppbeta.

C. S. Disceptat cum deo de flore malorum. et respondet dominus: de potentia chaldeorum et ruina ipsorum: et munitione nabuchodonosor: ppbeta intelligens iusticiam dei et clementiam ex nimia impatientia ad huc disputat cum deo: p illis quos nabuchodonosor pdatur et deuorat.

Dus quod vidit abacuc ppbeta. Usqz domine clamabo: et non eraudies. Vociferabor ad te vim patiens et non saluabis. Quare offendisti mihi iniquitatem et laborem: videre vadam et iniusticiam contra me. Quare respicis contemptores: et taces contempentes impio iustior se. Et facies hominis quasi pisces maris. et quasi reptilia non bntia ducem. Et factum est iudicium: et pdictio potetior. Propter hoc lacerata est lex: et non puenit vsqz ad finem iudicii. qz impi⁹ pualet aduersum iustum. ppterea egredietur iudicium puersum. **A**spicite in gentibus et videte et ammiramini et obstupescite. qz opus factum est in diebus vestris. quod nemo credet cum narrabit. **Q**uare ecce ego suscitabo chaldeos gentem amaram et velocem ambulantem super latitudinem terre vt possideat tabernacula non sua. Horribilis et terribilis est et semetipsa iudicium: et onus eius egredietur. Leniores paratis equi eius. et velociores lupis vesperinis: et desumendens eques eius. Eques namqz eius de longe venient: volabunt quasi aquila festinans ad comedendum. **Q**uare ad pdam veniet. facies eorum vent⁹ vides. Et con-

Job. xij. s.
Job. xxi. s.
Diere. xij. s.
Act. xij. f.

Cor. iij. f.
Ibidem

Dan. iij. f.

Dan. iij. c.

Abacuc. l. b.

gregabit quasi arenam captiuitate et ipse de regibus triumphabit. et tyranni ridiculi eius erunt. Ipse super omnem munitionem ridebit et comportabit aggeres: et capiet eam. Tunc mutabit spiritus et pertransibit et corruet. Hec est fortitudo eius dei sui. Nunquid non tu a principio domine deus meus sancte meus: et non mouemur. Domine in iudicium posuisti eum et fortem ut corripes fundasti eum. Quia sunt oculi tui ne videas malum: respicere ad iniquitatem non poteris. Quare non respicis super iniquos agentes. et taces de uozante impio iustior se? Et facies hominis quasi pisces maris. et quasi reptile non habens principem. Totum in hamo subleuauit: traxit illud in sagena sua. et congregauit in rete suam. Super hoc letabit et exultabit. propterea imolabit sagene sue: et sacrificabit rete suo. Quia in ipsis incrassata est pars eius: et abusus eius electus. Propter hoc ergo expandit sagenam suam. et semper interficere gentes non cessat.

E. S. Stat propheta super custodiam suam: ut uideat quod sequitur post euerisionem populi et templi: aduentu christi describit in superbia sua nabuchodonosor: propter avaritiam. propter cruentam edificationem. propter inebriationem sedechie. propter idola.

A
Esa. xxi. c

Super custodiam meam stabo: et figam gradum super munitionem. Et contemplantur: ut uideam quod dicas mihi. et quod respondeam ad arguentem me. Et respondit mihi dominus et dixit. Scribe uisum et explana eum super tabulas ut percurrat qui legerit eum. Quia adhuc uisus percul: et apparebit in fine et non metuetur. Si moram fecerit expectat illum. quia ueniens ueniet et non tardabit. Ecce qui incredulus est: non erit recta anima eius in semetipso. Iustus autem in fide sua uiuet. Et quomodo uinum potantem decipit sic erit uir superbus et non decorabitur. Qui dilatauit quasi infernus animam suam. et ipse quasi mors. et non adimpletur. Et congregauit ad se omnes gentes. et coaceruauit ad se omnes populos. Nunquid non omnes isti super eum pabolam sumunt. et loquuntur enigmatum eius? Et dices. Ue ei qui multiplicat non sua. Usqueque et aggrauat se densum lutum. Nunquid non repente surgent qui mordeant te? Et suscitabunt lacerantes te et eris in rapinam eius. Quia tu spoliasti gentes multas spoliabunt te omnes qui reliqui fuerint de populis: propter sanguinem hominis et iniquitates terre ciuitatis. et omnium habitantium in ea. Ue qui congregat avaritiam malam domui sue: ut sit in excelso nidus eius. et liberari se putat de manu mali. Cogitasti confusionem domui tue: concidisti populos multos et peccauit anima tua. Quia lapis de pariete clamabit et lignum quod inter iuncturas edificiorum est respondebit. Ue qui edificat ciuitatem in sanguinibus et preparat urbem in iniquitate. Nunquid non sunt haec a domino excreta. Laborabunt enim populi in multo igni: et gentes in uacuum: et deficient. Quia replebit terra ut cognoscant gloriam domini: quasi aqua opientes mare. Ue qui potum dat amico suo mittens fel suum: et inebrians ut aspiciat nuditatem eius. Repletur enim ignominia pro gloria. Bibe tuque et prospere. Circudabit

B
Ecc. xxi. b
Lam. iii. a

D

te calix dextere domini et omnis ignominie super gloriam tuam. Quia iniquitas libani operiet te: et vastitas aialium deterrebit eos: de sanguinibus hominis: et iniquitate terre et ciuitatis: et omnium habitantium in ea. Quia prodest sculptile: quia sculpsit illud fictor: suum. proflatile et imaginem falsam quia spauit in figmento fictor eius ut faceret simulacra muta. Ue qui dicit ligno: exproscere: surge lapidi taces. Ue qui dicit ligno: exproscere: surge lapidi taces. Nunquid ipse docere poterit? Ecce iste cooperit est auro et argento: et omnis spiritus non est in uisceribus eius. Dominus autem in templo sancto suo: sileat a facie eius omnis terra.

Oratio abacuc prope ignorantibus.

Domine audiui audicionem tuam: et timui. Domine opus tuum in medio annorum uiuifica illud. In medio annorum notum facies: cum iratus fueris me recordaberis. Deus ab austro ueniet. et sanctus de monte perbaran. Operuit celos gloria eius: et laudis eius plena est terra. Splendor eius ut lux erit: cornua in manibus eius. Ibi abscondita est fortitudo eius ante faciem eius sicut mors. Egre dietur dyabolus ante pedes eius stetit et mensus est terram. Asperit et dissoluit gentes: et contriti sunt montes seculi. Incuruati sunt colles mundi: ab itineribus eternitatis eius. Pro iniquitate uidi tetoria ethyopie: turbabuntur pelles terre madian. Nunquid in fluminibus iratus es domine aut in fluminibus furor tuus uel in mare indignatio tua. Qui ascendes super equos tuos: et quadrigae tue saluatio. Suscitans suscitabis arcum tuum: iuramenta tribuum quae locutus es. Fluuos scindes terre: uiderunt te et doluerunt montes gurges agrum transiit. Dedit abyssus uocem suam altitudo manus suas leuauit. Sol et luna steterunt in habitaculo suo in luce sagittarum tuarum sicut in splendore fulgurantis haste tue. In fremitu perculabis terram et in furore obstupescient gentes. Egressus es in salutem populi tui salutem cum christo tuo. Percussisti caput de domo impij: denudasti fundamentum eius usque ad colum. Maledixisti sceptris eius: capiti bellatorum eius uentibus ut turbo ad dispergendum me. Exultatio eorum sicut eius qui deuorat pauperes in abscondito. Uiam fecisti in mari equis tuis in luto agrum multarum. Audiui et turbatus est uenter meus. a uoce tremuerunt labia mea. Ingressas putredo in ossibus meis. et subter me scateat. Ut requiescas in die tribulationis ut ascendam ad populum accinctum nomen. Sic enim non florerebit: et non erit germen in uineis. Dentis opus oliuae et arua: non afferent cibum. Abscondet de ouili pecus. et non erit armentum in praeseptibus. Ego autem in domino gaudebo et exultabo in deo iesu meo. Deus dominus fortitudo mea et ponet pedes meos quasi ceruorum. Et super excelsa mea deducet me uictor in psalmis canentem.

ExPLICIT Abacuc propheta. Incipit prologus in Sophoniam propheta.

Radunt hebrei cuiuscumque prophete patris aut auus ponat in titulo ipsos que prophetas fuisse. Unus et amos unus de duodecim prophetis qui dixit non sum propheta nec filius prophete: sed pastor caprarum vellicans sycomoros: patris nomen in titulo non habere. Hoc si verum est: Sophonias propheta. qui nomine (ut ita dicam) propheteo et gloriosa maiorum suorum stirpe generatus est. Huius enim patres Chusi autem godolia. pauu amasia. attauu ezechia. et tale quidriga ipse velut extremus auriga compleuit. Nomen Sophonie alij specula alij arcanum domini transtulerunt. Siue igitur specula. siue absconditum domini interpretet utrumque prophete puenit. Dicit enim ad ezechielem. Filius speculatores te posui domui israel. Iste ergo propheta qui erat in specula et in sublimibus constitutus. et nouerat mysteria domini. filius erat Chusi qui interpretatur humilitas. Habebat quoque auum godoliaz: qui dicitur magnitudo domini. et pauu amasiam. qui et ipse vertit in sermone domini. et attauu ezechia qui sonat fortitudo domini. De fortitudine itaque domini natus est sermo domini: et de sermone domini nata est humilitas. ut cum puenerit aliis ad perfectum: dicat. quia non sum dignus vocari apud. Et illud in psalmis. Dne non est exaltatum cor meum neque elati sunt oculi mei. Josia regem iude cum septem Sophonias propheta inuenit deo pro oibus regibus iude placuisse bystoria quarti libri regum et secundi paralipomenon demonstrat. Josias simulacra que pater suus amos vel auus manasses in templo dei collocauerat deiecit comminuisse monstratur. In quibus etiam serpentem erentem a moysi factum cui errore inducit populus superstitioe idolorum detenta admiserat. Idem custodisse pasca: et intermissis temporibus multis solus celebrasse monstratur. Jos de propheta propheta temporibus memorati regis que puentura erat ostendens gentibus quidem lectione comprehensuris affuturum iudicium populo vero israel salutem et ciuitati hierosolymis restorationem tunc temporis tribuendam textu lectionis denunciant.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Sophonias speculatores et archanores dei cognitor: audit clamorem a porta piscium et euulatum a secunda: et stritiones a collibus. Indicit quoque ululatus habitatoribus pale. quia contumit ois populus chanaan. dispierunt uniuersi qui inuoluti erant argento.

Explicit argumentum. Incipit

Sophonias propheta.

De interitu hierusalem propter idola. et de interitu mundi propter peccata. de die iudicij. I

Verbum domini

quod factum est ad Sophoniam filium Chusi filij godolie filij amasie filij ezechie in diebus iosie filij amon regis iuda. Congregans congregabo oia a facie terre dicit dominus. congregans boiem et pecus. congregans volatilia celi et pisces maris. Et ruine impiorum erunt: et disperdam boies a facie terre dicit dominus. Et extendam manum meam super iudam et super oes habitates hierosolymis. et disperdam de loco hoc reliquias baal et noia edificiorum cum sacerdotibus et eos qui adorant super tecta militiam celi: et adorant et iurant in domino. et iurant in melchon. et qui auertuntur de post tergum domini. et qui non quaesierunt dominum nec inuestigauerunt eum. Sileste a facie domini dei. quia iuxta est dies domini. Quia praeparauit dominus hostiam. sanctificauit uocatos suos. et erit in die hostie domini uisitabo super principes et super filios regis. et super oes qui iduti sunt veste peregrina. Et uisitabo super oem qui arroganter ingreditur super limen in die illa qui complet domum domini dei sui iniquitate et dolo. Et erit in die illa dicit dominus uox clamoris a porta piscium. et ululatus a secunda et stritio magna a collibus. Ululate bitatores pale. Contumit ois populus chanaan. disperierunt oes inuoluti argento. Et erit in tempore illo scrutabor hierusalem in lucernis: et uisitabo super uiros defixos in fecibus suis: qui dicunt in cordibus suis. Non faciet bene dominus: et non faciet male. Et erit fortitudo eorum in direptionem et domus eorum in desertum. Et edificabunt domos et non habitabunt et plantabunt uineas: et non bibent uinum earum. Iuxta est dies domini magnus: iuxta est et uelox nimis. Uox diei domini amara tribulabit ibi fortis. Dies ire domini illa: dies tribulationis et angustie: dies calamitatis et miserie. dies tenebrarum et caliginis. dies nebulae et turbinis. des tibe et clausuris super ciuitates munitas et super angulos et cellos. Et tribulabo boies: et ambulabunt ut cecum: quia domino peccauerunt. Et effundet sanguis eorum sicut humum et corpa eorum sicut stercorea. Sed et argenti et aurum eorum si poterit liberare eos in die ire domini. In igne zeli eius deuorabit ois terra. qui summationem cum festinatione faciet cunctis habitantibus terram.

L. S. Prouocaf ad pniaz ut ira dei effugiat predicaf vastitas urbiu palestine: et redit iudeorum captiuitate babylonis vel destructioe moab et amalech. quia iudeis insultauerunt. de destructione et hyopum assyriorum et ninie ciuitatis per nabuchodonosor.

L. S. Prouocaf ad pniaz ut ira dei effugiat predicaf vastitas urbiu palestine: et redit iudeorum captiuitate babylonis vel destructioe moab et amalech. quia iudeis insultauerunt. de destructione et hyopum assyriorum et ninie ciuitatis per nabuchodonosor.

Cap. II

Aduenire congregam gens non amabilis usque pariat iussio et visio quasi puluerem transiente die. antequam ueniat super uos ira furoris domini: antequam ueniat super uos indignatio domini. Querite dominus oes mansueti fre. quia iudicium eius est opati. quare iustum. quare mansuetum. siquidem modo abscondamini in die furoris domini quia gaza destructa erit: et ascalon in desertum. Azotum in meridi die euulset et acharon eradicabit. Neque bitatis funiculum maris: gens perditorum. Verbum domini super uos chanaan terra philistinorum et disperdam te ita: ut non sit in bitator. Et erit funiculum maris reget pastorum et caule pecorum. Et erit funiculum eius qui remansit de domo iuda. Ibi pascentur in domibus ascalonis ad uesperam reget scet. quia uisitabit eos dominus de eorum et auertet captiuitatem eorum. An

B

E

Amos. v. c

D

Ezech. vii. e
i. iii. b

H

B

Prologus

E dicit opprobriū moab et blasphemias filiorum ammon q̄ exprobrauerūt pplō meo et magnificati sunt sup terminos eoz. Propterea vno ego dicit dñs exercitū deus israel. q̄ moab vt sodoma erit et filij amō quasi gomorra: siccitas spinarū et acerui salis: et desertū vsq̄ in eternū. Reliq̄e ppli mei diripiēt eos: residui gēt̄ mee possidebūt illos. hoc eis euenit p̄ supbia sua: q̄ blasphemauerūt et magnificati sūt sup pplm dñi exercitū. Horribilis dñs super eos: et attenuabit oēs deos terre. Et adorabunt eū viri de loco suo oēs insule gentiū. Et vos ethyopes: interfecit gladio meo eitis. Et erredet manū suā sup aq̄lonē et perdet assur. Et ponet speciosam in solitudinē et in inuētū: et quasi desertum. Et accubabūt in medio eius greges oēs bestie gēt̄: et onocrotalus et bericius in liminibus eius morabūtur. Uox cantantis in fenestra coruus in supliminari: qm̄ attenuabo robur eius. Hec est ciuitas gloriosa habitās in confidentia: q̄ dicebat in corde suo. Ego sum et extra me nō ē alia amplius. quomodo facta est in desertū: cubile bestie? Om̄s qui transit per eā sibilabit: et mouebit manum suam.

L. S. Increpat bīrlm de pctis suis: q̄ culpas suas et vindictas dei nō intellexerūt. ad vocem ppbetarū nō penituit. felicitatē ei⁹ admirabunt aduersarij sui. de resurrectione dñi et hūilitate fidelij arguit synagoga q̄ cōuersis gētibus nō ē cōuersa. q̄re cecabit nō exaltabit. sed reliquie saluabūtur: iubilet ecclesia: nō timeat q̄ dominus eam saluabit et letificabit. et auferet opprobriū eius.

Cap. III

A **U** puocatur et redēpta ciuitas columba. Nō audiuit vocē et nō suscepit disciplinā. In dño nō est confisa: ad deū suū nō appropinquauit. Principes eius in medio eius: q̄si leones rugietes. Iudices eius lupi vespere: nō relinquebāt in mane. Prophete ei⁹ vesani. viri infideles. Sacerdotes ei⁹ polluerūt scrip̄: iniuste egerūt cōtra legem. Dñs iust⁹ in medio eius nō faciet iniquitatem. Mane mane iudiciū suū dabit in luce: et nō abscedet. Nesciuit aut̄ iniquas cōfusionē. Disp̄didit gēt̄es et dissipati sunt anguli ear. Desertas fecit vias eoz: dū nō est q̄ transeat. Desolate sunt ciuitates eoz: nō remanēt viro neq̄ vllō habitatore. Dixi atq̄ timebis me. suscipies disciplinā. Et nō p̄bit habitaculū ei⁹. pp̄ oīa in qb⁹ visitauit eā. Uerūt̄ diluculo surgētes coruperunt om̄s cogitationes suas. Quapropt̄ expecta me dicit dñs in die resurrectionis mee in futurum q̄ iudiciū meū vt cōgregē gēt̄es. et colligaz regna. Et effundā sup eos indignationē meā oēs iram furoris mei. In igne est zelū mei deuorabis oīs terra. Quare reddā pplis labiū electū vt inuocēt oēs nomē dñi et fuit ei hūero vno.

B Ultra flumina ethyopie. inde supplices mei filij dispsoz meoz deserēt munus mibi. In die illa nō cōfunderis sup cūctis adinuetionib⁹ tuis q̄ bus p̄uaricata es in me. Quare tūc auferā de me

dio tui magniloquos supbie tue. et nō adificies exaltari apli⁹ in mōte sancto meo. Et derelinquā in medio tui pplm pauperē et egenū et sperabūt in noīe dñi. Reliquie isrl nō faciet iniquitatē nec loquetur mēdaciū: et nō inuentef i ore eoz lingua dolosa. Qm̄ ipsi pascens et accubabūt et nō erit qui exerceat. Lauda filia syon: iubila isrl. Letare et exalta in om̄i corde filia ierusalē. Abstulit dñs iudiciū tuū auertit inimicos tuos. Et isrl dñs in medio tui. non timebis malū vltra. In die illa dicetur bīrlm. Noli timere syon: nō dissoluant man⁹ tue. Dñs deus tuus in medio tui fortis: ipse saluabit. Gaudebit sup te in leticia. silebit in dilectōe tua: et exultabit sup te in laude. Nugas qui a lege recesserāt cōgregabo. q̄ ex te erant vt non vltra habeas sup eis opprobriū. Ecce ego interficiā om̄s qui affluerūt te in tpe illo: et saluabo claudicatē: et eā q̄ ciecta fuerat cōgregabo. Et ponam eos in laudē et in nomē in om̄i terra cōfusiōis eoz. in tempore illo quo adducā vos: et in tēpore quo cōgregabo vos. Dabo em̄ vos in nomē et in laudē oib⁹ pplis terre cū cōuertero captiuitatē vestrā corā oculis vestris dicit dñs.

Explicit Sophonias propheta.

Incipit plog⁹ in aggeū ppbetā.

Heremias ppbeta ob cām perijurij se debie regis: vt historia libri secundij Paralipomenō indicat. q̄ fidē pmissas nabuchodonosor regi chaldeorum nō seruauerat: populū israel refert cuz memorato rege ierusalē. expugnata bīrlm captiū in babilonē fuisse pductū. Et cū memorat⁹ popul⁹ multis t̄pib⁹ idolis seruido etiā effusione sanguinis innocētū se grauit impiasset volēs de⁹ generationē vniuersam eiusdē populij ob causas memoratas penit⁹ dep̄re. septuaginta āno rū captiuitatē eūdē pplm in regnū chaldeorum statuit sustinere. hac rōne vt cōpleto nūero ānoꝝ: nou⁹ pplis a memoratis pctis imunis ad renouationē bīrlm pueniret. Sexagesimo itaq̄ scōdo anno regno chaldeoz subuerso. qd̄ ad huc octo anni restabāt. ad regnandū. qd̄ etiā sexta visio danielis oñdit cū. ppter cām sacrilegij: qd̄ in eadē visione continet fuisse extinctū. dario qui medis impabat. vt septima visio danielis oñdit: memorat⁹ in regno successit. Eius p̄mo āno regni: vt decima visio danielis manifestat daniel supputatis ānis videns appropinquaret t̄ps reuersionis q̄ p bieremiā fuerat pmissa orās tā p se q̄ p populo eadē pmissione a deo postulabat impleri. cui per gabrielē archāgelū in eadē visione iurta p̄ces eiusdē vniuersa cōpleta esse. de⁹ dixit. Nā moriente supradicto dario rege medorum: et succedente in regno cyro rege persaz. pmissione dei completa per eūdem regez populūq̄ israel in ierusalē redūctū historia secundij libri paralipomenon: et initium esdre prophete confirmant. Eūq̄ a populo israel et a senioribus templū dei edificari cepisset. mortuo cyro rege ac regnate dario rege

perfarum q̄ memorato cyro successerat: vicine gentes ciuitatis hierl'm. vt idēz esdras refert restorationē templi et ciuitatis resistēdo impeditre ceperūt. Qua ratione deterrit' ppl'us israel: repationē supradicti templi dñi: necdū iuxta pmissōnē cōcessam esse credebat. Prop' quod in secundo āno regni memorati darij regis psax aggeus ppheta a deo missus ad zoro babel q̄ de tribu erat iuda: q̄ p̄tatem regni suscepurus erat et iesum filiū iosedech summus sacerdotē amonet: vt credant cōpleto numero annoz tps restauratiōis hierl'm aduenisse. hoc etiam addito: ne incredulitatē ppl'i vellēt imitari. de quo de' per eū dicit: Populus h̄ dicit. Nōdum venit temp' vt edificet dom' dei. Omnia aut̄ q̄ tertū hui' pphete tinent: reuerfionem ppl'i. edificatiōnē templi. renouatiōnē ciuitatis. obseruantiam sacerdotalē. et inītiuz regnoz gentium exteraz significant.

Explicit plogus. Incipit argumentum.

Agge' festiu' et letus: q̄ semiauit in lachrymis vt in gaudio meteret: de structū templū reedificat: deūq; patrem inducit loquentē. Adhuc vnū modicum est. et ego cōmouebo celum et terras mare et aridam: et mouebo om̄s gētes. et veniet et desideratus cūctis gentibus.

Explicit argumētū. Incipit aggeus ppha.

E. S. Agge' excitat pncipes et ppl'm ad edificatiōnē templi: et ppter dilatiōnē edificij dicit ppl'm affluentē nico medīs. zoro babel. et iesus filius iosedech inchoant opus.

¶ Anno secundo

darij regis in mēse sexto i die vna mēsis: factū est v̄bū dñi in manu aggei pphete ad zoro babel filiū salathiel ducē iuda: et ad iesum filiū iosedech

sacerdotē magnū dicēs. Hec ait dñs exercituum dicens. Populus iste dicit. Nōdū venit tps dom' dñi edificade. Et factum est v̄buz dñi in manu aggei pphete dicēs. Nūquid tps vob est: vt bitet' i domib' laqatis. et dom' ista deserta? Et nūc h̄ dicit dñs exercituum. Ponite corda vestra sup vias v̄ras. Seminaſtis multū: et intulistis parū. Comedistis: et nō estis satiati. Bibistis et nō estis inebriati. Operuistis vos. et nō estis calefacti. Et q̄ mercedes congregauit: misit eas in sacculū ptusum. Hec dicit dñs exercituum. Ponite corda v̄ra sup vias v̄ras. Ascēditē in montē: portate ligna et edificate domū. et acceptabilis mihi erit. et glificabor dicit dñs. Resperistis ad ampli' et ecce factū est minus. Et intulistis in domū et erusit au' illd. Quā ob cam dicit dñs exercituum. q̄ dom' mea deserta est. et vos festinaſtis vnusq; in domus suam. Prop' hoc sup vos phibiti sunt celi ne darent rorem. et terra phibita est ne daret germē suū

Et vocaui siccitatē sup terrā et sup mōtes et sup per triticum et sup vinum et sup oleū: et q̄cunq; p̄fert bium. et sup boies et super iumēta et sup omne laborē manuū. Et audiuit zoro babel filius salathiel. et iesus filius iosedech sacerdos magn' et om̄s reliq; ppl'i vocē dei sui: et verba aggei pphete sicut misit eū dñs de' eoz ad eos et timuit ois populus a facie dñi. Et dixit aggeus nūcius dñi de nūcijs dñi populo dicens. Ego vobiscū sum dicit dñs. Et suscitauit deus spm̄ zoro babel filij salathiel ducis iuda: et spm̄ iesu filij iosedech sacerdotis magni et spm̄ reliquoz de omi ppl'o. et ingressi sunt et faciebant opus in domo dñi exercituum dei sui.

E. S. Louertant pncipes et ppl's: et dei auxiliū eis pmittit: ppheta aduētus xpi ecclie maior q̄ synagoge ppter negligentia edificatiōni templi: dicit oia opa eoz polluta et fame: et plagas venisset et post cepto ope apparentib' signis vbertatē pmittit. d aduētū xpi et būlitiōne boīs pncipat' et p̄tatis. de regno eius: et q̄ ipse est signaculū oim saluandoz.

In die viceſima et q̄rta mēsis in sexto mēse in anno scdo darij regis in septimo mēse viceſima et p̄ma mēsis factū est v̄bū dñi in manu aggei pphete dicēs. Loq̄re ad zoro babel filiū salathiel ducem iuda: et ad iesum filiū iosedech sacerdotem magnū et ad reliquos ppl'i dicēs. Quis in vob est derelict' q̄ vidit domū istā in gloria sua p̄ma. Et qd vos videtis h̄c nūc. Nunqd̄ n̄ ita ē q̄si nō sit i oclis v̄ris? Et nūc confortare zoro babel dicit dñs. et confortare iesu filij iosedech sacerdos magne. et confortare ois ppl's terre dicit dñs exercituum. et facite qm̄ ego vobiscū suz dicit dñs exercituum. Verbum qd pepigi vobiscū cū egredierem̄ de terra egypti. et spiritus me' erit in medio v̄rm. Nolite timere q̄ h̄ dicit dñs exercituum. Adhuc vnū modicum est: et ego cōmouebo celum et terrā et mare aridas: et mouebo om̄s gentes: et veniet desiderat' cūctis gentib'. Et implebo domū istaz glia dicit dñs exercituum. Neū est argentū et meū ē aurum dicit dñs exercituum. Magna erit glia domus ista? nouissime plus q̄ p̄me dicit dñs exercituum. Et in loco isto dabo pacē: dicit dñs exercituum. In viceſima et q̄rta noni mēsis in āno secudo darij reg' factū est v̄bū dñi ad aggeū ppham dicēs. Hec dicit dñs deus exercituum. Introga sacerdotes legē: dicēs. Si tulerit hō carnem sc̄tificatā in oravestimēti sui. et tetigerit de summitate ei' panē aut pulmētū aut vinum aut oleū aut oēm cibū: nūqd̄ sc̄tificabit? Respondentes aut̄ sacerdotes dixerūt. Nō. Et dixit aggeus. Si tetigerit pollut' in aia et omibus his: nūqd̄ sc̄tificabit? Et r̄nderūt sacerdotes et dixerūt. Sc̄tificabit. Et r̄ndit aggeus et dixit. Sic ppl's iste et sic gēs ista aū facie meam dicit dñs. et sic oīne op' manuū eoz: et oia q̄ obtulerūt ibi: sc̄tificata erūt. Et nūc ponite corda v̄ra a die hac et sup: aūq; ponereſ lapis

bea. rrvij. d
mibec. vi. d

Heb. xij. g

super lapidē in tēplo dñi cū accederet ad acer-
nū viginti modioꝝ et fieret decē: et intraret ad
torcular et pmeretis quinquaginta lagenas et fie-
bāt viginti. Percussit vos v̄to v̄tē et aurugie
et grādie oia opa manū vestrarū: et nō fuit
in vobis q̄ reuertere ad me dicit dñs. Ponite
corda vestra et die ista. et in futurū a die vice-
si-
ma et quarta noni mēsis. a die q̄ fundamēta facta
sunt tēpli dñi ponite sup cor vestrū. Nūquid
iā semē in germine ē. Et ad huc vinea et ficus et
malogranatū et lignū oliue non floruit. Et die
ista bñdicā. et factū ē v̄bū dñi sc̄do ad aggeū in
vice-
si-
ma et quarta mēsis: dicens. Loq̄re ad zoꝝo-
babel ducē iuda dicens. ego mouebo celum pari-
ter et terrā. et subuertā solium regnoꝝ et oteram
fortitudinē regni gētū. et subuertā q̄drigam et
ascēsoꝝ eius: et descēdent eq̄ et ascensoꝝ eoz:
vir in gladio fratris sui. In die illa dicit dñs et
exercitū. assumā te zoꝝobabel fili salathiel fue-
me? dicit dñs. et ponā te q̄si signaculū. q̄ te ele-
gi dicit dñs exercituum.

Explicit Aggeus propheta. Incipit prologus
in zachariam prophetam.

Secundo āno darij regis medoz aggeū
et zachariā pphetasse: lectōes eorū dē
declarāt. S; hac de causa aggeus zachariā
in ordine pphetarū p̄lat⁹ esse
videt: q̄ eū duob⁹ mēsi-
bus vt p̄dictoz lectōes
ostēdit in ppheta p̄cessisse inuenit: et ad repa-
onē tēpli p̄cepto dei pplm animasse. vt esdras
refert: dicens. In secundo anno darij regis p̄sa-
rum pphetauerūt aggeus et zacharias fili⁹ ad-
do pphete super iudeos q̄ erant in iuda et b̄rlz
sup isrl in nomie dei sup eos. Tunc surrexerūt
zoꝝobabel filius salathiel et iesus fili⁹ iosedech
et p̄ncipes eius inchoauerūtq̄ edificare domū
dei q̄ est in b̄iērusalē. Quib⁹ cū adessent pphete
et exhortatōe sua adiuuerunt eos. Nā et pplm is-
rael ab imitātōne paternoꝝ delictoz. p suā am-
monitōnē idē ppheta cupiēs reuocare: verbis
lectione cōprehensiv⁹ vsus est. Uidi nocte et ec-
ce vir ascēderat sup equū rubeum et. Uidi pro-
pheta virum equo rubeo sedētē: et stantē in me-
dio myrteti vmbrosi. cui⁹ visionis hec solutio ē
Vir ascēdens equū rubeum: h; āgelus intelliga-
tur. tñ q̄ p̄dicti coloris equū cōscēdere vsus ē:
vindictā sanguinis in eā gentē significat affe-
rendā: q̄ pplm israel in captiuitatē redegerat.
Nā et esaias ppheta p ruborē vestimentoꝝ in-
ter gētes vindictā cū sanguine a deo p̄ferādaz
demōstrās: bis v̄bis vsus ē dicens. Quis ē iste
q̄ venit de edō tinctis vestib⁹ de bosra et c. Stā-
tē v̄o in medio myrteti vmbra-
tis: q̄ dicit lecti-
ciā p̄plo affuturā. p myrteti significatōnē vo-
luit designari. Eius ligni moyses in leuitico cū
faceret mentionē: ait. accipiet⁹ die p̄ma fruct⁹
ligni speciosi vt lecticiā ppli per bñ olētis ligni
et speciosi vmbra-
culus demonstraret. S; banc
visionē q̄ liberationē ppli et vindictā de aduer-
sariis affuturā demōstrat ob hoc noctu ppheta
se vidisse memorauit q̄ pplm israel in p̄ma li-

beratione de terra egypti. noctu discessisse con-
stabat. cui⁹ exēpli: q̄ p̄sens pplis aliquā p̄tes in-
se retinere videbat. liberatio eiusdē ac reditus
captiuitatis de terra chaldeozum per noctem
pphete est reuelata.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Zacharias memor dñi sui multiplex in
pphetia. Iesum cum vestib⁹ sordidissim⁹
stītū et lampadem oculoꝝ septē. cades
labiumq̄ aureuz cum toridē lucernis
quot ocul⁹ duas q̄ oliuas a sinistris lāpadis cer-
nit: et a dextris. et post equos rufos varios al-
bos. et dissipatas q̄drigas et effraim: et equuz
de b̄rlz paupem regē vaticinat et p̄dicat reges.
sedētes sup pullum filiū asini subingalis.

Explicit argumētū. Incipit zacharias ppha
C. S. Propheeta monet pplm reuersum vt re-
uertatur ad dñs. Ne p̄tēnat voces ppharū sicut
patres eoz q̄ puniti sunt. p̄mittit v̄sio saluato-
ris et apostoloꝝ typo equoꝝ: p̄missio liberatio-
nis iudeoz. de liberationē p̄solationis et mie. de
vindicta in aduersarios.

8 mense octauo

in anno sc̄do darij regis fas-
ctum ē v̄bū dñi ad zachariā
filiū barachie filij addo pro-
pheta. Frat⁹ est dñs sup pa-
tres vestros iracūdia. Et di-
ces ad eos. Hec dicit domi-
nus exercitū. Cōuertimini

ad me: ait dñs exercitū. Et p̄uertar ad vos di-
cit dñs exercitū. Ne sit⁹ sicut patres vestri ad
quos clamabāt pphete p̄ores dicētes. Hec di-
cit dñs exercitū. cōuertimini de v̄is vestris ma-
lis: et cogitatōib⁹ vestris pessimis. et non audie-
rūt neq̄ attēderūt ad me dicit dñs. Patres ve-
stri vbi sunt et pphete. Nūqd in sempiternum
viuēt. Verūtñ verba mea et legitima mea que
mādaui h̄is meis pphet. Nūqd nō cōprehen-
derūt patres vestros? Et cōuersi sunt et dixerūt.
Sicut cogitauit dñs exercitū facere nob̄ s̄m
vias nostras: et s̄m adinuētōnes nostras: fecit
nobis. In die vice-
si-
ma et quarta vndecim mēsis
sabbath in āno sc̄do darij: factū ē v̄bū dñi ad za-
chariā filiū barachie filij addo ppham dicens.
Uidi p nocte: et ecce vir ascēdens sup equū ru-
fum et ipse stabat in me myrteta q̄ erat in p̄fundo
et post eū eq̄ rufi varij et albi. Et dixi. Qui sunt
isti dñe mi. Et dixit ad me āgel⁹ dñi q̄ loq̄batur
in me. Ego ostēdā tibi q̄d sint hec. Et r̄ndit vir q̄
stabat in me myrteta et dixit. Isti sunt quos misit
dñs: vt pambulēt terrā. Et r̄nderūt āgelo dñi
q̄ stabat in me myrteta. et dixerūt. Perambulauim⁹
terrā: et ecce ois terra habitata et q̄escit. Et r̄ndit
āgelus dñi et dixit. Dñe exercitū vsq̄ quo tu nō
misereris b̄rlz. et v̄biū iuda quibus irat⁹ es
Iste iā sepruagesim⁹ ann⁹ est. Et r̄ndit dñs an-
gelo q̄ loq̄bat in me p̄ba bona p̄ba p̄solatoria.
Et dixit ad me āgel⁹ q̄ loq̄bat in me. Elama di-
cēs. Hec dicit dñs exercitū. Zelat⁹ sum b̄rlz

L. Esdre. v. a

Zach. i. b

Esai. lxiij. b

Leuit. xliij. b

I. v. i. a

D et syon zelo magno et ira magna ego irascor super gentes opulētas. q: ego iratus sum parū: ip si p̄o adiurauerūt in malū. Propterea bec dicit dñs. Reuertar ad hierusalē in misericordiis: et dom⁹ mea edificabit in ea: ait dñs exercituum et pp̄diculū extendet super hierusalē. Adhuc clama dices. Bec dicit dñs exercituum. Adhuc affluēt ciuitates mee bonis: et cōsolabit adhuc dñs syon et eliget adhuc hierusalē. Et leuauit oculos meos et vidi: et ecce quattuor cornua. Et dixit ad angelū q̄ loq̄batur in me. Quid sunt bec? et dixit ad me. Hec sunt cornua q̄ ventilauerūt iudā et isrl̄ et hierusalē. Et ostēdit mibi dñs quattuor fabros et dixit. Quid istiyeniūt facere. Qui ait dices. Hec sunt cornua q̄ ventilauerūt iudā p̄ singulos viros: et nemo eorū leuauit caput suū. Et venerunt isti deterrere ea: vt desiciant cornua gentium q̄ leuauerūt cornua super terrā iuda vt dispergerent ea.

Ca. I. Visio cadauerū. visio interiētis hierusalem in funiculo. et angeli nūciantis restorationes hierusalem. Reuocant dispersi ad syon sicut ad sedē pp̄riā. de aduētū xp̄i et p̄fectoz. suoz. exhortatō hierusalē restitute vt gaudeat.

Ca. II. Leuauit oculos meos et vidi: et ecce vir et in manu eius funicul⁹ mensoz et dixit: quo tu vadis? Et dixit ad me. Ut metiar hierusalem et videā q̄ta sit lōgitududo eius: et q̄ta sit latitudo ei⁹. Et ecce angelus q̄ loq̄batur in me egrediebatur et angelus egrediebatur in occursum ei⁹: et dixit ad eū. Surre loq̄re ad puerū istum dicens. Absq̄ muro habitabit hierusalem p̄e multitudine hominū et iumentoz in medio eius. Et ego ero ei ait dñs murus ignis in circuitu: et in gloria ero in medio eius. O. o. o. fugite de terra aquilonis dicit domin⁹. qm̄ in quattuor v̄tos celi dispersi vos: dicit dñs. O syon fuge q̄ habitas apud filiā babylo nis. q: bec dicit dñs exercituum. Post gl̄ias misit me ad gentes que spoliauerunt vos. Qui est n̄m tetigerit vos tangit pupillā oculi mei. Q: ecce ego leuo manū meaz super eos. et erunt p̄ de his qui seruebant sibi: et cognoscetis. q: dominus exercituum misit me. Lauda et letare filia syon. quia ecce egovēnio et habitabo in medio tui: ait dñs. Et applicabunt gētes m̄te ad dñm in die illa. et erunt mibi in populus. Et habitabo in medio tui: et scies: q: dñs exercituum misit me ad te. Et possidebit dominus iudam partem suam in terra sanctificata: et elegit adhuc hierusalem. Sileat omnis caro a facie domini. quia consurrexit de habitaculo sancto suo.

Ca. III. Accusatur iesus sacerdos de vxore alienigena: et ablatis vestibus sordidis: indutus mutatoris ire per vias domini iubetur. de laude super quem septem oculi: et celatura eius in typo christi.

Ca. III. Ostendit mibi dñs iesum sacerdotē magnum stantē coram angelo dñi: et satbā stabat a dextris eius vt aduer-

saretur ei. Et dixit dñs ad satbā. Increper dominus in te satban et increper dominus in te q̄ elegit hierusalem. Nunquid nō iste torris est erutus de igne. et iesus erat indutus vestibus sordidis: et stabat ante faciē angeli. Qui r̄ndit et ait ad eos qui stabant corā se dices. Auferte vestimenta sordida ab eo: et dixit ad eū. Ecce abstuli a te iniquitatem tuā: et indui te mutatoris. Et dixit. Pone te cydarim mundā super caput ei⁹. Et posuerunt cydarim super caput ei⁹ mundā et induerunt eum vestibus. et angelus dñi stabat et p̄testabatur angelus dñi iesus dices. Bec dicit dñs exercituum. Si in v̄is meis ambulaueris et custodiā meā custodieris: tu q̄ iudicab domū meā et custodies atria mea: et dabo tibi ambulātes de bis q̄ nūc assistūt. Audi iesus sacerdos magne tu et amici cui q̄ habitāt corā te: q: viri prendentes sunt. Ecce enim ego adducā frūm meū orientem. q: ecce lapis quē dedi coraz iesu. super lapidē vnū septem oculi sunt. et ecce ego celabo sculpturam ei⁹ ait dñs exercituum: et auferā iniquitatem terre illius in die vna. In die illa dicit dñs exercituum. vocabit vir amicum suum subter vineam et subter ficum.

Ca. III. De cadelabro in lucernis ei⁹. de mōte desolato et lapidē p̄mario et septē oculis et expositōe duaz oliuarū iuxta cadelabrum.

Ca. III. Reuersus est angelus q̄ loq̄batur in me et suscitauit me q̄si virū q̄ suscitaf de somno suo. Et dixit ad me. Quid tu vides. Et dixi. Vidi: et ecce cadelabrum aureū totū: ei lapas ei⁹ super caput ipsius: et septē lucernē ei⁹ super illud. et septē infusoria lucernis q̄ erāt super caput ei⁹. et due oliue super illud. vna a dextris lapadis. et vna a sinistris ei⁹. et r̄ndi: et ait ad angelū q̄ loq̄batur in me dicens. Quid sūt h̄ dñe mi? Et r̄ndit angelus q̄ loq̄batur in me: et dixit ad me. Nunquid nescis qd sūt h̄? Et dixi. Nō dñe mi. Et r̄ndit et ait ad me dices. Hoc est v̄bū dñi ad zorobabel dices. Non in exercitu nec in robore. sed et in spū meo dicit dñs exercituum. Quis tu mōs magne coraz zorobabel in planū? Et educet lapidē p̄mariū: et creq̄bit grām grē eius. Et sc̄m est v̄bū dñi ad me dicens. Man⁹ zorobabel fundauerunt domum istā. et man⁹ ei⁹ p̄ficient eā et scietis q: dñs exercituum misit me ad vos. Quis enim desperit dies puos. Et letabunt et videbūt lapidē stannē i māu zorobabel. Septē sunt isti oculi dñi q̄ discurrūt i vniuersaz terrā. et r̄ndi: et dixi ad eū. Quid sunt due oliue iste ad dexteram cadelabri et ad sinistrā ei⁹. Et r̄ndi secūdo et dixi ad eū. Quid sunt due sp̄ice oliuarū q̄ sūt iuxta duo rostra aurea in q̄bus sunt suffusoria et auro. Et ait ad me dices. Nunquid nescis qd sūt bec? Et dixi. Nō dñe mi. Et dixit. Isti sūt duo filij olei splendoris qui assistunt dominatorū vniuersę terre

Ca. V. De libro volante. de amp̄ora et mulieribus portantibus eam.

Ca. V.
O n̄

A
S. I. D. J. VI. A
J. III. D

E T conuersus sum et leuaui oculos meos et vidi: et ecce volumē volans. Et dixit ad me: Quid tu vides? Et dixi. Ecce ego video volumē volans. longitudo eius viginti cubitoꝝ. et latitudo eius decē cubitoꝝ. Et dixit ad me. Hec est maledictio quę egredietur super faciem ois terre: quia omnis fur sicut ibi scriptum est iudicabitur: et ois iurans et hoc sicut iudicabitur. Educā illud dicit dñs exercituum: et veniet et ad domū furis et ad domū iurantis in nomine meo mēdaci: et p̄morabit in medio domus eius: et p̄sumet eā et ligna eius et lapides eius. Et egressus est angelus quę loquebatur in me: et dixit ad me. Leua oculos tuos et vide. Quid est hoc quod egreditur? Et dixi. Quid naz est? Et ait. Hec est ap̄bora egrediens. Et dixit. Hic est oculus eorum in vniuersa terra. Et ecce talentū plūbi portabas: et ecce mulier vna sedens in medio amphore. Et dixit. Hec est impietas. Et p̄iecit eaz in medio amphore: et misit massam plūbeā in os eius. Et leuaui oculos meos et vidi: et ecce due mulieres egredientes: et spūs in alis earū. Et habebāt alas quasi alas mīlū: et leuaerūt amphorā in terrā et celū. Et dixi ad angelū quę loquebatur in me. Quo iste deferūt amphorā? Et dixit ad me. Ut edificet eis domū in terra sennaar: et stabiliatur et ponatur ibi super basem suam.

C. L. S. De mōtib⁹ ereis et quattuor quādrigis et equis earū pambulantib⁹ terraz. de coronis ponendis in capite iesu. de viro cui⁹ nomē est orisēs: et cursu gentiū ad edificandū templum. **C. L. A. VI**

A
S. I. D. J. II. A

E T conuersus sum et leuaui oculos meos et vidi: et ecce quattuor quādrige egredientes de medio duorum montiū: et montes: mōtes ereis. In quādriga p̄ma equi ruffi. in quādriga sc̄da equi nigri. in quādriga tertia equi albi. et in quādriga quarta equi varij et fortes. Et r̄ndi: et dixi ad angelū quę loquebatur in me. Quid sūt hec dñe mī? Et r̄ndit angel⁹ et ait ad me. Isti sūt quattuor venti celi quę egrediuntur ut stent corā dñatore ois terre. In quę erant equi nigri ingrediebant in terrā aq̄lonis. et albi egressi sūt post eos: et varij egressi sūt ad terrā austrī. Qui autē erāt robustissimi. exierunt et querebant ire et discurrere p̄ oēm terrā. Et dixit. Ite et p̄ambulate terrā. Et pambulaerūt terrā. Et vocauit me. et locutus est ad me dicens. Ecce quę egrediuntur in terrā aq̄lonis requiescere fecerūt sp̄m meū in terrā aq̄lonis. Et factū est vbi dñs dixit ad me: dicens. Sume a transmigratiōe ab oldai et a tobīa et ab idāsa: et venies tu in die illa et intra bis domū iosie filij sopbonie quę venerūt de babilone: et sumes aurū et argentū: et facies coronas et pones in capite iesu filij iosedech sacerdotis magni et loq̄ris ad eū dicens. Hec ait dñs exercituum dicens. Ecce vir orisēs nomē eius. Et subter eū orisēs et edificabit tēplū dño. et ipse erit et tēplum dño: ipse portabit gloriā et sedebit et dominabitur super solio suo. et erit sacerdos super solio suo. et consilium pacis erit inter illos duos. Et corone erunt belem et tobse et idāse

et ben filio sopbonie memoriale in tēplo domini. Et quę p̄cul sunt veniet et edificabūt in tēplo dñi: et scietis quia dñs exercituum misit me ad vos. Erīt autē h. si auditu audieritis vocē dñi dei v̄ri. **C. L. S.** Arguit ieiunia sine opib⁹ mīe: et p̄ p̄tēptu mandatorū dei. venisse dicit dīsp̄sionē et vaſtitatē isrl. et ex mīa dei pplm reuocans. **VII**

E T factū est in anno quarto darij regis factū est verbū dñi ad zachariā in quarta mensis noni quę est casseu. Et miserit ad domū dei sarasar et rogomelech et viri quę erāt cū eis ad p̄dicandū faciē dñi: ut dicerēt sacerdotib⁹ dom⁹ dñi exercituum et p̄betis loquētes. Nunquid flendū est mībi in quinto mense: vel sanctificare me debeo sicut feci s̄a multis annis? Et factū est verbū dñi exercituum ad me dicens. Loquere ad oēm pplm terre et ad sacerdotes: dicens. Eū ieiunaretis et plāgeretis in quinto et septimo p̄ vos septuaginta annos nunquid ieiuniū ieiunastis mībi? Et cū comedistis et bibistis. nunquid nō vobis comedistis et vobismet ipsis bibistis? Nunquid nō hec sūt v̄ba mea quę locutus est dñs in manu p̄phetarū p̄orum: cum adhuc bierlm habitaretur et esset opulēta: et ip̄a et v̄bes in circuitu eius: et ad austrū et in campestribus habitaretur. Et factū est verbū dñi ad zachariā: dicens. Hec ait dñs exercituum dicens. Iudicium verū iudicate: et miam et miseratiōes facite vnusquisq̄ cū fratre suo. Et viduā et pupillū et aduenā et pauperē nolite calūniari. et malum viri fratri suo nō cogitet in corde suo. Et noluerunt attendere et auerterūt scapulā recedētes: et aures suas aggrauauerūt ne audirēt: et cor suū posuerūt ut adamantē ne audirēt legē et verba quę misit dñs exercituum in sp̄u suo sc̄to p̄ manū p̄betarū p̄orum. Et facta est indignatio magna a dño exercituum. Et factum est sicut locutus sum et nō audierūt: sic clamabūt et non et audiat dicit dñs exercituum. Et disperſi eos p̄ oīa regna que nesciunt. et terra desolata est ab eis: eo quod nō esset transiens et reuertens: et posuerunt terram desiderabilem in desertum.

C. L. S. Confortatur ppl̄s in ore tēpli. quia labor suus p̄ior fuit sterilis: sed nūc erit merces. et docetur ppl̄s facere iudiciū et puocaf ad ieiunium. p̄betat de cursu gentiū ad fidē de simbra viri. iudei a decē gētib⁹ apprehensa. **VIII**

E T factū est verbum dñi exercituum dicens. Hec dicit dñs exercituum. Zelatus sum syon zelo magno et indignatiōe magna zelatus sum eā. Hec dicit dominus exercituum. Reuerſus sum ad syon: et habitabo in medio bierlm. Et vocabit bierlm ciuitas veritatis: et mons dñi exercituum: mōs sanctificatus. Hec dicit dñs exercituum. Adhuc habitabunt senes et an̄ in plateis bierusalem et viri baculus in manu eius p̄ multitudinē dierū. Et platee ciuitatis complebuntur infantibus et puellis ludentibus in plateis eius. Hec dicit dominus exercituum. Si videbitur difficile in oculis reliquiarum populi huius in diebus illis

nis: nunquid in oculis meis difficile erit: dicit
 dñs exercituum. Hec dicit dñs exercituum. Ecce
 ego saluabo pplm meū de terra orientis et de
 terra occasus solis. et adducā eos: et habitabunt
 in medio hierlm. et erunt mihi in pplm. et ego
 ero eis in deus in veritate et in iusticia. Hec dicit
 dñs exercituum. Eofortent manus v're q̄ auditis
 in his diebus simones istos p os pphetay. in
 die quo fundata est dom' dñi exercituum vt tē
 plum edificaret. Si q̄dem añ dies illos mer
 ces hoim nō erat: nec merces iumentoz erat ne
 q̄ introeūti neq̄ exeūti erat par pre tribula
 tione: et dimisi om̄s hoies vnūquēq̄ p̄ primū
 suum. Nūc autē nō iuxta dies priores ego faciā
 reliquīs ppli bui' dicit dñs exercituum. s; semē
 pacis erit. Vineā dabit fructū suū: et terra dā
 bit germē suū. Et celī dabunt rosē suū: et possi
 dere faciā reliq̄s ppli bui' vniuersa h. Et erit:
 sicut eratis maledictio in gētib' dom' iuda et
 domus israel: sic saluabo vos et eritis bñdictio
 Nolite timere. Eofortent man' v're q̄ h dicit
 dñs exercituum. Sicut cogitauī vt affigerē vos
 cum ad iracūdiā p̄uocassent p̄res v'ri me dicit
 dñs: et nō sum misert': sic p̄uersus cogitauī in
 dieb' istis vt bñfaciam domui iuda et hierlm
 Nolite timere. Hec sunt ergo v'ba q̄ facietis.
 Loq̄mini v'ritatē vnusq̄sq̄ cū primo suo. Veri
 tatem et iudiciū pacē iudicate in portis v'ris. et
 vnusq̄sq̄ malū p̄ amicu suū ne cogitetis i cor
 dib' v'ris et iuramētū mēdat ne diligat. Quia
 om̄i h sunt q̄ odi dicit dñs. Et factū est v'bu dñi
 exercituum ad me dicēs. Hec dicit dñs exercitu
 um. Ieiuniū q̄rti: et ieiuniū q̄nti: et ieiuniū sep
 timi et ieiuniū decimi erit domus iude in gau
 diū et in leticiā: et in solēnitates p̄claras. Veri
 tatem tm̄ et pacē diligite. Hec dicit dñs exerci
 tum. Usq̄q̄ veniāt ppli et habitent in ciuitatib'
 mult' et vadāt hitatores vn' ad alter' dicētes.
 Eamus et dep̄cemur faciē dñi: et q̄ram' dñs ex
 ercituū. Uadā etiā ego. Et veniēt ppli mult' et
 gentes robuste ad q̄rendū dñm exercituum
 in hierlm: et dep̄candā faciē dñi. Hec dicit do
 min' exercituum. In diebus illis in q̄bus app̄
 bendēt decem hoies et oib' linguis gentiū et
 app̄bendēt fimbriā viri iudei dicētes ibim' vo
 biscum. Audiuimus em̄ qm̄ d e' vobiscum est.

C. L. S. De vocatōe gētū quaz scia destruet
 spes cōfundetur. supbia humiliabit. et sic eccle
 sia cōstruetur et munitur i aduētū dñi i die ra
 mis palmar. de passione ei'. et liberatione san
 ctōz de inferno. de p̄fusione hereticōz et philoso
 phoz. et de victoria iudeoz p̄tra gētes. Ca. IX

Omnis verbi dñi i terra adrach et dā
 masci requiescit ei': q̄ dñs ē ocul' ho
 minis et oim tribuū isrl'. Emath q̄
 in terminis eius et tyrus et sydon.
 Assumpserūt q̄ppe sibi sapiam valde. Et edifi
 cauit tyrus munitiōē suā. et coaceruauit argē
 tū quasi bñmū: et aux vt lutū plateaz. Ecce dñs
 possidebit eā: et p̄cutiet in mari fortitudinē ei'

et hec igni deuorabitur. Videbit ascalon et ties
 bit: et Gaza et dolebit nimis: et accharon: qm̄ p̄fu
 sa est spes eius. Et p̄bit rex de Gaza et ascalon
 nō habitabitur. Et sedebit sepatōz i azoto: et dī
 sperdā supbiā philistinōz. Et auferā sanguinez
 ei' de ore ei'. et abominatiōēs ei' de medio den
 tiū ei'. Et relinq̄tur etiā ipse dō nostro et erit q̄si
 dur in iuda: et accharon q̄si biebuseus. Et circū
 dabo domū meā ex his q̄ militāt mihi euntes
 et reuertētes: et nō trāsibit super eos vltra eta
 ctōz. q̄ nūc vidī i oculis meis. Erulta satis filia
 syon. iubilā filia brlm. Ecce rex tu' veniet tibi
 iustus saluator: ipse paup' et ascēdēs sup asinā et
 sup pullū filiū asine. Et dispdā q̄drigā et effrai
 et equū de hierlm et dissipabit arc' belli. Et loq̄
 tur pacē gētib' et p̄tās ei' a mari vsq̄ ad mare
 et a flumib' vsq̄ ad fines terre Tu q̄ in sāguie
 testamēti tui emisisti victos tuos d lacu in quo
 nō ē aqua. cōuertimī ad munitiōē vincitī spei
 Hodie q̄ annūciās dupplicia reddāz tibi. qm̄
 extēdī mihi iudā q̄si arcū: impleuit effraim. Et sus
 citabo filios tuos syon sup filios tuos greciez
 ponā te q̄i gladiū fortitū et dñs de' sup eos vide
 bitur et erit vt fulgur iaculū eius Et dñs de'
 in tuba canet. et vadet in turbie austrī. Dñs ex
 ercituū p̄teget eos: et deuorabūt et subiciēt las
 pidib' fūde. Et bibētes iebriabūt q̄si a vino et
 replebūt vt p̄biale. et q̄i cornua altar'. Et salua
 bit eos dñs de' eoz i die illa vt gregez ppli sui
 q̄ lapides sancti eleuabunt sup terram eius.
 Quid em̄ bonuz eius est. et quid pulchrū eius
 nisi frumentum electorum: et vinuz germian s
 virgines.

C. L. S. Noues ppl's petere doctrinā v'ritatis
 q̄ seducti mēdacio captiuati sunt. p̄mittit eis
 liberatio: reuersio congregatio in vnum gregē
 et inimicōz suozum. liberatio. Ca. X

Petite a dño pluiā in tpe serotino
 et dñs faciet nives et pluiā imbris
 et dabit eis singulis herbā in agro
 Quia simulacra locuta sunt inutile
 et diuini viderūt mendaciū et somnatores los
 cuti sunt frustra: et vane cōsolabant. Adcirco
 adducti sunt quasi grex affligētur q̄ nō est eis
 pastor. Sup pastores iratus ē furoz me': et sup
 bircos visitabo Quia visitauit dñs exercituum
 gregē suū domū iuda: et posuit eos q̄i equū glo
 rie sue in bello Ex ipso āgulus: et ex ipso parill'
 et ipso arc' plij. et ex ipso egrediet ois exactor si
 mul. Et erūt quasi fortes p̄culcātes lutū viāz i
 p̄elio. Et bellabūt q̄ dñs cū eis. et cōfudentur
 ascēsores equoz. Et p̄fortabo domū iuda. et do
 mū ioseph saluabo. Et p̄uertā eos q̄ miserebor
 eoz terūt sicut fuerūt qm̄ nō p̄cecerā eos. Ego
 em̄ dñs de' eoz et audia eos. Et erūt q̄si fortes
 effrai et letabit cor eoz q̄i a vino. Et filij eoz vi
 debūt et letabūtur: et exultabit cor eoz in domi
 no. Sibilabo eis. et congregabo illos: q̄ redemf
 eos. Et multiplicabo eos sicut ante fuerāt mul
 tiplicati: et seminabo eos i populis. Et de lōge
 recordabūtur mei. et viuēt cū filiis suis et reuer
 ſi

B

 E
 Esate. lxx. d
 Datb. xxi. s

B

B

B

E

B tenf. Et reducā eos de terra egypti: et de assyrijs cōgregabo eos. Et ad terram galaad et libani adducā eos. et nō inueniet eis locus. Et tranfiet in maris freto: et percutiet in mari fluctus et confundent omnia profunda fluminis. Et humiliabitur supbia assur: et sceptrū egypti recedet. Confortabo eos in domino: et in nomine eius ambulabunt dicit dominus.

C. L. S. Prophetas planctus de destructione templi per romanos. et quod non parceret populo cui pastores non parcebant sed occidebant et non corripiebant de duabus virgibus in figura iudeorum et gentium de percussione gentium a correptione iudeorum. et de anticristo pastore.

Ca. XI

Aperi libane portas tuas: et comedet ignis cedros tuas. Ulula abies quia cecidit ceder: quoniam magnifici vastati sunt. Ululate quercus basan quoniam succisus est sale munitus. Uox ululat pastores: quia vastata est magnificentia eorum. Uox rugit leonum: quoniam vastata est superbia iordanis. Hec dicit dominus deus meus. Pasce pecora occisionis que qui possiderant occidebant et non dolebant: et vendebant ea: dicentes. Benedictus dominus diuites facti sumus. Et pastores eorum non parcebant eis: et ego non parcam ultra super habitantes terram dicit dominus. Ecce ego tradam boves unumquemque in manu primi sui. et in manu regis sui: et concident terram et non erunt de manu eorum et pasca pecus occisionis propter hoc o pauperes gregum. Et assumpsi mihi duas virgas: unam vocavi decorum: et alteram vocavi funiculum: et paui gregem. Et succidi tres pastores in mense uno: et contracta est anima mea in eis. Siquidem et anima eorum variavit in me. Et dixi.

Utere. xv. a Non pascam vos. Quod moris moris. et quod succidit succidat. et reliqui deuorent unumquemque carnem primi sui. Et tuli virgam meam que vocabatur decus et abscidi eam: ut irritum facerem sedus meum quod percussi cum omnibus populis et in irritum deductum est in die illa. Et cognouerunt sic pauperes gregis que custodiunt mihi quod uerbum domini est. Et dixit ad eos. Si bonum est in oculis uestris afferte mercedem meam: et si non quiescite.

mat. xxvii. a Et appenderunt mercedem meam triginta argenteos. Et dixit dominus ad me. Projice illud ad statuarium. Decorum precium quo appreciatus sum ab eis et tuli triginta argenteos: et proieci illos in domo domini ad statuarium. Et percidi virgam meam secundam quam appellabam funiculus ut dissoluerem germanitatem in iudam et israhel. Et dixit dominus ad me. Adhuc sume tibi uasa pastoris stulti. Ecce ego suscitabo pastorem in terra qui derelicta non uisitabit: dispersum non queret et contritum non sanabit. et id quod stat non enutriet et carnes pinguis comedit et unguulas eorum dissoluet. O pastor et idolum: dereliquens grege. Gladius super brachium eius: et super oculum dextrum eius. Brachium eius ariditate siccabitur: et oculus dexter eius tenebre scens obscurabitur.

C. L. S. De obsidione hierusalem et populis inebriandis in persecutione eius et lacerandis et percutiendis. De misericordia dei super hierusalem cuius duces sicut ignis vastabunt hostes suos et dominus preget et promouebit habitatores eius de effusione spiritus sancti et plactu iudeorum pro uoce christi.

Ca. XII

Omnis uerbi domini super israhel. Dixit dominus extendens celum et fundens terram: et fingens spiritum hominis in eo. Ecce ego ponam hierusalem super liminas

re crapule omnibus populis in circuitu: sed et iuda erit in obsidione contra hierusalem. Et erit in die illa ponam hierusalem lapidem oneris cunctis populis. Omnes qui leuabunt eum percussione lacerabunt et colligent aduersus eam omnia regna terre. In die illa dicit dominus: percutiam omnem equum in stuporem et ascensorem eius in amentiam. Et super domum iuda aperiam oculos meos: et omnes equi populorum percussione cecitate. Et dicent duces iuda in corde suo: confortent mihi habitatores hierusalem in domino exercituum deo eorum. In die illa ponam duces iuda sicut caminum ignis in lignis: et sicut facem ignis in feno: et deuorabunt ad dexteram et ad sinistram omnes populos in circuitu. Et habitabit hierusalem rursus in loco suo in hierusalem: et saluabit dominus tabernacula iuda sicut in principio: ut non magnifice gloriatur dominus dauid: et gloria habitantium hierusalem contra iudam. In die illa preget dominus habitatores hierusalem. Et erit qui offenderit ex eis in die illa quasi dauid: et domus dauid quasi dei: sicut angelus domini in conspectu eius. Et erit in die illa queram conterere omnes gentes que ueniunt contra hierusalem et effundam super domum dauid et super habitatores hierusalem spiritum gratie et precium. Et aspicient ad me quem confiterunt et plangent eum planctu quasi super unigenitum: et dolebunt super eum ut doleri solet in morte primogeniti. In die illa magnus erit planctus in hierusalem sicut planctus ad remon in capite Sagedon. Et plangent terre familie et familie seorsum. Familie domus dauid seorsum et mulieres eorum seorsum. Familie domus natban seorsum. et mulieres eorum seorsum. Familie domus leui seorsum: et mulieres eorum seorsum. Familie semei seorsum: et mulieres eorum seorsum. Omnes familie relique: familie et familie seorsum: et mulieres eorum seorsum.

C. L. S. De fonte baptismi. de destructione idolorum de pseudo prophetis et totius mendacii. de passione christi. de probatione tertie partis. scilicet christianorum peccatis iudeis et gentibus in infidelitate sua permanentibus.

Ca. XIII

In die illa erit fons patens domus dauid et habitantibus hierusalem: in ablutionem peccatorum et menstruate. Et erit in die illa dicit dominus exercituum. dissipata noia idolorum de terra: et non memorabunt ultra. Et pseudo prophetas et spiritum imundum auferam de terra. Et erit cum prophetauerit quispiam ultra. dicet ei pater eius et mater eius qui genuerunt eum. Non uives quia mendacium locutus es in nomine domini. Et configet eum

E pater eius et mater eius et genitores eius cum prophetis
 uerit. Et erit in die illa confundentur prophete unusquisque
 et visione sua cum prophetauerint: nec opientur
 pallio saccino ut mentiantur. Sed dicet: non sum propheta.
 Homo agricola ego sum. quasi ad amorem
 pluri meum ab adolescentia mea. Et dicet ei. Quid
 sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicit
 his plagas sum in domo eorum quae diligebant me.
 Framea suscitare super pastorem meum: et super virum
 coherentem mihi dicit dominus exercituum. Percute
 pastorem et dispergentur oves. Et conuertam manum
 meam ad pueros. Et erunt in omni terra dicit dominus.
 partes due in ea dispergentur et deficiet. et tertia
 pars relinquetur in ea. Et ducam tertia parte per
 ignem. et uiam eos sicut uentur argentum: et probabo
 eos sicut probat aurum. Ipse uocabitur nomen meum
 et ego exaudiam eum. Et dicam populus meus es:
 et ipse dicet dominus deus meus.

E. S. De destructione hierusalem pro nece christi
 scissione populo sub typo motus oliuarum. de die
 iudicii et aduentu christi et latitudine ecclesie. de pla
 gis hostium hierusalem. de plagis non faciendum scenopha
 gia: quia lebetes uertentur in probolas et non erit
 mercator in ecclesia. **Ca. XIII**

Ecce dies domini uentus dicit dominus: et diuisi
 dentur spolia tua in medio tui. Et con
 gregabo omnes gentes ad hierusalem in pro
 phetiam et capietur ciuitas: et vastabuntur
 domus: et mulieres uiolabuntur. Et egredietur me
 dia pars ciuitatis in captiuitatem et reliquum popu
 li non auferet ex urbe. Et egredietur dominus et probabitur
 contra gentes illas sicut probat est in die cer
 tamini. Et stabunt pedes eius in die illa super
 motum oliuarum qui est contra hierusalem ad orientem.
 Et scindet motus oliuarum ex media parte sua ad ori
 entem et ad occidentem praeupto gradus ualde. Et se
 parabit medium motus ad aquilonem: et medium eius
 ad meridiem. Et fugietis ad uallam motuum eorum: quasi
 coniungetur uallis motuum usque ad primum. Et fu
 gietis sicut fugistis a facie terremotus in diebus
 ioseph regis iuda. Et ueniet dominus deus meus
 omnesque sancti cum eo. Et erit in die illa non erit
 lux. sed frigus et gelu. Et erit dies una que no
 ta est domino. non dies neque nocte. et in tempo
 re uesperis erit lux. Et erit in die illa eribunt aquae
 uiae de hierusalem. Medium earum ad mare
 orientale: et medium earum ad mare nouissimum.
 In estate et in hyeme erunt et erit dominus
 rex super omnem terram. In die illa erit domi
 nus unus. et erit nomen eius unum. Et reuertetur
 omnis terra usque ad desertum. de colle remmō ad
 austrum hierusalem. Et exaltabitur et habitabitur in
 loco suo a porta beniamin usque ad locum por
 te prioris. et usque ad portam angulorum: et a tur
 re ananebel usque ad torcularia regis. Et habita
 bunt in ea: et anathema non erit amplius.
 Sed sedebit hierusalem securam et hec erit pla
 ga qua percussit dominus omnes gentes que
 pugnaverunt aduersus hierusalem. Tabescet ca
 ro uisusque stantis super pedes suos et oculo
 eius contabescet in foraminibus suis. et lingua eorum

contabescet in ore suo. In die illa erit tumultus
 domini magnus in eis. et appropinquabit uir manum primi
 sui: et proferet manum eius super manum primi sui. Sed
 et iudas pugnabit aduersus hierusalem. et congrega
 bunt diuitie omnium gentium in circuitu: aurum et argen
 tum et uestes multe saty. Et sic erit ruina equorum
 muli et camelis et asini et omnium sumentorum que fuerint
 in castris illis sicut ruina hierusalem. Et omnes qui reliqui fue
 rint de uniuersis gentibus que uenerunt in hierusalem.
 ascendent ab anno in annum ut adorent regem dominum
 exercituum. et celebrent festiuitatem tabernaculorum
 Et erit qui non ascenderit de familiis tre ad hieru
 rusalem ut adoret regem dominum exercituum. non erit
 super eos imber. Quod et si familia egypti si ascen
 derit et non uenerit. nec super eos erit. Sed erit
 ruina que percussit dominus omnes gentes que non ascende
 rint ad celebrandam festiuitatem tabernaculorum.
 Hoc erit portum egypti et hoc portum omnium gentium
 que non ascenderit ad celebrandam festiuitatem taberna
 culorum. In die illa erit quod super frenum equi est scriptum
 domino. et erunt lebetes in domo domini quasi probale co
 ram altari. Et erit omnis lebes in hierusalem et in iuda
 sacrificatus domino exercituum. Et uenient omnes
 immolantes et sument ex eis: et coquentur in eis. Et non
 erit mercator ultra in domo domini exercituum
 in die illo.

**Explicit Zacharias propheta. Incipit pro
 logus in Malachiam prophetam.**

Deus per moysen populo israel preceperat
 sacerdotes tabernaculi sui omni cor
 pali uicio liberos. hostias omni uicio
 uacuas sibi offerre. Quibus legem suam
 ad regendum populum ob hoc dederat ut per sacrifici
 orum oblationem internuncii dei et hominum facti: po
 pulum preceptis celestibus facerent obedire. Unum sa
 cerdotes angelos dei esse. hoc in loco scriptura te
 statur. Sed quia tanti muneris gratiam contemneres. super
 dicitur populus ac sacerdotes sacrificia uicio detur
 pata. ipsi criminibus atque impietatibus maculati deo
 offerre ceperunt. In malachiam prophetam deus po
 pulum suum israel increpans ait. Dilexi uos dicit do
 minus. Et diristis. In quo dilexisti nos. Nonne fra
 ter erat esau iacob dicit dominus. et dilexi iacobe.
 esau autem odio habui. Esau autem fratrem iacob non
 iniquum aut spontanea uoluntate odio habitum a deo.
 uel sine meriti gratia iacob dilectum manifestum
 est. cum sine conscientia sua esau quidem effusionem frater
 ni sanguinis concupiscere. iacob autem in sui cognis
 tione obseruandam legem desiderare cognosceret.
 Lutus rei gratia: super dicto usus est exemplo dices
 Dilexi iacob esau autem odio habui. Quamuis ex
 opibus memoratorum. quorum liber genesios me
 minit. in quo unusquisque eorum futurus erat pro
 fito manifeste ostendit ut scriptum est. Reuerunt
 pueri: et erat esau homo agrestis sciens uenari: iac
 ob autem homo simplex manens in tabernaculo.
 Nam reliqua que electione comprehensa sunt
 preuaricationem populi in obseruandis sacri
 ficiis dei: increpationemque in eundem quod deos alie
 nos coluerunt: significant.

Q. iij

D
 s. co.

Leuit. xxi. a
 ibidem. xxi. a

Malac. ij. b

Malach. i. a

Ibidem. a

Gen. xxi. d

mal. xvi. c
 mal. xxi. c
 D

E

mal. xvi. c

B

E

i. co.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Malach. i. c.

Malachias apert et in fine oim ppbetaru dicit de abiectioe israel et vocatio ne gentiu. No est mibi aut voluntas in vobis dicit dñs exercituu et munus no suscipia de manu vestra. Ab ortu em solis vsq ad occasum magnu est nome meum in gentibus et in omni loco sacrificatur: et offertur no mini meo oblatio munda.

Explicit argumentum.

Incipit Malachias ppba.

L. S. De electione iacob et reprobatoe esau. increpat dñs q no honor ei exhibet sicut patri nec timor sicut dño. sed offert ei panis pollutus et hostia immunda. non seruitur ei gratis. et maledidit offerentem dolose.

Cap. I

B

Mus verbi domini ad isrl in manu malachie ppbere. Dilectivos dicit dñs. Et dixistis. In quo dilexisti nos. Nonne frater erat esau iacob dicit dñs. Et dilexi iacob. esau autem odio habui. Et posui seyr motes eius in solitudines: et hereditatem

Roma. i. c.

ei in dracones deserti. q si dixerit idumea: destructi sumus: sed reuertentes edificabimur q destructa sunt. hec dicit dñs exercituu. Isti edificabunt. et ego destruam. Et vocabuntur termini ipse ratis: et pplis cui iratus est dñs vsq in eternu. Et oculi vestri videbunt: et vos dicetis. Magnificetur dñs sup terminu isrl. Filius honorat patrem et suus dñm suu. Si ergo pater ego sum: vbi est honor meus. et si dñs ego sum: vbi est timor meus dicit dñs exercituu ad vos. o sacerdotes q despicitis nome meum: et dixistis. in quo desperim nome tuum. Offertur sup altare meum panis pollutus. Et dicitur. In quo polluimur te. In eo q dicitis: mensa dñi despecta est. Si offeratur cecum ad imoladu: none malu est. Et si offeratur claudum et languidu: none malu est. Offer illud duci tuo si placuerit ei: aut si suscepit facie tua dicit dñs exercituu. Et nuc deprecamini vultus dei vt misereatur vestri: de manu em vestra factu est b si quo mo suscipiet facies vestras dicit dñs exercituu. Quis in vobis q claudat ostia: et incendat altare meum gratuito. No est mibi voluntas in vob dicit dñs exercituu et munus no suscipias de manu vestra. Ab ortu em solis vsq ad occasum magnu est nome meum in gentibus: et in oi loco sacrificatur et offertur nomi meo oblatio munda. q magnu est nome meum in gentibus dicit dñs exercituu. Et vos polluistis illud in eo q dicitis mensa dñi contaminata est: et qd supponit contemptibile est cu igne q illud deuorat. Et dixistis. Ecce de labore. Et erufflastis illud dicit dñs exercituu. Et intulistis de rapinis claudu et languidum et intulistis munus. Nunquid suscipia illud de manu vestra dicit dñs exercituu. Maledictus dolosus

J. ij. c.

Ps. xlix. et

Ps. cxij.

D

Amos. v. f

sus q bz in grege suo masculu: et votu faciens immolat debile dño. Qd rex magnus ego dicit dñs exercituu: et nome meum horribile in gentibus

L. S. Sacerdotes reuocat ad pñiam: et no letibus cominat. comemorat pactu et officium eorum: trasgressionem et pena p acceptione psonar. De trasgressionem ppli accipientes vxores alienis genas eiectas. eiectis antiquos de federe nuptiaru. et inseparabilitate matrimoniali. et libello repudij. de bis q laborare dñs fecerunt. Ca. II

Et nuc ad vos madatur hoc o sacerdotibus. Si nolueritis audire: et si nolueritis ponere sup cor vt detis gliam nomi meo ait dñs exercituu. mittam in vos egestate et maledicam bndictionibus vestris: et maledicam illis qm no posuistis super cor. Ecce ego pñcia vobis brachiū: et dispoga sup vultu vestru stercus solenitatu vestraru: et assumet vos secum. Et scietis q: misi ad vos madatu istud: vt esset pactu meum cu leui: dicit dñs exercituu. Pactum meum fuit cu eo vite et pacis: et dedi ei timore et timuit me: et a facie nois mei pauebat. Veritatis fuit in ore eius: et iniquitas no est inueta in labijs eius. In pace et in eqtate ambulauit mecu: et multos auertit ab iniquitate. Labia em sacerdotis custodiunt sciam: et lege reqrent et ore eorum: q angelus dñi exercituu est. Vos autem recessistis de via: et scaldastis plurimos in lege. Arritu fecistis pactu leui dicit dñs exercituus. Propter qd et ego dedi vos contempribiles et buimiles oib pplis: sicut no seruastis vias meas: et accepistis facie in lege. Nunquid no pater vnus oim nostru: Nunquid no deus vnus creauit nos. Quare ergo despicit vnusquisq vestru fratrem suum: violans pactu patrum nostrorum. Transgressus est iuda: et abominatio facta est in israel et in ierusalē: q contaminauit iudas sanctificatoes dñi quā dilexit: et habuit filia dei alieni. Disperdet dñs viru qui fecerit hoc: magistrū et discipulum de tabernaculo iacob: et offerentem munus domi no exercituu. Et hoc rursum fecistis. Opiebaris lachrymis altare dñi fletu et mugitu: ita vt non respiciam vltra ad sacrificiu nec accipiam placabile qd de manu vestra. Et dixistis. Quā ob causam: dñs testificatus est inter te et vxore pubertatis tue: quā tu desperasti. Et hec princeps tua et vxor federis tui. None vnus fecit: et residuum spūs eius est. Et qd vnus qrit nisi semen dei. Custodite ergo spm vestru: et vxore adulescentie tue nolite despiciere. Eū odio habueris eā dimitte: dicit dñs deus isrl. Operiet autem iniquitas vestri metū eius dicit dñs exercituu. Custodite spm vestru: et nolite despiciere. Laborare fecistis dominu in sermonibus vestris. Et dixistis. In quo eū fecim laborare. In eo qd dicitis. Quis q facit malu bonus est in conspectu dñi: et tales ei placet. Aut certe vbi est deus iudicij.

L. S. De angelo qui mittit. de die iudij: de destructione iudicij. de affligentibus deū. de bndictione soluentiu: et maledictione no soluentiu decimas et primitias. Arguunt murmurantes dñs

pio flore malorum: et reprimis ieor blasphemiam
De signatis supplicis eoz et pmissis iustoz. III

Ecce ego mittam angelum meum et praeparabit viam ante faciem meam. Et statim veniet ad templum suum dominator: quem vos queritis: et angelus testamenti quem vos vultis. Ecce venit dicit dominus exercituum. Et quis poterit cogitare diem aduentus eius? Et quis stabit ad videndum dominum? Ipse enim quasi ignis consumens. et quasi verba fulguris. Et sedebit conflans et emundans argentum et purgabit filios leui. Et colabit eos quasi aurum et quasi argentum: et erunt domino offerentes sacrificia in iusticia. Et placebit domino sacrificium iuda et iherusalem sicut dies seculi: et sicut anni antiqui. Et accedam ad vos in iudicio: et ero testis velox maleficis et adulteris et periuris: et qui calumniantur mercedem mercenarii et humiliant viduas et pupillos: et opprimunt peregrinum nec timuerunt me dicit dominus exercituum. Ego enim dominus et non mutor: et vos filii iacob non estis consumpti. A diebus enim patrum vestrorum recessistis a legitimis meis et non custodistis. Reuertimini ad me. et reuertar ad vos. dicit dominus exercituum. Et dististis. in quo reuertemur. Si affigerit homo deum: quia vos configitis me. Et dististis. In quo configimus te. In decimis et in primitiis. Et in penuria vos maledicti estis et me vos configitis gens tota. Inferte omnem decimam in horreum meum et sit cibum in domo mea: et probate me super hoc dicit dominus. Si non aperuero vobis cataractas caeli. et effundero vobis benedictionem usque ad abundantiam. Et increpabo pro vobis deuorantem. et non corrumpet fructum terre vestre. nec erit sterilis vinea in agro dicit dominus exercituum. Et beatos vos dicet omnes gentes. Eritis enim vos terra desiderabilis dicit dominus exercituum. In ualuerunt super me verba vestra dicit dominus. Et dististis. Quid locuti sumus contra te? Dististis. Vanus est qui seruit deo. Et quod emolumentum. quia custodimus precepta eius: et quia ambulauimus tristes coram domino exercituum. Ergo nunc beatos dicimus arrogantes. Siquidem edificati sunt facientes impietates: et temptauerunt deum et salni facti sunt. Tunc locuti sunt timentes deum: unusquisque cum proximo suo. Et attendit dominus et audiuit et scriptum est liber monumenti coram eo timentibus dominum et cogitantibus nomen eius. Et erunt mihi ait dominus exercituum in die qua ego facio in peculium. et parcam eis sicut parcat vir filio suo seruienti sibi. Et reuertimini et videbitis quod sit in iustum et impium et in seruientes deo et non seruientem ei.

De aduentu christi. de aduentu helie qui precedet secundum aduentum domini. Capitulum III

Ecce enim dies veniet succensa quasi caminus: et erunt omnes superbi: et omnes facientes impietatem stipula. Et inflammabit eos dies ueniens dicit dominus exercituum: que non derelinquet eis radicem et germen. Et orietur vobis timentibus nomen meum sol iusticie et sanitas in penis eius

Et egrediemini et salietis sicut vitulus de armento. et calcabitis impios cum fuerint cinis subplantata pedum vestrorum. in die qua ego facio dicit dominus exercituum. Memoretote legis moysi filii mei: quam mandauit ei in ore ad omnem israel: precepta et iudicia. Ecce ego mittam vobis beliam prophetam antequam veniat dies domini magnus et horribilis. Et auertet cor patris ad filios: et cor filiorum ad patres eorum: ne forte veniam et percussiam terram amathemate.

Explicit malachias propheta. Incipit prologus beati Hieronymi presbiteri in libros Machabeorum.

Machabeorum libri duo prenotant praesertim inter hebreorum duces gentes persarum pugnas que sabbatorum: et nobiles machabei ducis triumphos: et cuius nomine et libri idem sunt nuncupati. Hec quoque historia continet etiam inclita illa gesta machabeorum secundum quem sub antiocho rege pro sacris legibus dira tormentata perpassi sunt. Quos mater pia dum diuersis suppliciis vigerent. non solum non fleuit. sed et gaudens hortabatur ad gloriam passionis.

Item alius prologus

Machabeorum libri licet non habeant in canone hebreorum: tamen ab ecclesia inter diuinorum voluminum annotantur historiae. Prenotant autem praesertim inter hebreorum duces gentes persarum pugnas que sabbatorum et nobiles machabei triumphos: fedus quoque amicitiarum cum romanorum ducibus atque legationum. Machabei septem fratres ab una matre machabea nomine genitricis custodientes legem patris traditionem: non manducantes carnem porcinarum: ob hoc ab antiocho rege seuerissimo in antiochia martyrii gloria coronati sunt cum matre sua atque sepulti cum magna ueneratione ibi quiescunt.

Explicit prologus. Incipit liber primus Machabeorum.

De alexandro filio philippi. de antiochio radice peccatrice. ciuitate hierusalem exusta viri presumperunt edicta regis sacrificando idolis lex exusta est. multi ex israel trucidantur. Cap. I

Factum est postquam percussit alexander philippi macedo qui primus regnauit in grecia egressus de terra cethis: darium regem persarum et medorum constituit praesertim multa et obtinuit omnem mundum: et interfecit reges terre. Et pertransiit usque ad fines terre: et accepit spolia multitudine gentium: et siluit terra in conspectu eius. et congreauit uirtutem et exercitum fortium nimis: et exaltatum est et eleuatum cor eius: et obtinuit regiones gentium et tyrannos. et facti sunt illi in tributum et post hec decidit in lectum et cognouit quia moreretur et uocauit pueros suos nobiles qui secum erant nutriti a iuuentute sua: et diuisit illis regnum suum cum adhuc uiueret. et regnauit alexander.

Bar. xi. d. Char. l. a. Luc. vii. d.

Luc. vii. d.

E

De

De

B

ij. mac. vii. a

ij. mach. ix. a

A

Judith. i. c

B der annis duodecim et mortu⁹ est. Et obtinuerunt pueri eius regnū vnusq⁹ scq⁹ in loco suo: et imposuerūt om̄s sibi diademata post mortem eius et filij eoz post eos annis multis: et multiplicata sunt mala in terra. et erūt ex eis radix peccati. Antiochus illustris fili⁹ antiochi regis q⁹ fuerat rome obses et regnauit in āno centesimo tricesimo septimo regni grecoꝝ. In dieb⁹ illis exierūt ex israel fili⁹ iūq⁹ et suaserūt multis dicentes. Nam⁹ et disponam⁹ testamentum cum gētib⁹ q⁹ circa nos sunt: q⁹ ex quo recessimus ab eis: inuenerūt nos multa mala: et bonus visus est s⁹mo in oculis eoz. Et destinauerunt aliq⁹ de pplo et abierunt ad reges et dedit illis p⁹atē vt facerēt iusticiā gentiū. Et edificauerūt gymnasium in hierosolymis s⁹m leges nationū: et fecerūt sibi p⁹putia: et recesserūt a testamēto sancto: et iuncti sūt nationib⁹. et uemundati sunt vt facerēt malū et paratū est regnum in p⁹spectu antiochi: et cepit regnare in terra egypti vt regnaret sup⁹ duo regna. Et intrauit in egyptū in multitudie graui i⁹ currib⁹ et elephantis et eq⁹tib⁹ et copiosa nauiū multitudine. et cōstituit bellū aduersus ptolomeum regē egypti: et veritus est ptolome⁹ a facie ei⁹ et fugit. et ceciderūt vulnerati multi: et cōpben dit ciuitates munitas in terra egypti: et accepit spolia tre egypti. et ouertit antiochus post q⁹ p⁹cussit egyptū in cētesimo et q⁹dragesimo et tertio anno. et ascēdit ad israel. et ascēdit hierosolymā in multitudie graui. et intrauit in sc⁹ificationē cū superbia: et accepit altare aureus et cādelab⁹ū luminis et vniuersa vasa ei⁹: et mēsam p⁹positionis et libatoria et p⁹ialas: et mortariola aurea: et velū et coronas et ornamentū aureū q⁹ in facie templi erat: et p⁹minuit oīa. et accepit argentū et aurum et vasa cōcipiscibilia et accepit thesauros occultos quos iuenit et sublati oībus a h⁹it in terrā suam: et fecit cedem hoīm: et locut⁹ est in supbia magna. et factus est plāctus magnus in israel: et in omī loco eoz: et ingemuerūt principes et seniores: et iuuenes et virgines infirmati sūt et speciositas mulierū immutata est. Oīs marit⁹ sump sit lamentū: et q⁹ sedebant in thoro maritali lugebant. et cōmota est terra sup⁹ habitantes in ea: et vniuersa domus iacob induit p⁹fusiones. Et post duos annos diez misit rex principē tributoꝝ in ciuitates iuda: et venit hierlm cū turba magna. Et locut⁹ est ad eos verba pacifica in dolo: et crediderūt ei. Et irruit super ciuitatem repente: et p⁹cussit eā plaga magna: et p⁹didit populū multū ex israel. Et accepit spolia ciuitatis: et succendit eam igni. Et destruxit domos ei⁹ et muros eius in circūitu: et captiuas duxerunt mulieres et natos: et pecora possederunt. Et edificauerunt ciuitatem dō muro magno et firmo et turrib⁹ firmis: et facta est illis in arcem. Et posuerūt illi gentē peccatricē viros iniquos: et p⁹ualuerūt in ea. Et posuerunt arma et escas: et p⁹gregauerūt spolia hierlm.

reposerūt illuc. et facti sunt in laqueū magnū. Et sc̄n est hoc ad infidias sanctificationi: et in diabolū malū in israel. Et effunderunt sanguinem innocentē p⁹ circūitū sc⁹ificationis: et p⁹taminauerūt sanctificationē. Et fugerunt habitatores hierlm p⁹pter eos: et facta est habitatio exteroz: et facta est ex terra semini suo: et nati eius reliq⁹ruūt eā. Sanctificatio eius desolata est sicut solitudo: dies festi eius puer si sunt in luctū: sabbata ei⁹ in obprobriū bonoz res eius in nihilum. Sc̄m gliam eius multiplicata est ignominia ei⁹: et sublimitas ei⁹ conuersa est in luctum. Et scripsit rex antioch⁹ omni regno suo: vt esset oīs populus vn⁹. Et reliquerūt vnusq⁹ legem suā: et p⁹senserūt omnes gentes s⁹m p⁹buz regis antiochi. Et multi ex israel p⁹senserunt ei: et sacrificauerūt idolis et cōinquinauerunt sabbatū. Et misit rex antiochus libros p⁹ man⁹ nuncioꝝ in hierlm et in omnes ciuitates iude vt seq⁹rent leges gentiū terre: et p⁹biberent holocausta et sacrificia et placationes fieri in templo dei: et p⁹biberēt celebrare sabbatum et dies solēnes. Et iussit cōinquinari sancta et sc⁹m populū israel. Et iussit edificari aras et templa et idola et imolari carnes suillas et pecora cōia: et relinquere filios suos incircūcisos et cōinquinari aīas eoz in oībus im mūdicijs et abomiationib⁹: ita vt obliuisceretur legem et immutarent omnes iustificationes dei. Et q⁹cūq⁹ nō fecissent s⁹m verbum regis antiochi morerent. Secundū omīa verba h⁹ scripsit omni regno suo: et p⁹posuit principes pplo qui hec fieri cogerent. Et iusserunt ciuitatib⁹ iude sacrificare. Et congregati sunt multi de populo ad eos qui dereliquerant legem domini: et fecerunt mala super terram: et effugauerunt populum israel in abditijs et absconditijs fugitiuoz locis. Die quintadecima mēsis cal⁹ leu. quinto et quadragesimo et centesimo anno. edificauit rex antiochus abomiandu idolum desolationis super altare dei. et p⁹ vniuersas ciuitates iude in circūitu edificauerunt aras et ante ianuas domoz et in plateis incendebant thura et sacrificabant. Et libros legis dei combusserunt igni scindentes eos: et ap⁹ quēcūq⁹ inueniebant libri testamenti dñi: et q⁹ cūq⁹ obseruabat legem dñi s⁹m edictum regis trucidabant eum. In virtute sua faciebāt hec populo israel qui inueniebāt in omī mense in ciuitatibus. Et quinta et vicesima die mēsis sacrificabant super aram que erat cōtra altare: et mulieres que circūcidebāt filios suos trucidabantur s⁹m iussuz regis antiochi. Et suspēdebant pueros a cervicibus per vniuersas domos eoz: et eos qui circūciderant illos trucidabant. Et multi de populo israel diffinierunt apud se: vt nō manducarent imunda et elegerunt magis mori q⁹ cibis cōinquinari imundis et noluerunt infringere legē dei sc⁹m et trucidati sunt. Et facta est ira magna super pplm israel valde.

1. Reg. xxi. 5

E

D

E

C. S. Matathias & quos eius filii lamentantur pro populo: templum & desolationem legis: cogitur matathias sacrificare idolis: sed noluit: occidit matathias sacrificantem idolis: et etiam ministrum regis antiochi. Fugientes in desertum ne sacrificent idolis occisi sunt in sabbato: constituit matathias pugnare in sabbato: ipse et eius filii occidentes peccatores aras idolorum subvertunt. Matathias moriens ammonet filios defendere israel et cogitare generationes patrum. **II**

In diebus illis surrexit matathias filius iohannis filii symeonis sacerdos et filius ioarim ab hierusalem: et coesedit in monte modin. et habebat filios quos iohanan qui cognominabatur gaddis et symonem qui cognominabatur thasi et iuda qui vocatur machabeus: et eleazarum qui cognominabatur abaron et ionathan qui cognominabatur apphus. Hi videntur mala que fiebant in populo iuda et in hierusalem. Et dixit matathias. Ne mihi: ut quid natus sum videre perditionem populi mei et perditionem civitatis sancte et sedere illic cum datus in manibus inimicorum? Sancta in manu extraneorum facta sunt templum eius sicut homo ignobilis. Casa glorie eius captiva abducta sunt: trucidati sunt senes eius in plateis: et iuvenes eius ceciderunt in gladio inimicorum? Que gens non hereditavit regnum eius: et non obtinuit spolia eius? Omnis compositio eius ablata est. Que erat libera facta est ancilla: et ecce sancta nostra et pulchritudo nostra et claritas nostra desolata est: et conquinaverunt eam gentes. Quo ergo nobis adhuc vivere? Et scidit vestimenta sua matathias et filii eius. et operuerunt se ciliciis et plauerunt valde. Et venerunt illuc qui missi erant a rege antiocho ut cogerent eos qui confugerant in civitate modin: imolare et accedere thura et a lege dei discedere. et multi de populo israel presentiter accesserunt ad eos: sed matathias et filii eius constanter steterunt. et respondentes qui missi erant ab antiocho: dixerunt matathie. Princeps et clarissimus et magnus in hac civitate et ornatissimus et fratribus. Ergo accede pro: et fac iussum regis sicut fecerunt omnes gentes et viri iuda et qui remanserunt in hierusalem: et eris tu et filii tui inter amicos regis: et amplificatus auro et argento et muneribus multis. et respondit matathias et dixit magna voce. Et si omnes gentes regi antiocho obediunt ut discedant nusquam a servitute legis patrum suorum et presentiant mandatis eius: ego et filii mei et fratres mei obediemus legi patrum nostrorum. Propitius sit nobis deus: non est nobis utile relinquere leges et iustitias dei. Non audiemus verba regis antiochi nec sacrificabimus transgressores legis nostre mandata ut eam altera via. Et ut cessavit loqui: accessit quidam iudeus in omnibus oculis sacrificare idolis super aram in civitate modin summi regis. et vidit matathias et doluit: et contremuerunt renes eius. Et accensus est furor eius in iudicio legis: et insilias trucidavit eum super aras. Sed et virum quem rex antiochus miserat qui co-

gebat imolare occidit in ipso tempore et aras destruxit: et zelatus est legem sicut fecit phinees zambri filio saloni. Et exclamavit matathias voce magna in civitate: dicens. Quis qui zelus huius legis statuens testamentum exeat post me. Et fugit ipse et filii eius in montes: et reliquerunt quoslibet habebant in civitate. Tunc descenderunt multi quarentes iudicium et iusticiam in desertum: et sederunt ibi ipsi et filii eius et mulieres eorum et pecora eorum: quoniam inundaverunt super eos mala. Et renunciatum est viri regis et exercitui qui erant in hierusalem civitate david: quoniam dicebant viri quidam qui dissipaverunt mandatum regis in loca occulta in deserto: et abissent post illos multi. Et statim preterunt ad eos et constituerunt adversus eos plures in die sabbatorum. Et dixerunt ad eos. Resistitis et nunc adhuc? Exite et facite secundum verbum regis antiochi et vivetis. Et dixerunt. Non erubimur neque faciemus verbum regis ut polluamus diem sabbatorum. Et contumaciter adversus eos plures. Et non responderunt eis. nec lapidem miserunt in eos: nec operuerunt loca occulta dicentes. Moriamur omnes in simplicitate nostra: et testes erunt super nos celum et terra quod iniuste perditis nos. Et intulerunt illis bellum sabbaticum: et mortui sunt ipsi et uxores eorum et filii eorum et pecora eorum usque ad mille animas hominum. Et cognovit matathias et amici eius: et luctum habuerunt super eos valde. Et dixit vir prior suo. Si omnes fecerimus sicut fratres nostri fecerunt et non pugnaverimus adversus gentes pro animabus nostris: et iustificationibus nostris: cito disperdent nos a terra. Et cogitaverunt in die illa dicentes. Omnis homo quicumque venerit ad nos in bello die sabbatorum: pugnemus adversus eum: et non moriemur omnes sicut mortui sunt fratres nostri in occultis. Tunc congregata est ad eos synagoga iudeorum fortis viribus et israel: omnes voluntarius in lege: et omnes qui fugiebant a malis additi sunt ad eos et facti sunt illis ad firmamentum. et collegerunt exercitum: et percusserunt peccatores in ira sua: et viros iniquos in indignatione sua et ceteri fugerunt ad nationes: ut evaderent. Et circumivit matathias et amici eius et destruxerunt aras: et circumcidaverunt pueros in circumcisis quotquot invenerunt in finibus israel in fortitudine. Et persecuti sunt filios superbie. et prosperatum est opus in manibus eorum. et obtinuerunt legem de manibus gentium et de manibus regum. et non dederunt cornu peccatori. Et appropinquaverunt dies matathie moriendi: et dixit filius suis. Nunc confortata est superbia et castigatio et tempus eversiois: et ira indignationis. Nunc ergo o filii emulatores estote legis: et date animas vestras pro testamento patrum: et memorete operum patrum qui fecerunt in generationibus suis et accipietis gloriam magnam et nomen eternum. **II** Abraam nomine in temptacione inuentus est fidelis et reputatum est ei ad iusticiam. Ioseph in tempore angustie sue custodivit mandatum et factus est dominus egypti. Phinees pater noster zelando zelum dei accepit testamentum sacerdotum eternum. Iesus vero implevit verbum factus est dux in israel. **III** Caleph

Num. c. v. b

D

E

F

Bene. c. v. c
Bene. c. v. f

Num. c. v. c
Josue. i. d
Num. xii. c

Dan. vi. e
B

dñi testificat in ecclia accepit hereditates. Dauid in sua mīa p̄secut⁹ est sedē regni in secula. Helias dñi zelat zelū legis. recept⁹ est in celū. Ananias ⁊ azarias ⁊ misael credētes liberati sunt de flāma. Daniel in sua simplicitate liberrat⁹ est de ore leonū. Et ita cogitate p̄ gñationes et gñationē. q̄ oēs q̄ sperant in eū nō infirmant. Et a p̄bis viri p̄ctōris ne timuerit⁹: quia glia ei⁹ steret⁹ et om̄is ē. Hodie extollit⁹ et cras nō iueniet⁹: q̄a p̄uersus est ī terrā suā: et cogitatio ei⁹ perit⁹. Vos ḡ filij⁹ fortami et virilit agite in lege: q̄ cū fecerit⁹ q̄ vobis p̄cepta s̄t in lege a dño deo v̄ro: in ip̄a gl̄iosi eritis. Et ecce si mō frater v̄r scio q̄ vir cōsiliij est. Ip̄m audite semp: et ip̄e erit vobis p̄r. Et iudas machabe⁹ fortis virib⁹ a iuuentute sua: sit vobis p̄nceps militie: et ip̄e agat bellū ppli. Et adducetis ad vos om̄es factores legis et vindicāte vindictā populī vestri. ⁊ retribuete retributionē in gētibus: et intēdite in p̄ceptis legis. Et benedixit eos et apposuit⁹ est ad p̄res suos. Et defunct⁹ est anno cētesimo q̄dragesimo sexto. et sepult⁹ est a filiis suis in sepulchris patrū suorū in modin. et planterunt euz oīs israel planctu magno.

¶ L. S. Surrexit iudas machabe⁹ in defensionem israel. occidit iudas appolloniā auferens eius gladium. occidit etiam seron p̄ncipē exercitus syrie. Iussit antioch⁹ vt lysias destrueret israel ⁊ penit⁹ de trā deleret. ¶ La. III

A

E Surrexit iudas q̄ vocabat⁹ machabeus fili⁹ ei⁹: ⁊ adiuuabāt eū om̄es fratres ei⁹: ⁊ vniuersi q̄ se p̄iūxerant patri ei⁹: et p̄liabant⁹ p̄liū israel cū leticia: ⁊ dilatauit gl̄iam pp̄lo suo: ⁊ induit se lorricam sicut gigas: et succinxit se arma bellica sua in p̄liis. ⁊ p̄tegebat castra gladio suo. Similis fact⁹ est leonī in opib⁹ suis: ⁊ sicut catul⁹ leonis rugiēs in venatiōe. Et p̄secut⁹ est iniq̄s p̄scrutās eos: ⁊ q̄ p̄turbabāt pplm suū: eos succēdit flāmis: et repulsi sunt inimici ei⁹ p̄ tiorē ei⁹. Et oēs oparij iniq̄tatis cōturbati sunt: ⁊ dīrecta est sal⁹ in manu eius. Et exacerbat⁹ reges multos: ⁊ letificabat iacob in opib⁹ suis: ⁊ in sc̄lm mēoria ei⁹ in b̄ndictōe. Et pambulat⁹ ciuitates iuda et p̄didit ip̄ios ex eis: et auertit frā ab israel. Et noiatus est vsq̄ ad nouissimū terre ⁊ p̄gregauit p̄euntes. Et cōgregauit appollonius gentes: ⁊ a samaria virtutē multaz ⁊ magnā ad bellandū p̄tra israel. Et cognouit iudas ⁊ exiit obvā illi: et percussit ⁊ occidit illū ⁊ ceciderūt vulnerati multi ⁊ reliq̄ fugerūt: et accepit spolia eorū: ⁊ gladiū appollonij abstulit iudas: ⁊ erat pugnans in eo oib⁹ dieb⁹. Et audiuit seron p̄nceps exercit⁹ syrie q̄ p̄gregauit iudas p̄gregationē fidelium ⁊ ecclēsiā secū. Et ait. Faciā mibi nomē ⁊ glorificabor in regno: ⁊ debellabo iudā ⁊ eos q̄ cum ip̄o sunt q̄ spernebant verbū regis. Et p̄parauit se: ⁊ ascenderūt eū eo castra impiorū fortes auxiliarij vt facerēt vindictā in filios israel. Et appropinquauerūt vsq̄ betboron: et exiit iudas obvā illis cum

B

paucis. Ut autē viderūt exercitū venientes sibi obvā: dixerūt iude. Quō poterimus pauci pugnare p̄tra multitudinē banc tantā ⁊ tā fortē? Et nos fatigati sumus ieiunio hodie. Et ait iudas. Facile est p̄cludi multos in manu paucorum: et nō est differentia in p̄spectu dei celi libere in multis ⁊ in paucis: qm̄ nō in multitudine exercit⁹ victoria belli: sed de celo fortitudo est. Ip̄si veniūt ad nos in multitudine p̄turbati ⁊ supbia vt disperdant nos ⁊ vxores nostras ⁊ filios nostros: ⁊ vt spoliēt nos. Nos vero pugnabim⁹ p̄ aiab⁹ nostrū ⁊ legib⁹ nostris ⁊ ip̄e dñs cōteret eos ante facies nostrā. Nos autē ne timuerit⁹ eos. Ut cessauit autē loq̄: insiluit in eos subito: ⁊ p̄trit⁹ est seron ⁊ exercit⁹ ei⁹ in cōspectu ip̄si. et p̄secut⁹ est eum in descensu betboron vsq̄ in campū. Et ceciderūt et eis occi genti viri. reliq̄ autē fugerūt in terrā philistinim. Et cecidit timor iude ac fratru⁹ ei⁹ et formido sup oēs gentes in circūitu eorū: et puenit ad regem nomē ei⁹. et de p̄liis iude narrabāt om̄es gentes. Ut audiuit autē rex antiochus sermones istos irat⁹ est aio: ⁊ misit ⁊ p̄gregauit exercitum vniuersi regni sui castra fortia valde. Et aperuit erariū suū: ⁊ dedit stipendia exercitui in annū: ⁊ mādauit illis vt esset parati ad oia. Et vidit q̄ defecit pecunia de thesauris suis et tributa regiōis modica p̄pter dissentōes ⁊ plagā quā fecit in terray tolleret legitima q̄ erāt a p̄m̄ is dieb⁹. Et timuit ne nō b̄eret ⁊ semel et bis in sumptus ⁊ donaria q̄ dederat ante largam manu: et abundauerat sup reges q̄ ante eū fuerant. Et p̄sternat⁹ erat aio valde: et cogitauit ire p̄fidem ⁊ accipere tributa regionū ⁊ p̄gregare argentū multū. Et reliq̄t lysias boī em nobiles de genere regali sup negocia regia a flumine eufraten vsq̄ ad flumen egypti. ⁊ vt nutriet antiochū filius suū donec rediret. Et tradidit ei mediū exercitū ⁊ elefantos: ⁊ mādauit ei de oibus que volebat: ⁊ de inhabitatib⁹ iudeā ⁊ hierlm: et vt mitteret ad eos exercitū ad p̄terandā et extirpandā virtutē isrl ⁊ reliq̄as hierlm: ⁊ auferendā memoriā eorū de loco: vt p̄stitueret bitatores filios alienigenas i oibus finib⁹ eorū: ⁊ sorte distribueret terrā eorū. Et rex assumpsit p̄tem exercit⁹ residui. ⁊ exiit ab antiochia ciuitate regni sui āno cencesimo et quadragesimo septimo: ⁊ trāssretauit eufraten flumen: ⁊ pambulat⁹ supiores regiones. Et elegit lysias ptolomeū filiū doximini et nicanorē ⁊ gorgiam viros potentes ex amicis regis ⁊ misit cū eis quadraginta milia viroz ⁊ septem milia equitū vt veniret in trās iuda ⁊ disperderēt eā s̄m verbuz regis. Et p̄cesserūt vt irēt cū vniuersa virtute sua: et venerūt ⁊ applicuerūt ammaū in terra campestri. Et audierūt mercatores regionū nomē eorū: ⁊ acceperūt argentū ⁊ aurū multū valde: et pueros ⁊ venērūt in castra vt accipent filios israel in seruos et additi sunt ad eos exercit⁹ syrie ⁊ terre alienigenarū. Et vidit iudas ⁊ fratres ei⁹: q̄ multipli

cata sunt mala: et exercitus applicabat ad fines
 eorum: et cognouerunt verba regis q̄ mādauit po-
 pulo facere in interitū et cōsummatōne. Et dī-
 xerūt vnusq̄sq̄ ad primū suū. Erigam⁹ defecti-
 onē ppli nostri. et pugnem⁹ p̄ populo nostro et
 sanctis nostris. Et cōgregat⁹ ē cōuent⁹ vt eēt
 parati in plū: et vt orarent et peterent mīas et
 miseraciones. Et hierusalē nō habitabat: s̄ e-
 rat sicut desertū. Nō erat q̄ ingredere et egre-
 dere de natis ei⁹: et sc̄m̄ conculcabat. Et filij
 alienigenarū erāt in arce: ibi erat habitatio gē-
 tū. Et ablata ē voluptas a iacob: et defecit ibi
 tibia et cithara. Et cōgregati sunt et venerunt
 in masphat s̄ bīrlm: q̄ loc⁹ orationis erat i mas-
 phat aī in israel. Et ieiunauerunt illa die: et in-
 duerūt se cilicijs. et cinerē iposuerūt capiti suo:
 et dissuerūt vestimēta sua. Et expāderūt libros
 legis de qb⁹ scrutabant gētes similitudinē simu-
 lachorū suorū: et attulerūt ornāmēta sacerdotā-
 lia et p̄mitias et decimas: et suscitauerūt naza-
 reos q̄ ipseuerāt dies. Et clamauerūt voce ma-
 gna in celū: dicētes. Quid faciem⁹ istis: et quo
 eos ducem⁹. Et sancta tua cōculcata sunt et cō-
 taminata sunt. et sacerdotes tui facti sunt in lu-
 ctum et in humilitatē. Et ecce nationes cōiue-
 nūt aduersum nos vt nos dispdāt. Tu sc̄s que
 cogitāt in nos. Quō poterim⁹ subsistere aī faci-
 em eorū nisi tu de⁹ adiuues nos: Et tubis excla-
 mauerūt voce magna. Et post hec cōstituit iu-
 das duces ppli. tribunos et centuriones et pen-
 tacōtharcos et decuriones. Et dixit his qui edī-
 ficabāt domos et spōsabāt vtōres et plantabāt
 vineas et formidolos: vt rediret vnusq̄sq̄ i do-
 mū suā s̄m̄ legē. Et mouerūt castra et colloca-
 uerūt ad austrū ammaū. Et ait iudas. Accingi
 mini et estote filij potētes: et estote parati i ma-
 ne vt pugnetis aduersus natōes has q̄ conue-
 nerūt dispdere nos et sc̄ā nostra. qm̄ meli⁹ est
 nos mori i bello q̄ videre mala gētis nr̄e et sc̄ō-
 rū. Sicut aut̄ fuerit volūtas in celo. sic fiat

¶ L. S. Debellatis gorgias et lysia. Iudas puri-
 ficauit templum de dedicatione altaris et or-
 natu templi.

Capl. III

E assumpsit gorgias quinque milia vi-
 roꝝ: et mille eq̄tes electos. Et mouerūt
 castra nocte vt applicaret ad castra iu-
 deorū: et pcuteret eos subito. Et filij qui
 erant ex arce: erāt illis duces. Et audiuit iudas
 et surrexit ipse et potētes pcutere p̄tūtē exercitu
 um regis: q̄ erāt i ammaū. Adhuc em̄ disp̄sus
 erat exercit⁹ a castris. Et venit gorgias in ca-
 stra iude nocte: et neminē inuenit. Et q̄rebat e-
 os in montib⁹. qm̄ dixit. fugiunt bī a nobis. Et
 cū dies fact⁹ esset apparuit iudas in cāpo cū tri-
 bus milib⁹ viroꝝ tm̄. qui tegumēta et gladios nō
 habebāt. Et viderūt castra gentiū valida: et lo-
 ricatos et eq̄tat⁹ in circūitu eorū: et bī docti ad p-
 lliū. Et ait iudas vris q̄ secū erant. Ne timueri-
 tis multitudinē eorū: et impētū eorū ne formide-
 tis. Omentote qualiter salui facti sunt p̄es
 nostri in marisynbro: cum sequeretur eos pba-

rao cum exercitu multo. Et nūc clamemus in
 celum et miserebit nri dñi: et memor erit testa-
 menti p̄m̄ nostrorū et p̄teret exercitū istū aī
 faciē nr̄am hodie. et sciēt om̄s gētes qz est de⁹
 q̄ redimat et liberet isrl. Et eleuauerūt alieni-
 gene oculos suos. et viderūt eos venientes ex
 aduerso. Et exierūt de castris in plū: et tuba
 cecinerūt bī q̄ erāt cum iuda. Et p̄gressi sunt: et
 p̄trite sunt gētes et fugerūt in campū. Nouis-
 simi aut̄ ceciderūt in gladio: et p̄secuti sūt eos
 vsq̄ gezeron et vsq̄ in cāpos idumee et azoti et
 iammie: et ceciderūt ex illis vsq̄ tria milia vi-
 roꝝ. Et reuersus est iudas: et exercit⁹ ei⁹ se-
 quens euz. Dixitq̄ ad pplm̄. Non p̄cupiscatis
 spolia: qz bellū s̄ nos est. et gorgias et exercit⁹
 eius p̄pe nos in mōtib⁹. s̄ state nūc s̄ iūmicos
 nr̄os et expugnatē eos: et sumetis postea spo-
 lia securi. Et adhuc loquēte iuda hec. ecce appa-
 ruit pars q̄dam p̄spiciēs d̄ mōte. Et vidit gor-
 gias qz in fugā p̄uersi sunt sui: et successa sūt ca-
 stra. Sumus em̄ q̄ videbat declarabat qd̄ sc̄m̄
 est. Quib⁹ illi cōspectis timuerūt valde asp̄-
 dentes simul et iudā et exercitū in cāpo paratū
 ad plū. Et fugerūt om̄s in cāpo alienigena-
 rum: et iudas reuersus est ad spolia castrorū.
 Et acceperūt aurū multū et argentū et byacin-
 thum et purpurā marinā et opes magnas: et cō-
 uersi hymnū canebāt et b̄ndicebāt deū in celū
 qm̄ bon⁹ est: qm̄ in sc̄m̄ mīa ei⁹. Et sc̄a est sal⁹
 magna in isrl in die illa. Quicūq̄ aut̄ alienige-
 narū euaserūt: venerūt et nūciauerūt lysie vn̄s
 uersa q̄ acciderāt. Quib⁹ ille audit⁹: p̄sternat⁹
 aio deficiebat qz nō q̄lia voluit: talia p̄tigerūt
 in isrl et q̄lia mādauit rex. Et sequēti āno p̄gre-
 gauit lysias viroꝝ electorū seragita milia. et eq̄-
 tum q̄nq̄ milia: vt debellaret eos. Et venerūt
 in iudeā: et castra posuerūt in bethoron: et oc-
 currit illis iudas cū decē milib⁹ vris. Et vide-
 runt exercitū fortē et orauit et dixit. B̄ndictus
 es saluator isrl q̄ p̄triuisti impetū potentis in
 manu sui tui dd̄ et tradidisti castra alienige-
 narū in manu ionathe filij saul et armigeri eius
 Lōclude exercitū istū in māu ppli tui isrl: et cō-
 fundat in exercitu suo et eq̄tib⁹. Da illis formi-
 dinē et tebefac audaciā p̄tutis eorū: et p̄moueā-
 tur p̄tritione sua. Deince illos gladio diligētū-
 te et collaudēt te om̄s q̄ nouerūt nomē tuū in
 hymnis. Et p̄miserūt plū: et ceciderūt de exer-
 citu lysie q̄nq̄ milia viroꝝ. Vidēs aut̄ lysias suo-
 rum fugā: et iudeorū audaciā: et qz pati sūt aut
 viuere aut mori fortit. ab̄nt anthiochiā et ele-
 git milites. vt multiplicati rursus venirent in
 iudeam. Dixit aut̄ iudas et fratres ei⁹. Ecce cō-
 triti sunt inimici nr̄i: ascendam⁹ nūc mundare
 sancta et renouare. Et p̄gregat⁹ est ois exerci-
 tus: et ascenderūt in montē syon. Et viderunt
 sc̄tificationē des̄tā et altare p̄phanatus: et por-
 tas exustas: et in atrijs p̄gulta nata sicut i sal-
 tu vel i mōtib⁹ et pastophoria diruta. Et scide-
 runt vestimēta sua: et plāterūt plāctu magno
 et imposuerūt cinerē sup caput suū: et ceciderūt

B

7. 1. b

E

D

1. Reg. vij. f

1. Re. xij. d

E

in faciem sup̄ terram: et clamauerunt tubis si-
gnor: et clamauerunt in celus. Tunc ordinauit
iudas viros vt pugnaret aduersus eos q̄ erāt
in arce: donec emundarent sancta. Et elegit sa-
cerdotes sine macula voluntatē h̄ites in lege
dei: et mūdauerūt sc̄ā. et tulerūt lapides cōta-
minatōis in locū immūdū. Et cogitauit de al-
tari holocaustorū qd̄ p̄phanatū erat qd̄ de eo
faceret. Et incidit illi p̄siliū bonū vt destrueret
illud: ne forte illis esset in obprobriū: q̄ conta-
mīauerūt illud gētes et demoliti sunt illd̄. Et
reposerūt lapides in mōte dom̄ in loco apti-
to q̄ ad usq̄ veniret p̄pha et r̄nderet de eis. Et
acceperūt lapides integros s̄m legē et edifica-
uerunt altare nouū s̄m illud qd̄ fuit p̄us. et edi-
ficauerūt sancta: et q̄ intra domū erant intrin-
secus et edem et atria sc̄ificauerūt. Et fecerūt
vasa sancta noua: et intulerūt cādelabrū et al-
tare incensorū mēsam in templū. Et incensum
posuerūt sup̄ altare: et accēderūt lucernas q̄ su-
per cādelabrū erāt: et lucebāt in templo. Et po-
suerūt sup̄ mensam panes: et appenderūt vela-
mīa et s̄summauerūt oīa opa q̄ fecerāt. Et añ-
matutinū surrexerūt q̄nta et vicesima die men-
sis noni. hic est mēsis casseu ceterisimiq̄ dragesi-
mī octauī anni: et obtulerūt sacrificiū s̄m legē
sup̄ altare holocaustorū nouū qd̄ fecerūt. Sed̄
t̄ps et s̄m diē i q̄ p̄tamīauerūt illud gentes: in
sp̄a renouatū est in cāticis et citharis et cymar̄
et cymbalis. Et cecidit oīs ppl̄s i facie: et ado-
rauerūt et b̄ndixerūt in celū eum q̄ p̄sperauit
eis. Et fecerūt dedicationē altari dieb̄ octo:
et obtulerūt holocausta euz leticia: et salutaria
laudis. Et ornaueūt facie templi coronis aure-
is et scatulis: et dedicauerūt portas et pastopho-
ria: et imposuerūt eis ianuas. Et facta est leti-
cia in ppl̄o magna valde: et aduersus est obpro-
briū gentiū. Et statuit iudas et fr̄es eius: et
vniuersa eccl̄ia israel. vt agat dies dedicati-
onis altaris in t̄psibus suis ab āno in annū per
dies octo: a q̄nta et vicesima die mensis casseu
cum leticia et gaudio. Et edificauerūt i tempe-
llo montē syon: et p̄ circuitum muros altos et
turreas firmas: neq̄n veniret gentes et cōculca-
rent eum sicut antea fecerunt. Et collocauit il-
lic exercitum vt seruarent eū: et munīuit eum
ad custodiendum bethsuram vt haberet ppl̄s
munitionem contra faciem idumee.

C. L. S. Debellať iudas gētes volētes pdere
israel. De thimotheo duce amon simon missus
a fratre expugnat gentes. de bellis iude p̄tra
thimotheam. Qd̄ iosephus et azarias victi sūt
Expugnat iudas filios esau. Judas euertit a-
aras idolorū. La. V

A sc̄m est vt audierūt gētes in cir-
cūitu: qz edificatū est altare et sc̄ia-
rium sicut p̄i frate sunt valde: et co-
gitabāt tollere gen̄ iacob. q̄ erant
inter eos: et ceperūt occidere de ppl̄o et p̄sequi.
Et debellabat iudas filios esau in idumea et

eos q̄ erāt in arabathane qz circūsedebāt isra-
elitas: et percussit eos plaga magna. Et recorda-
tus est maliciam filiorū bean: q̄ erat ppl̄o in la-
queum et in scandalū infidiantes ei in via. Et
p̄clusi sunt ab eo in turrib̄: et applicuit ad eos
et anathematizauit eos et incēdit turreas eoz
igni cū oibus q̄ in eis erāt. Et transiit ad fili-
os ammon: et inuenit manū fortes et ppl̄m co-
piosum: et thimothē ducē ip̄sorū. Et cōmisit cū
eis p̄elia multa: et p̄triti sunt in cōspectu eoz
et percussit eos: et cepit gazer ciuitates et filias
eius: et reuersus est in iudeā. Et congregate sunt
gentes q̄ sunt in galaad aduersus israelitas q̄
erant in finib̄ eoz vt tollerēt eos: et fugerunt
in datbeman munitionē: et miserūt l̄ras ad iu-
daz et fr̄es ei dicētes. Congregate sunt aduer-
sum nos gētes p̄ circuitum vt nos auferēt et
parāt venire et occupare munitionē in quā cō-
fugimus: et thimothē est dux exercit̄ eorum.

Nūc ergo veni et eripe nos de manib̄ eoz: qz
cecidit mltitudo de nobis. Et om̄s fratres no-
stri qui erant in locis rubin interfecti sunt: et
captiuas duxerunt vxores eorum et natos et
spolia: et peremerunt illic fere mille viros. Et
ad huc epistole legebantur. Et ecce alij nunciij
venerunt de galilea p̄scissis tunicis nuncians
tes: s̄m d̄ba bec: dicentes conuenisse aduersū
se: a ptolomaida et tyre et sydone: et repleta est
omnis galilea alienigenis vt nos cōsumant.
Ut audiuit autem iudas et populus s̄mones
istos. conuenit eccl̄ia magna cogitare qd̄ fa-
cerent fratribus suis q̄ in tribulatione erant:
et expugnabant ab eis. Dixitq̄ iudas symoni
fratri suo. Elige tibi viros: et vad et libera fra-
tres tuos in galilea. Ego aut̄ et frater meus io-
nathas ibimus in galaadithim. Et reliquit io-
sephum filium zacharie et azariā duces popu-
li cum residuo exercitu in iudea ad custodiam
et p̄cepit illis: dicens. P̄estote ppl̄o huic: et
nolite bellum cōmittere aduersum gentes do-
doec reuertamur. Et dati sunt symoni viri tria
milia vt iret in galileam. inde autem octo mi-
lia in galaadithim. Et abiit symon in galileas
et commisit p̄elia multa cum gentibus. Et cō-
trite sunt gentes a facie eius. et persecutus est
eos vsq̄ ad portam ptolomaidis. Et ceciderūt
de gentibus fere tria milia viroꝝ. et accepit
spolia eorum. Et assumpsit eos qui erant i ga-
lilea: et in arabatis cum vxoribus et natis: et oī-
bus que erant illis: et adduxit in iudeam cum
leticia magna. Et iudas machabeus et iona-
thas frater ei transierunt iordanem: et abiit
viam trium dierum in desertum. Et occurrerūt
eis nabutbei et susceperūt eos pacifice: et nar-
rauerunt eis omnia que occiderāt fratrib̄ eo-
rum in galaadithide: et qz multi ex eis comp̄-
bensi sunt in barasa et bosor: et in alimis et i cal-
pbo: et mageth et carnaim. De om̄s ciuitates
munite et magne. Sed et in ceteris ciuitatib̄
galaadithidis tenent cōprebēsi. Et in crastinū
cōstituerūt admouere exercitum ciuitatibus